

**Costumen, usantien, policien ende stijl van procederen der
stadt, jurisdictie ende vryheydt van Utrecht : geapprobeert
ende gedecreteert by die Keyserl. Majesteyt als erf-heere der
stadt, steden ende landen van Utrecht, inden jare ons Heeren
Jesu Christi M.CCCCC.L**

<https://hdl.handle.net/1874/9445>

Costumen,

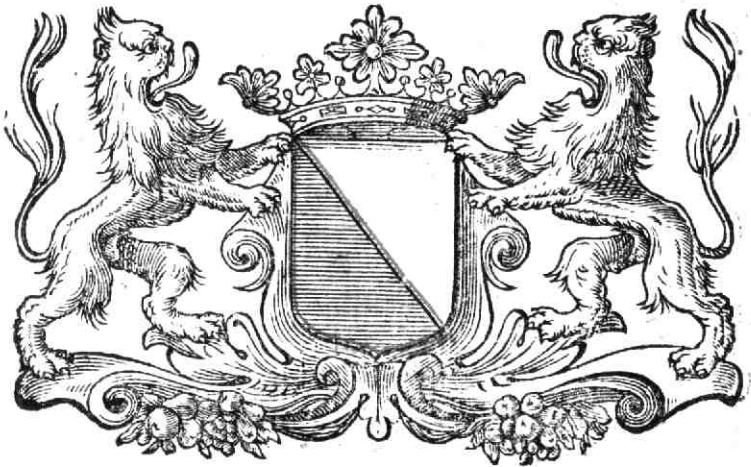
USANTIEN, POLICIEN,

Ende Stijl van Procederen/der Stadt / Jurisdictie ende Wyheydt van Utrecht/geapprobeert ende gedecreteert by die Keysers. Majesteit als Erf-heere der Stadt/ Steden ende Landen van Utrecht. Inden Jare ons Heeren Jesu Christi M. CCCC. L.

Noch hier achter gevoecht d'Ordonnantie op d'Executien ende gijfelen, voor den Gerechte van Utrecht; gepronuncieert in den Jare M. D. LXXII.

Item noch het Placcaet ende Ordonnantie van mijne Heeren de Staten van den Lande van Utrecht/beroerende de Lossinge van Genten, Uptgangen ende Out-eygens. Met de Ordonnantie vanden Houwelijken-slaet; En 't Placaet van Successie van Susters en Woeders Kinderen.

Met een Tafel om alle de Rubrijcken en artijckelen lichtelijck te vinden.

TOT UTRECHT,

Gedrukt by Amelis van Paddenburgh, Ordinaris Drucker der Ed. Mg: Heeren Staten's Landts van Utrecht / Anno 1667.

AERLE by der gratie Godts,

Roomsch Keyfer, altijdt vermeerder 's Rijcks, Coninck van Germanien, van Castilien, van Leon, van Grenade, van Arragon, van Naverre, van Napels, van Secilien, van Majorcque, van Sardaine, van den Eylanden Indien, ende vasten

Landen der Zee Oceane, &c. Eërts-hertoge van Oostenrijck, Hertoge van Bourgoingien, van Lotrijck, van Brabant, van Limburch, van Luxenburch, ende van Gelre: Grave van Vlaenderen, van Artoys, van Bourgoingien, Palsgrave, ende van Henegouwe, van Hollant, van Zeelant, van Ferrette, van Hagenaut, van Namen, ende van Zutphen, Prince van Zwaven, Marcgrave des heylichs Rijcks, Heere van Vrielandt, van Salins, van Mechelen, vande Stadt, Steden ende Landen van Utrecht, Over-Ysele ende Groeninge, ende Dominateur in Asie, ende Afrijcke: Allen den genen die desen onsen Brief fullen sien, *Saluyt*. Also om te voorsien totter ongeregeltheyt, procederende uytter diversiteyt eñ contrariteyt, van den Costumen eñ gewoonten van onsen Landen van herwaerts over, ende den inconvenien- ten daer uyt comende. Wy hadden inden Jare M. D. XXXI. totten gemeenen wel-vaert van onsen voorsz Landen ende Onderfaten, onder andere geordonneert ende gestatueert, dat die voorsz Costumen ende Usantien soude in gheschripte gestelt ende by den Officieren ende Wet-houders van allen den Steden der selver onsen Landen, ons over-gebracht ende ghe- presenteert wesen, ofte onse seer lieve ende beminde Sufter die Coninginne Douaigiere van Hongarie, Regente, &c. Omme die te doen visiteren ende behoorlijcke examineren, ende op te selve te hebben 't advijs van den luyden van onsen Provinciale Raden, ende met rijpe deliberatie van Raden daer- in- ne te ordonneren alst behooren soude. Ende het sy soo dat onse wel-beminde de Schout, Burgermeesteren, Schepenen, ende Raden onser Stadt van Utrecht, ons te kennen gegeven hebben, hoe dat inde voorsz Stadt drie manieren van rechten gehouden werden: Te weten, Raedt-recht, Schepenen-recht,

357
-ende Oudermans-recht. Door welcken in deselve Stadt die Iustitie ende Policie diverschelijck, confuselijck ende sonder goede ordene tot noch toe gheadministreert is geweest, met langen treyn van procederen, niet alleenlijk tot grooten coste ende moeyte van den Partyen, ende de gemeynen Poorteren ende inwoonende der voorz Stede, maer oock tot achterdeel van onse Hoocheydt ende Onderfaten. Ende omme te vol-doen onse voorschrevē Ordonnantie, die voorschreven thoonderen hebben doen reduceren, ende in gheschifte stellen een quoyer in-houdende die ordene, stijl ende maniere van procederen, mitsgaders andere Usantien, Policien en Costumen der voorz Stede, naer den welcken die voorschreven thoonderen ende in-woonende onser voorschreven Stadt en vryheyt van Utrecht schuldich soudē wesen hem luyden van nu voortaan te reguleren. Ende hebben ons die saken geprefenteert op dat onse belieft sy, die selve te accepteren, approberen en decreteren, ons seer ootmoedelijck daer omme bid-dende. Doen te weten, dat wy desen aengesien, ende na dien wy hebben doen visiteren ende wel ende rijpelijk examineren 't voorz quoyer van Costumen, Ordonnantie, stijl ende maniere van procederen: Eerst in onsen Rade Provinciael van Utrecht, ende daer nae in onsen secreten Rade. Begeerende te voorsien totter welvaert vander Iustitie, ruste ende onderhoudenisse onser voorschreven Stadt ende vryheyt van Utrecht, ende dat onse Onderfaten ende in-woonende aldaer geregeert ende getraecteert worden in goede Policie met corte expedicie van Iustitie, hebbende by advijse ende deliberatie van onse voorschreven Sufter die Coninginne Douagiere van Hongarie, Regente, &c. Ende van onsen seer lieven en getrouwenden President ende luyden van onsen voorschreven secreten Rade, uyt onser rechter wetentheydt, autoriteyt ende volcomen macht, geordonneert ende gestatueert, ordonneren ende statueren voor Edict ende eeuwige Ordonnantie, by desen onsen Brieve de punten ende artikelen hier na volgende.

De eerste Kubziske.

Wande Policien der Stadt ende
Jurisdictie van Utrecht.

Dat eerste Artijckel.

Erst dat van nu voort-aen / geen
Oekens van der gilden onse voozsz Stadt
van Utrecht / geroepen en sullen wesen in
Wette oft Rade: Noch en sullen hen-lieden
van gene sake onderwinden/ dan alleenlijc
van saken haers neeringe van haer Gilde
aengaende: sonder dat sy sullen moge ver-
gaderen/ dan by consente van onsen Stadt-
houder oft zynen Lieutenant/ Schout ende
Burgermeesteren. Ende als die selve eni-
ge vergaderinge geaccoordeert sal werden:
So sal altyts een vande Gerechte daer by
geschickt wesen / die mede present sal zyn
in haer-luyder communicatie: Op peyne

indien anders gebeurde/ gestraft te werden aen lijf ende goet/naer gele-
gentheyt van der saecke. Ende men sal maer een Gilde consent geven/
op eenen dach vergaderinge te maecken.

Dat ij. Artijckel.

Item inden voozschreben Gilden en sal voort-aen niemandt moghen
wesen die vander Neeringe ofte vande Ambachte niet en zy of gelweest
en is. Ende die alsulcx niet en sijn/en sullen metter voozschreben Gilden
of eenige van dien niet mogen vergaderen: Op verbeurte als vozen.

Dat iij. Artijckel.

Item sal onsen Schout den ontfanck hebben van allen boeten/breu-
ken/sozsepten/peynen ende confiscatien/binnē onse voozschreben Stadt
van Utrecht/ende die Dypheyt van dien vallende/ende daer af rekenen
achter volghende zijne commissie.

Dat iiij. Artijckel.

Item daer sullen gestelt wordē jaeslicx by ons of onsen Stadthouder
ende gecommiteerde twee Burgermeesters/die last sullen hebben neer-
stelick tot der Stadt goeden te sien/ ende metten Schepenen recht ende
Justitie helpen administreren/ ende al doen dat goede getrouwe Bur-
ghermesters schuldich zyn ende behoozen te doen / tot onser eere / een-
drachticheyt/ ende wel-varen vander voozschreben Stadt.

353
Dat b. Artijckel.

Item sullen daer toe gestelt ende gecommiteert werde twaelf Schepenen/ boven die voozschreben twee Burgermeesters/ die t samen kennisse hebben sullen van alle criminele ende civile saken/ tot haer-luyder kennisse behoozende. Ende sullen een pegelijckē Recht ende Justitie administreren. Ende daer toe gehoudē wesen onse saken in civil oft crimineel/te voozderen en termineren vooz allen anderen saken van partpen.

Dat vj. Artijckel.

Item die voozschreben Schout/ Burgermeesteren/ Schepenen ende Cameraers/ en sullen geen creyfen oft andere partpen en goeden onser voozschreben Stadt toe-behozende/mogē pachten/oft part oft deel inde pachtinge hebben/directelijck oft indirectelijck. Op peyne van hondert gouden realen tegens ons te verbeuren. Daer-inne die Stadt hebben sal vooz haer interest een derdendeel: En daer-en-boven arbitralijck ghecozrigeert te werden.

Dat vij. Artijckel.

Item daer sullen ooc van onsen wegen gestelt en geozdonneert werde twee Cameraers/ daer af die eene sal wesen Cameraer vā die penū. en sal den ontfanck hebben van allen incomsten vander voozsch Stadt/niet uyt-gefondert. En doen die betalinge van den Rentiers/en voozsch leuerende in handen van den anderen tweeden Cameraer t gene datmen behoevē sal vooz reparatie en timmeringe/bode-loon/wakers/poztiers ende anders/alsmen hem ozdonneren sal/ende sullen van als Jaerlichs doen rekeninge met behoorlijcke ozdomnantien en acquiten/in presentie van onsen Stadthouder oft zijnen Lieutenant/Schout/Burgermeesteren/Schepenen/Rade ende anders/als dat gewoonlick is te geschiedē.

Dat viij. Artijckel.

Item sullen van onsen t weggen ghestelt ende geozdonneert werden vier-en-twintich personen ofte Raden/die metten voozschrebe Schout/Burgermeesteren/ Schepenen en Cameraers/ representeren sullen dat lichaem vander Stadt. Die welcke geroepē sullen werde by den Schout ende Burgermeesteren in alle saken/policien/neeringen ende wel-baert der Stadt aengacnde. Ende daer-inne helpen raden en slupten dat totter meeste cere/profijt ende wel-baren van ons/en onse Stadt dienē sal.

Dat ix. Artijckel.

Item die Schout/Burgermeesteren/Schepenen/Rade/Cameraers oft Secretarisen/oft pcamant van hemluyden/en sullen in den dienst van renige andere Dofsten oft Heeren/hoedanighe die zijn/moghē wesen/noch eenige pensse van hen hebben ofte ontfangen: Op peyne van ge-
strafte te werden naer ghelegentheyt vander saecke.

Item

Dat x. Artijckel.

Item die Schout sal by advijse vanden Stadt-houder mogen stelle/ een nut ende bequaem Substituyt/ die hy van onsen wegen ende den synen eeden sal: Ter presentie vanden Burgermeesteren ende Schepenen.

Dat xi. Artijckel.

Item die Schout oft zijn Substituyt in zijn absentie/ sullē alleen wesen maenders van allen bonnissen/ 't sy crimineel oft civil/ also wel oorzpronck nemende upt saken van Policien/ van frauden/ gecommitteert inden eertjisen als anders/ gene upt- gesondert: Wel-berstaende dat die Burgermeesters in saken daer sy in pzetenderen willen die Stadt gemeintereffeert te zijne/ sullen mogen ageren ende concluderen tot interest.

Dat xij. Artijckel.

Item die Schout sal in alle saken 't woorde voeren / als die van den Gerechte vergadert sullen wesen. Ten waere dat 't gherecht oft den Raedt vergadert zijnde / daer eenighe saken vielen ofte te doen waren concernerende die Policien/ Peeringhen oft in-commen vander Stadt. 't Welck gheopent sal mogen worden by den Burgermeesters/ in presentie van den Schout of zijn Substituyt.

Dat xij. Artijckel.

Item die Schout sal den Scherprechter eeden. En die vander Stadt sullen den selven Scherprechter zijn Jaerlicke wedde en gewoonlijcke onderhout betalen. Ende als hy executie van Justitie doen sal/ 't sy van den lijve oft anders/ so sal hy daer af betaelt werde by den Schout van onsent weghen. Ende insgelijcks sullen betaect wesen die oncoften van coozden / clock-luyden ende dierghelijcke.

Dat xij. Artijckel.

Item die Schout sal by der Stadt Deurwaerders de In-woonders van Drecht ende anders/ binnen die Dyphert comende/ moghen doen verbieden deen den anderen met quade woorzen oft wercken te misdoen. Op correctie van Schepenen tot onsen behoeve: upt- gesondert den supposten vanden Hobe/ ende andere gepzevilegieerde personen.

Dat xv. Artijckel.

Item die Schout en sal niemant vangen in gemeen delicten/ ten sy dat hy informatie pcedente heeft/ oft dat hy den Delinquanten beuint op 't delict metter verscher daet. Ende sal die gebangenen te rechte stellen sonder vertreck oft simulatie.

Dat xvj. Artijckel.

Item die Schout en sal in allen swaren saecken/ ofte die van impoztantien zijn/ niet doen sonder advijs van de Stadt-houder/ totten welcken hy sal hebben zijn recours.

Item:

358.
Dat xvij. Artijckel.

Item die Burgermeesters en sullen in gene sake/ al zijn die oock civill geleyde mogen geven/ en en sullen niemant verbieden die frequentatie vander Stadt en d. Wyphert van dien/ sonder onsen oft onsen Stadt-houders expres bevel: Ten ware dattet geschiede by rechteelic vonnisse. Maer alsulcken geleyde/ sal gegeven worden by den Stadt-houder of by de Schout die welke daer af die vandē Gerechte sullen adverteren.

Dat xvij. Artijckel.

Item boeten ende bzeucken / commende upt misbyupck gebeschickt inden ercysen/ ofte andere Stadts-goeden en in-commen / en oock boeten ende bzeucken roerende de policien vande Stadt en keuren van dien/ sal die een helft vander partye die de Stadt plach te ontfangen tot onsen pzooffjte commen / ende d'ander helft sal commen ende gheemployeert werden totter Stadts pzooffjte / waer af die Cameraer gehouden wert ontfanck te maken ende rekeninge te doen.

Dat xix. Artijckel.

Item die Schout / Burgermeesters / oft die vanden Gerechte van Utrecht/en sullen geen Missiven van vzeemde Princē/Dozsten/Heeren oft Gemeenten (ons als Erf-heers deser onser Nederlanden niet subject zijnde) opbzecken/maer die besloten leveren in handen van onsen Stadt-houder. Ende en sullen oock geen Missiven mogen schryven oft sendende aende voozschreven Princen/ Dozsten/Heeren/ vzeemden Gemeenten/ sonder expres bevel van ons oft onsen voozschreven Stadt-houder.

Dat xx. Artijckel.

Item die Stadt-clocke en sal niet geluyt wordē/ dan by bevel van onsen Schout/ende in zijn absentie by bevel van zijne Substituut / die eerst gehouden sullen wesen den Stadt-houder daer af te adverteren/ indien hy present is/indien niet/ ende in zijn absentie/ onsen President en Raet van Utrecht: Ende sullē alle publicatien oft wt-roepingē gelesen werden by den Secretaris der voozschreven Stadt Utrecht/ die alleen spreken sal wytten name van onsen Stadt-houder/ Schout/ Burgermeester ende Schepenen van onsen weghen.

Dat xxj. Artijckel.

Item ten versoecke van Bozgeren ende Onderfaten die vooz eenige Stadt-schulden oft andere saken buyten der Stadt beset en gearresteert worden/ sullen wytten name van den Burghermeesteren ende Schepenen Brieven van behulpe geschreven mogen worden by der Stadt Secretaris/ende metten Signet vander Stadt bezegelt/ upt-genomen aen vzeemde Dozsten/ Heeren en Steden/daer-inne men observeren sal t gene hier bozen daer af geordincert is.

Item

Dat xxij. Artijckel.

Item alle Macht-brieven/ Procuracion oft Certificatien die gepas-
seert sullen werde vooz t Gerechte vander Stadt/sulle gemaccht wesen
opten name van den Schout/ Burgermeesters ende Schepenen/ ende
bezegelt met der Stadt Singnet.

Dat xxij. Artijckel.

Item de Kerck-meesters/ Hephli-geest-meesters/ Gasthuys-meesters
die de Burghermeesters alleen oft met anderen pleghen te stellen/ ende
officien inder Kercken oft andere Gods-huysen die sy plegen te geben/
sullen ghestelt ende ghegeven werden by den Schoudt ende Burgher-
meesteren/ten ware dat die fundatie contrarie disponeerde/ ende sullen
oock t'samen Momboirs stellen den onmundighe kinderen/ ende an-
deren dierghelijcken/daer af die rekeninghen gedaen sullen werden den
Schout/ ende den genen die daer ober behoozen te wesen.

Dat xxiiij. Artijckel.

Item sullen alle vergaderinghen van Burgermeesteren ende Sche-
penen gheschieden dooz bevel/ wete ende consent van den Schout/ ende
die vergaderingē diemen sal doen van den Raede/ oft vier-en-twintich/
(alst noot sal zyn) die sullen geschieden by bevel/wete ende accoozde van
Schout en Burgermeesters t'samen/ende sal die voozschreven Schout
in saecken den Staten betreffende/ in communicatie en opinie van dien
vander Stadt niet wesen/ so lange hy hem vander staet vander Ridder-
schap houdende is.

Dat xxv. Artijckel.

Item als eenighe Dekens van Gilden ghemaccht werden/ sal die
Schout hen-lieden vooz doen lesen d'artijckelen vander Ovdonantien/
by den welcken den Gilden verboden is sonder oozlof vanden Stadt-
houder/ Schout ende Burghermeesters te vergaderen/ ende datmen
den selven Dekens verbiede vergaderinghe vanden Gilde-broeders te
maecken/ ten ware dat zy vanden Stadt-houder/ Schout/ Burgher-
meesters oozlof ghebeden ende vercregen hadden/ ende datter yemandt
gheozdonneert ware vanden gherechte die in heure vergaderinghe sou-
de present zyn.

Dat xxvj. Artijckel.

Item die Wet der voozschreven Stadt Utrecht/ sal alle Jare ver-
nieut werden op ten eersten dach Octobris. Ende sal die Processie tot
gedenckenisse dat wy als Hertoge van Brabant ende Grave van Hol-
landt gheworden zyn/ Erf-Heere der Stadt Steden ende Landen van
Utrecht/ alle Jare gehouden werden op S. Dyzelen dach/ te weten den
een-en-twintichsten dach der selver Maent.

B.

Item

357
Dat xxvij. Artijckel.

Item dat onse Schout / Burgermeesteren / Schepenen / Raede ende Cameracrs / representerende 't lichaem vander Stadt / sullen alle Maendagen vergaderen / om te tracteren ende ordonneren op die saecken der selver Stadt / aengaende Pollicien / Peeringe ende anders / dat die Justitie niet aen en gaet. En indient des maendaechs Hephlich-dach is / sullen sy den eersten werck-dach daer aen vergaderen ende die saecken tracteren: Te weten / van Paesschen tot Dictoris smorgens te acht uren / ende van Dictoris tot Paesschen smorgens te negen uren.

Dat xxvij. Artijckel.

Item dat die Schout / Burgermeesteren ende Schepenen sullen alle dijns daechs vooz den middach recht houden van allen saecken groot en cleyn / criminele ende civile / reële / personele oft mixte / niet uyt-gefondert / so verde hen-liede kennisse van die competente. Ten ware het op maendach daer te voren Hephlich-dach gheweest ware / soo sullen als dan die van den Gerechte vooz vergaderen ende Justitie administreren den eersten werck-dach / na dat den dach van Pollicien ghedient sal hebben.

Dat xxix. Artijckel.

Item sullen die Schout ende Schepenen / 's daechs na dat die Krolle af-gepleyt sal zijn / vergaderen / ende tot vermaninge vanden Schout / of in sijn absentie van zynen Substituyt / Processen visiteren en concluderen / omme die ten eersten Recht-dage daer na gewesen te werden.

Dat xxx. Artijckel.

Item indien die Schout oft sijnen Substituyt niet ghelegen en waren voozschreven daghe ende ure present te wesen / soo sal die Schout gehouden wesen (des versocht zijnde) een van den Burghermeesteren of Schepenen te substitueren tot voozderinge vander Justitie.

Dat xxxi. Artijckel.

Item insgelijcx sullen die Schepenen ende Secretaris oft sijn ge-eede Substituyt / ten voozschreven dage en ure compareren / ten ware die selve Schepenen redelike ontschult hadden / daer van sy den Schout tot haerder excusatie gehouden sullen wesen te adverteren.

Dat xxxij. Artijckel.

Item als yemant vande Schepenen oft Raede van Utrecht by Schout oft Burgermeesters elck in 't zijne geschicht woort tot eenige saecken der Stadt oft Justitie roerende / tware buytē ofte binnen der Stadt / en sal zijn ontschult daer op niet mogen nemen / noch weygeringhe doen / by 't verbeuren van drie Carolus gulden tot behoef vanden Gerechte. Ten ware hy merckelike nootsake hadde om daer toe niet te mogen bacren / daer of hy den vooznoemden Schout oft Burgermeesteren adverteren sal.

Vanden

Vanden Voorzpraken.

Dat eerste Artijckel.

Item dat van nu voortaen niet meer dan acht Voorzpraken wesen en sullen daer toe nut ende beguaem zijnde. Ende sullen geaccepteert werden by Schout/ Burgermeesteren ende Schepenen/ eerst geexamineert zijnde: En sullen die selve gehouden wesen heuren behoorlijcken eedt te doen/ den Schout ende Schepenen eere ende reberentie te bewijzen/ ende dat sy heuren partypen met eerliche en reberenteliche woorzen (achterbolgende dese onse ordonnantie) dienen sullen/ sonder eenige partypen te dienen die sy weten te zijne in heurlieder saecken niet gefondeert: Op pene van arbitrale cozzectie.

Dat ij. Artijckel.

Item dat een peggelich vooz Schepenen sijns selfs saecke mondelinge belijden oft by eenen gheswozen Voorzprake doen berenden sal mogen ende anders niet/ wirtghesondert dat een peggelijck in saken van personen hem soo nae bestaende/ als broeders ende susters/ broeders ende susters kinderen/ geadmittleert ende toe-gelaten sal werden.

Dat iij. Artijckel.

Item en sal niemant ober ooздеel dingen/ op 't verbeuren van acht stupbers/ soo dickwils hy by den Schout daer van in boeten gheslagen ende by den Schepenen gekent werde/ tot behoef vanden Schout.

Dat iiij. Artijckel.

Item insgelijcx en sal d'een den anderen in sijn woorzen niet ballen: Op pene van vier stupbers tot behoef vanden Schout.

Dat v. Artijckel.

Item of eenich vanden voozschreben Voorzpraken sijnen Partypen Recht versupnde / die selve sal gehouden wesen sijn Partype tot interest ende noch daer-en-boben verbeuren tot behoef vanden Schout ende Gerechte/ vooz elcken die helfte eenen Carolus gulden/ die hy ghehouden sal wesen terstont te betalen al eer hy weder dienen mach. Ende indient dickwils gebeurde/ die sal by den Schout ende Schepenen ghesuspendeert ofte ghepzebeert werden van sijnen dienst/ tot goet duncken vanden Gerechte.

35
Dat vi. Artijckel.

Item en sal niemant van den voorszpreecken part oft deel hebben in saken daer inne zy partypen dienen / noch eenighe actien mogen coopen / op coꝛrectie van Schepenen : ende sal 't selve contract daer op gemaect nul ende van onweerden wesen / van sullen van heuren dienst ghelooft worden by partypen oft tot taratie van den gerechte / en sullen hen-liede op recht-daghen niet absenteren dan om kennelijcke nootaken / ende by oozlof van den Schoudt / oft in zyn absentie van een van den Burgermeesters.

Dat vij. Artijckel.

Item die voorszpaken sullen hebben van elck termijn drie grooten / wt-gefondert van verfoeck / daer van sy niet meer hebben en sullen / dan een stupver / ende indien zy by schyftueren dienen by ordonnantie van den Schout ende Gerechte / van elck blad twee stupvers.

Dat viij. Artijckel.

Item indien yemandt geen voorszpake gheerijghen en conde / sal die Schout hem van eenen behoozlichen voorszpake versien / om hem te dienen om zyn loon / oft indien hy arm ware om Gods wille. Ende so verze die selve winder ware / sal ghehouden wesen alle die gherechtelijcke costen eerst ende vooz al van den gewonnen penningen op te leggen ende te betalen.

Dat ix. Artijckel.

Item dat geen voorszpaken en sullen maecten beyde partypen schyftueren / noch helpen maecten / oft die secreten van der partypen die zy dienen / die weder-partype rebeleren : Op de verbeurte van arbitralick ghecoꝛrigeert te werden.

Dat x. Artijckel.

Item sullen die voorszpaken manierlijck vooz den gerechte sprecken / op dat Schout ende Gerechte daer dooz niet geperturbeert en werden : op't verbeuren van acht stupvers / tot behoef van den Schoudt als voozen.

Van den Gerechts Bodem.

Dat eerste Artijckel.

Wtem dat die Deurwaerders alle recht-dagen present en tegenwoordich wesen sullen/ van den begin totten eynde van 't recht toe. Ende houden rechtvaerdigen register van alsulcken weten ende verdachvaerdigen/ als zy ghedaen sullen hebben/ in houdende die namen van den partpen/ Jaer/ maent/ ende dach/ van den exploitte/ ende den dach wanneer die saecke dienen sal.

Dat ij. Artijckel.

Item den Deurwaerder sal hebben van een citatie oft intimatie eenen halven stupber / ten ware die gene diemen citeren soude / gheseten ware bupten in der Stadt bypheyft / soo salmen geven dobbel gelt.

Dat iij. Artijckel.

Item en sullen die booznoemde Gerechts-bodē niet meer booz heurlieder salaris moghen nemen dan hier bozen gesepdt is. Op peyne van suspensie ofte andere arbitrale coorrectie.

De vierde Kubzijke.

Van den Officie van den Secretaris/ ende sijn Salaris.

Dat eerste Artijckel.

Wtem den Secretaris sal gehouden wesen Register te houdē van allen plechten/overdzachten/ transpoozten/ van alle sententien/ appointementen en van allen judiciaelen acten/ sulcx als die byden Gerechte gewesen oft booz hen-lupden gedaen sullen werden.

Dat ij. Artijckel.

Item sal oock bewaren alle schyftueren/ bewijs ende munimenten/ dienende tot recht van partpen daer eenighe Sententien upt-gewesen zijn/ en die selve besloten oversenden die van onsen Raede van Vrecht/ indien van sulcke Sententie geappelleert wordt/ als hem sulcx by compulsozial van den Hove ende Raede boozschreiben bevolen sal werden/ ende sal hebben booz zijn bewarenisse van den Appelant/ oft die sulcks hersaecht drie stupbers/ dies werdt hy gehouden die booznoemde stuc-
ken.

367
ken wel te bewaren/oft by gebreke van dien/der geïnteresseerde Partye van schade ende interest die hy daer by hebben sal/ te vol-doen.

Dat ij. Artijckel.

Item so wanneer pemandt eenige transpotten/ maken/ giften/ pleech-ten oft loften vooz den Gerechte doet/ sal den Secretaris 't selve te boeck-ke brenghen / ende sal alsoo den Partypen in teghenwoordicheydt des Gerechts vooz-gelesen werden.

Dat iij. Artijckel.

Item soo wanneer eenighe van Partypen tegen den anderen in Pro-cessse wesen sal/ wissende ter verificacien van eenighen vanden seypen by hem voozt ghestelt/ produceren copien van eenige originale vooznoemt oft schrif. ueren/ wort schuldich sijn weder-partye te doen citeren met in- thimatie vooz den vooz-uoemden Secretaris/ om te sien die selve copien by den Secretaris collationeren ende auctentiseren teghens die vooz-uoemde originale letteren oft schrif. tueren: daer voren den selven Secre- taris hebben sal een halben stupber / ende werdt gehouden te stellen die date vander collatie/ ende oft partye daer by geweest is oft niet.

Dat v. Artijckel.

Item de Secretaris houdende die Rolle/ sal hebben vanden presentati- tien om epsch te doen/ van deffaulten te begeeren/ van intendit ober te leggen/ ende versoek te doen/ van elcken voozschreven presentatiën een halve stupber/ des en sal hy niet hebben van allen anderen presentatiën.

Dat vij. Artijckel.

Item de Secretaris sal die selve Rolle opten Recht-dach op-lesen/ by alsulcker ordene als die geschreven is/ sonder pemandt ober te slaen/ oft den eenen vooz den anderen te voozderen.

Dat vij. Artijckel.

Item sal de Secretaris sijn Rolle volmaecht hebben 'sdaechs te vo- ren eer den Recht-dach dienen sal/ oft ten minsten so lange te voren/ dat- tet Gerechte daer by niet verachtet en werdt/ ende dat van allen saken die op elcken Recht-dach dienen sullen / eerst ende vooz al stellen sal dit saken daer die Schout van 's Heeren wegen partye is/ ende daer na de nieuwe saken/ ende voozts alle de andere in ordene / sulcx als die by den Deurwaerders ende den Voozspzaken oft Partypen hem aen-gebrocht sullen werden / upt welke Rolle den Secretaris partypen op-roepen/ ende die conclussen by partypen gedaen ende ghenomen / mitsgaders die appointementen oft upt-spzaken vanden Gerechte/ aldaer aen-tyck-ten sal. Ende die selve Rolle also bewaren van Recht-dage tot Recht-dage. Ende en sal geen presentatie ontfangen ter audientie sittende.

Item

Dat vij. Artijckel.

Item van een Gerechdelijke wret-brief te schryben tot versoecke van partjen/ sal den Secretaris vander selver partje gheloont zijn/ ende daer vozen hebben twee stupbers.

Dat ix. Artijckel.

Item van allen willigen acten aen te teykenen ende te registreren/ sal den Secretaris hebben eenen halben stupber/ ten ware dat eenighe procuratien ghedaen werden met ratificatie / soo sal hy hebben dobbel geldt.

Dat x. Artijckel.

Item hy sal hebben een stupber voor een judiciale ofte andere willighe acte/ die hy in francijn schryben sal/ met sijn handt onderteykent/ ten ware die selve excessivelijck groot ware/ in welcken ghevalle sal die ghet arceert zijn by den Gerechte.

Dat xi. Artijckel.

Item den Secretaris sal moghen eenen Clerck hebben die by den Gerechte ghe-eedt sal wesen / ende sal die selve ghe-eede Clerck gheautorisert wesen al te doen in nootfakelike oft redelike absentie vanden Secretaris/ dat hy present wesende soude moghen doen.

Dat xij. Artijckel.

Item soo wie aenden Secretaris begeert eenighe Schepenen boecken over-ghesien te hebben / oft eenighe Brieven die inder Schepenen liste ghelept zijn/daer af sal den Secretaris hebben eenen stupber.

Dat xij. Artijckel.

Item die Collatiars sullen een rechte mate dzagen so sy naest ramen comen/ tusschen die bozgheren ende allen anderen dien 't aengaet / ende den Secretaris vander grootheyt der schyften vande brieven / wes die bozghers oft anders dien 't aen-gaet daer af schuldich zijn van schyffgelt: Ende dit achter-volghende die mate daer af ghemaect zijnde/ ende sal van elke plecht schyffts hebben eenen halben stupber. Ende dat sullen die Collatiars selve met heure handt opten Brieven schryben/ op dat een pegelich dien 't aen-gaet weten mach wes hy schuldich is/ ende toesten int taxeren op die grootheyt ende extensie vanden woorden ende regulen der selver Brieven.

Dat xiiij. Artijckel.

Item in allen anderen saecken niet gespecificert/ sal den Secretaris gheloont worden tot taxatie vanden Gerechte.

303

De vijfde Kubzifcke.

Moemen vooz den Schout ende Gerechte
procederen fal; Ende eerst van Citatie.

Dat eerste Artijckel.

Item alle Citatien sullen gedaen werden aen den Personen van den ghedaechden / indien zy binnen heuren hupse zijn / ende tot heure domicilie ende woonstede / als sy absent en niet binnen den hupse en sijn.

Dat ij. Artijckel.

Item soo wie een anderen met recht aenspreken wilt / sal den selven by den Deurwaerder doen verdachbaerden / vooz den Schout ende gerechte te comen op ten naesten recht-dach / wel-verstaende dat tusschen die verdachbaerdinge en den eersten dach dienende / loopen sal ten minsten eenen dach / met verclaringhe vander somme ende sake daer vozen by hem wilt doen bieden / ende oft men op dien dach daer by tegens verdachbaert ware geen recht en hiede / soo sal die citatie blijven aenstaen tot den naesten recht-dach daer nae.

Dat iij. Artijckel.

Item die uyt eens anders name ageren / oft eenen anderen in rechte betrecken wilt / die hem niet principalick dan van anderē personen weghen schuldich oft plichtich sijn / als Momboirs / Curateurs ende dierghelijcke / sullen die citatien ghedaen werden in sulcker manieren ende qualiteyten soo sy procederen / ende dat salmen in sulcker voegen by den Secretaris doen presenteren. Ende indien d'aenleggher hier-inne ghebyckelijck ware / sal die citatie vooz nul ende van onwaerden gheacht werden / ende den aenlegger betalen die costen van dien dage / wel-verstaende nochtans dat die selve aenlegger sonder nieuwe verdachbaerdinghe sal moghen teghens den ghedaechden gherechtelick eysch maeken ten selven daghe. Ende sal als dan die gedaechde mogen dach nemen / om op al-sulcken nieuwen gequalificeerden eysch te comen antwoozden.

Dat iiij. Artijckel.

Item als yemandt by den Deurwaerder te rechte geciteert is / sal die selve Deurwaerder ghehouden wesen al-sulcke citatien met namen ende toe-namen van partnen ende den beteyckenden recht-dach den Secretaris aen te brengen / sdaechs te vozen eer den recht-dach dienen sal vooz

booz den middach/daer van den Secretaris een rolle maecten sal/ als hier vozen gesept is.

Dat b. Artijckel.

Item insgesijer sullē die parryen ofte heure volmachtichde 's daechs booz den recht-dach den Secretaris booz den middach doen tepkenen/ ende inde rolle stellen/alle termynen daer van sy 's daechs daer nae dienen willen.

Dat bf. Artijckel.

Item oft die gheboden persoone binnen Drecht niet en ware / als hy tot zijne woonstadt gebodē is /sal zijn hupf- vrouwe/ bode oft andere in zijnen name/ op zijnen geprefigeerden recht-dach / als hy inde rolle gelesen wozt/ booz den Gerechte comen/ende zijn absentie allegeren/ berclarende die plaetse daer den absent vertrocken is/ ende den dach ende ure van zijn vertreck/ 't welck by den Secretaris ghetepkent sal worden / ende die saecke in state ghestelt tot discretie van den Gerechte/ daer af de absente allegeert/ ghehouden werdt den geciteerden te adverteren : ende den dach van der op-settinge om ghecomen zijnde/ soo wert die boozschreven ghedaechde ghehouden te compareren oft ghemachtichde te sepnden/ om boozts te procederen met recht nae behozen.

Dat bij. Artijckel.

Item so wie booz den Gerechte comt / 't sy dat hy te doen heeft / oft comt om te hoozen ende sten/ die sal daer stille staen sonder clappen/ om goude audientie te moghen hebben. Ten ware dat hem by den Schout oft pemandt van den Gerechte/ Secretaris/ Doozspzake/oft Dienaers ghebzaecht worde : opte verbeure van vier stupvers / meer oft min/ ter discretie van Schepenen/ tot behoef van den Schout.

C

Van den

Van den Defauten in Criminele faecken.

Dat eerste Artijckel.

Item in Criminele saken / so wanneer die Schout zijn informatie precedente nemen wilt / ende die ghetupghen vooz hem gherectelich geroepen niet en comen / sal die Schout die selve ghetupghen andermael vooz hem doen roepen / op die pepne van eenen Carolus gulden vooz die eerste reyse / die andere reyse van twee Carolus gulden. En indien sy als dan niet en comen / en die vooznoemde Schout doceert behoorlick den Gerechte van der contumacie vanden getupghen / sal de Schout die voozstheben ghetupghen mogen appzehenderen ende houden / ter tijdt toe zy getupcht sullen hebben. Ten ware dat die getupghen sulcke nootlicke saken te doen hadden dat zy niet comen en mochten / 't welek zy den Gerechts-boden te kennen gheben sullen / ende daer af doen blijcken soo verre dat noot zy.

Dat ij. Artijckel.

Item als die Schout sijn informatie precedente ghenomen heeft / indien als dan die vooznoemde Schout de delinquant niet becomē en conde / sal hy 't goet van den selven delinquant besetten en doen inventarisieren by den Gerechte. Ten ware borze suffisant ghestelt werde / 't ghewijs van den Schepenen te boldoen / soo vele als aengaet die pecuniele boeten / oft vooz so vele goets als daer geïnventariseert sal wesen.

Dat iij. Artijckel.

Item dit gedaen zijnde / sal die Schout den delinquant oft misdadighen metter clocken doen roepen / om hem in persoon te comen verantwoorden / op 't gene dat die Schout hem op leggen oft aen seggen wilt / die gehoozt sal werden indien hy compareert. Ende sal die gnestie van zijn appzehenste / oft die Schout zijne verseeckert wesen sal / dan niet / terfont by dien van den Gerechte ghetermineert werden / ende sullen voozts procederen van Recht-dage tot Recht-dage ter diffinitive toe.

Dat iij. Artijckel.

Item indien die delinquant niet en comt noch hen en verschijnt / also gheroeppen zijnde / sal noch twee reysen metter clocken als boven gheroeppen werden / van veerthien dagen tot veerthien dagen / ende indien hy als dan noch niet en comt / sal onse Schout toe-gelaten werden / sijn intendent

intendit ober te legghen/ met die verificatien daer toe dienende/ ende sal die delinquant hierdemael gheroepen werden / om 't selve te sien doen ende sententie te hoozen.

Dat h. Artijckel.

Item die banden Gerechte ontfangen hebbende het intendit banden Schout/ ende die verificatie van dien/ sullen na ghelegentheydt vander sake ende misdaet/ den Misdadigen condemnieren/ oft quijt ende los wijzen/ hem niet min condemnierende inde coste/ als sy hem quijt wijzen. Wel verstaende dat sy den delinquant ende deffailant niet verder bannen en sullen dan wyter Stadt van Wrecht ende bysheydt van dien/ sekere Jaren/ ofte ten eeuwigen dagen/ na gelegentheydt vander saken.

De vij. Rubrijcke.

Van de Defauten in Civile saken.

Dat eerste Artijckel.

Item soo wanneer yemandt sijn partye heeft doen dach-vaerden/ ende die selve oft sijn gemachtichde niet en compareert ten daghe dienende/ wozt die gedaechde geabsolveert vander instantie / ende d'aen-legger gecondemneert inde costen.

Dat ij. Artijckel.

Item indien die ghedaechte vooz d'eerste repse niet en compareerde ten daghe als hy verdachbaert is/ sal tot versoecke banden eysscher defaut teghens hem gegeven werden/ ende verbeuren die boete van enen stupber. Ende dooz sijn non comparitie geprovoert wesen van sijn exceptie declinatoire/ ende sal tot versoecke banden aen-legger andermael verdachbaert werden. Ende indien hy als dan niet en compareert/ sal defaut tegens hem gegeven werden/ ende verbeuren twee stupbers. Ende overmits sijn contumacie gheseludeert van allen exceptien dilatoiren. Ende sal tot versoecke als bozen derdemael verdachbaert wesen. Ende indien hy als dan noch niet en compareert/ sal verbeuren vier stupbers/ ende van allen exceptien declinatoiren/ dilatoiren/ ende peremtoire/ wesen / ende deffensten bersteken werden. Ende sal de eysscher toe-ghelaten wesen sijn intendit ober te legghen/ metten verificatien van dien/ ende die deffailant hierdemael gheroepen werden om 't selfde intendit te sien ober-leggen/ verificieren/ ende sententie te hoozen/ met inshimatie/

't sy dat hy compareert oft niet / Sententie gegevert ende recht ghedaen sal werden / ten principale oft anders alst behooren sal. Wel verstaende nochtans indien hy op de tweede oft derde citatie compareert / sal niet refuste van costen in recht ontfanghen werden / ende moghen propoueren al sulche exceptien als hy heeft / en uyt cracht van voorszgaende def-fauten niet af verstellen en is.

Dat iij. Artijckel.

Item alle boeten boven verhaelt vallende buyten der stadt / ende inder stadts byzuyt van Drecht / sullen dobbel wesen / alle welke voorszchreuen boeten sullen by den Deurwaerder geexecuteert en den deffauten af-gehaelt werden tot profijte van der stadt / als men van ouden tijden gheuseert heeft.

Dat iij. Artijckel.

Item in actie personele na drie deffauten behoortlijck ghegheuen / sal den epsscher in saken excederende thien Carolus guldens gheadmitteert zijn die septon in zijnen epssch ofte intendit begrepe te verificeren / so bozen geseyt is. Ende in saken niet excederende thien Carolus guldens / sal die epsscher nae drie deffauten behoortlijck geobtaineert / zijnen epssch mogen stercken by eede : Ten ware uyt merckelijcke redenen 't Gerechte dochte partije andersins van zijne gheepsschte schult te moeten doceren : Ende dien volghende / sal gheprocedeert werden tot condemnatie ofte absolutie van den gedaechde deffailant.

Dat v. Artijckel.

Item als bevonden wordt dat d'aen-legger eenen quaden eedt ghedaen soude hebben / hoogher sweerende dan inder waerheyt sijn schult bedzaecht / sal die Schout teghens sulcken meyn-edighen procederen / om hem te corrigeren naer behooren. Ende niet min sal die Sententie binnen middelen tijde geexecuteert werden / op bozth-tocht oft cautie.

Dat vij. Artijckel.

Item als yemant verdachvaert is aen sijnen persoon / omme te kennen oft ontkennen sijn bzieven van obligatie / is die ghedaechde gehouden die selve bzieven te kennen oft 'ontkennen : en by gebzake van dien / of dat de ghedaechde niet te recht en compt / alen waert maer ten eersten ghebode / houtmen die voorszchreuen bzieven voorsz bekent / ende wort die ghedaechde ghecondemneert die gheepsschte somme te nantiseren / soo verre sulcke obligatien claer ende liquide sijn. Om welke te lichten op cautie sal d'epsscher den ghedaechde eens voorsz al doen dachvaerden / indien dock die selve ghedaechde kennende die voorszchreuen bzieven propouneert betalinghe / oft andere peremptoire exceptie / by den welcken 't nantissement niet en behoorde te gheschieden : 't welck hy ghehouden wort

wordt terstont te doen blijken/ oft ten minsten ten naesten recht-daghe daer aen volgende/ salmen daer op recht doen so behooren sal. Ende inghevalle 't selfde exploit aenzijnen persoon niet ghedaen is/ maer tot zijne woonstede/ sal ghegheben werden dessaut/ ende andere citatie met int himatie te verwerben/ ende indien hy alsdan niet en comparcert sal die obligatie ghehouden werden vooz bekent/ ende sal schuldich sijn te nantiseren/ ende die penningen gelicht werden als vozen.

Dat vij. Artijckel.

Item indien yemandt zijn hzeiben van obligatiën ontkende/ en daer nae by pzoebe bevonden werde contrarie/ sal betalen 't dobbelt van den inhouden van zijne obligatie/ daer af d' een helft comen sal tot pzoefte van partpe/ ende d' ander helft tot pzoefte van den Heere.

Dat viij. Artijckel.

Item met een dessaut van den ghecondemneerde op verjaerde Sententie oft condemnatie salmen hem decernerē executorialem. Maer teghens den Erfghenamen van den gecondemneerde/ salmen behoeven twee dessauten.

Dat ix. Artijckel.

Item in materie van processen aen te nemen/ indien die ghedaechde twee-werf achter blijft/ sal 't proces ghehouden werden vooz aengemen/ ende die deffailanten sullen derde-mael met int himatie ghedachbaert werden/ om te procederen nae die leste appointementen. Ende indien hy noch achter blijft/ sal verseecken werden van 't gheene daer den overleden af hadde moghen dienen. Ende voozt ghecondemneert inde costen van den deffauten. Ende partpen toegelaten vooz te procederen also 't behoort.

Dat x. Artijckel.

Item in saken van garande oft waerschap/ als die gedaechde achter blijft/ sal d' epffcher protesteren op hem te verhalen alle costen ende interesten/ daer afmen acte gheben sal/ soo verre d' epffcher sulcx begeert. Ende indien die ingarant gheroepen werdt/ comparcert/ sal die saeckten principale aenstaen/ ter tijdt toe die garandeur verclaert heeft/ oft hy garanderen wilt/ oft niet.

Dat xi. Artijckel.

Item in saken aengaende vercoopinghe van goederen by executie/ indien die ghecondemneerde wiens goederen men by executie vercoopen wilt/ daer teghens met recht yet wilde segghen/ sal ghehouden sijn die redene van zijne oppositie den Gerechte over te geben/ 't welck indien hy bevinden die selve pregnant te wesen/ sal d' executie surceren/ en partpen sommierlick ghehoort/ recht doen sullen op de vooznoemde execu-

368
tie. Ende indien die ghecondemneerde ten betepckenden daghe niet en
quam/sal hy verballen wesen van sijn redenen van oppositie en weere.
Ende sal die vercopinge voortganck hebben/maer indien de winre niet
en quame ten selven dage/maer alleenlijck die gecondemneerde/ sal die
selve winre betalen die costen van dien daghe / sonder te verballen van
sijn executie. Van indien hy van niens executie doen wilt/sal gehouden
wesen die gecondemneerden van niens daer toe te roepen.

Dat rij. Artijckel.

Item in saken van ruppinghen oft ontwaringhen daer gheen que-
stie van propprieteyt en is/vanden genen dien de ruppinghe oft ontwa-
ringe gedaen is/sal die gedaechde by de eerste defaut by probiste gecon-
demneert werden / sijn handt trecken vanden erben / ende vander huy-
singen ruppinge te doen/ende wert gedecerneert een andere citatie/met
intimatie ten principale.

Dat rij. Artijckel.

Item die ghedaechde comparerende ende allegerende huere aende
boozmoemde huyfinge ende erve te hebben/ is schuldich daer af te doen
blijcken by huer cedulle binnen veerthien daghen / ende sullen by gem
getuygen oft andersins die boozmoemde huere niet mogen doceren.

De viif. Kubzijke.

Vanden Defauten naer litiscontestatie.

Gen Artijckel.

Item indien nae dat partypen ding-plechtich metten anderen ghe-
worden / ende epsch ende antwoorde ober-ghegeven zijn/ eenich
van hem upt-bleef / sal 't Recht mogen voort-baren naer 't goud
dat vooz hem in-gebrocht sal wesen / nae sy bebin-
den sullen te behoozen.

Vanden

Van den genen die hem vermeten actie tegens pemandt te hebben.

En Artijckel.

Tem indien hem pemandt vermeet eenich recht oft actie tegens pemandt te hebben/esi 'tselbe met recht niet en vervolchde/ sal de gene tegens wien sulcke recht ghepzetendeert worde / den selven met rechte mogen bedwingen zyn actie te moeten intenteren/ esi sal als dan 't Gerechte hem eenen behooylijcken termijn pzefigeren ende stellen om zyn actie te institueren/ binnen den welcken hy sulck recht institueren sal/ oft by ghebezke van dien den ghepzefigeerden tijdt ooverstrecken zijnde/ sal van sijn recht versteken wesen.

De x. Kubzische.

Van recht boozderinge.

Dat eerste Artijckel.

Tem ten daghe dienende van eysch / sal d'aen-legger nae dat hy uyt die rolle op-gelesen werdt/zijn tegen-partye op roepen / ende indien partye oft sijn Doozspzake comparcirt/ sal die aen-legger selve oft by sijn Doozspzake sijneu eysch ende conclusen pertinentelijck met goede specificatie by monde doen/ die welke in 't cozte sommeerlijck by den Secretaris inde Rolle geteyckent sal werden.

Dat ij. Artijckel.

Item die ghedaechde ghchooyt hebbende den eysch / sal moghen bezaet nemen om tot acht dagen daer nae te antwoorzen/ ten ware hem die schult van der dooder hant aen-gecomen ware/ in welcken geballe sal dach moghen nemen den tijdt van een maent.

Dat iij. Artijckel.

Item die booz een andere in rechte interbenieren oft verbanghen ende hem sterck maechen wilt/ comende t'zijnder defenstie/ sal ghehouden wesen/ eerst ende booz al tot versoecke bande weder-partye / cautie suffisante te stellen om 't ghewijsde te holdoen.

Item

51
Dat iij. Artijckel.

Item ten dage dienende van antwoorde/ sal die ghedaechde op-gheroepen zijnde/ ghehouden zijn t'antwoorden sonder boozder dilay/ ten ware die ghedaechde ten selven daghe begeerde te hebben eysch by gheschryfte/ in welken gheballe naer dien hem eysch by gheschryfte ghegeven/ ende by den Gerechte ghegont sal wesen/ werdt schuldich binnen acht daghen daer nae peremptoirlick t'antwoorden.

Dat v. Artijckel.

Item die verweerder van antwoorde verstecken zijnde / sal den eyscher een ander citatie gheconsenteert werden met intimatie / om des eyschers eysche te sien verificeren/als vozen geseyt is.

Dat vij. Artijckel.

Item indien die verweerder eenighe exceptie proponeren wilt / sal ghehouden zijn tot eenemael ende by ordene te proponeren alle zijne exceptien / ende die onvermindert ten principale te concluderen. Ten ware hy proponeerde exceptie declinatoire / litispudentie/ ofte litissinitie ende dierghelijcke/daer in hy sal moghen peristeren.

Dat vij. Artijckel.

Item oft pемant aengesproken worde booz schult by hem gemaeckt/ ende hem ter quader trouwen vermote betalinghe te bewijsen/ ende des niet en dede/ die sal der Schepenen bzeucken daerom gelden/ conde hy t' oock bewijsen als 't recht ware / soo sal die aen-leggher soo verre hy die schult ter quader trouwen gheepscht hadde/ desgelycx der Schepenen bzeucken daerom gelden: Te weten vier Carolus guldens ende vier stuivers tot des Gerechts behoef.

Dat viij. Artijckel.

Item indien die ghedaechde die schult bekende ende geerne betalen wilde naer zijn macht / wes hy den aen-leggher bekend / sal hy ghecondemneert werden te betalen tot alsulcken rebelijcken daghen als hem 't Gerechte ozdonneren sal. Wel-berstaende dat sy terminum juris van vier maenden niet en sullen excederen / mit's stellende cautie suffisante/ binnen acht daghen/ indien 't by partpen versocht werdt / welke beldinge oft condemnatie inde Rolle getepckent sal werden / ende betaelde hy die schult dan niet/ salmen die executeren/ ende waert dat die ghedaechde aen den eysch niet en kende noch en lijde / ende hem gherechtelijck verantwoorde/sullen partpen toe-ghelaten werden ten bepden zijden/te weten elck in 't zijne/ zijn vermeet te bewijsen.

Dat ix. Artijckel.

Item als die verweeders oft eyschers dach nemen om t'antwoorden / repliceren oft dupliceren/ sullen sy versoeken moghen coppe van den

den Zieven daer op die wederpartye hem fondeert ende beroemt / die
welcke hem die dan leveren sal binnen drie daghen daer nae. Ende in-
dien die copie ten selven dage niet begeert en wordt / en sal die sake daer
nae om ghebzeck van copie niet upt-gestelt werden.

Dat x. Artijckel.

Item dat die boozgangher niet en sal toeghelaten werden / zijnen
eedt oft onschult te doen / als die aenlegggher met wetachtige probatien
den rechte ghenoech zijnde / zijn intentie ende die saecke daer van de ac-
tie is spruytende weet te bewijfen. Ende indien die aenlegggher oft ver-
weerder / zijn intentie met een oprechtighen ghetuyghe wiste te bewij-
fen ende die weder-partye ter contrarie niet en dede blycken / sal hy toe-
ghelaten werden om zijn ghetuyghe met zijnen eedt te stercken in saken
van cleynder importantien / ende naer gheleghentheydt der saken ende
verfoonen.

Dat xi. Artijckel.

Item als yemant eedt doen wilt / sal den selven eedt by den Secreta-
ris in forme soo hem die toe-ghelaten is / ghestaest werden / ende sal 't sel-
ve doen staende in teghenwoozdicheydt van den Gerechtte / binnen der
bierschare / oft binnen der bancken daer die Doozspraken staen.

Dat xij. Artijckel.

Item wanneer yemandt den anderen de sake op zijnen eedt steldt / sal
schuldich wesen te sweeren oft den eedt te refereren. Ende inden hy
geen van beyden doen en wilde / sal ghecondemneert werden in ghe-
epichte schult te betalen. Behoudelijck ende wel-verstaende dat de eys-
cher eerst ende booz al gehouden sal zijn / des van den verweerder ver-
socht zijnde / de eedt van niet te calunnieren te doen: te weten dat hy an-
ders niet en geloofst noch en weet / hy en heeft een rechtvaerdige sake.

Dat xij. Artijckel.

Item indien den aen-legggher by zijne teghen-partye oft by den Ge-
rechtte den eedt ghedefereert wozt / ende in wepgheringhe is van zijnen
epesch hy eede te verificeren / in saken by hem selven ghehandelt / sal ver-
ballen wesen van zijn recht / ende die verweerder geabsolbeert werden
van den epesch ende conclusie teghens hem ghenomen / met condemna-
tie van costen / ende boete van twee Carolus guldens / tot behoef van
den Schout.

Dat xiiij. Artijckel.

Item soo wanneer die ghedaechde by den Gerechtte / oft zijn weder-
partye den eedt gherefereert wozt / sal hy moghen begeeren ende nemen
den tijdt van acht daghen om hem te beraden / oft hy een eedt sal willen
doen oft zijn weder-partye refereren. En indien hy sonder merckelijcke
oozsake

319
dozsaecke ten daghe dienende / niet en compareerde / sal den epffcher tot
zijnen eede toe-ghelaten werden / ende die weder-partte gecondemneert
naer behooren.

Dat xv. Artijckel.

Item gheduplicceert zijnde / ende partpen bevonden wesende in sey-
ten contrarien / sullen die Doozspzaken dach nemen om te responderen
der Artijckelen simpelick en pertinentelick / ende tot dien dage eenen oft
meer / nae ghelegentheid vander saecke Commissarisen moghen bege-
ren / die by den Schout daer toe ghecommitteert sullen worden / ende
die commissie sal de Secretaris op die rolle teyckenen: vooz den welcken
Partpen in persone oft by heuren Doozspzaken den eedt van calumnie
sullen doen / t welck / mitsgaders al dat vooz den Commissaris dier sake
roerende gheschiet / by den Secretaris die daer present wesen sal / ghe-
teyckent sal werden in 't Proces verbael oft enqueste.

Dat xvj. Artijckel.

Item nae dat van responsiven ghedient sal zijn / sullen partpen ghe-
houden wesen binnen acht daghen daer nae heure stucken te wisselen /
ende gerespondeert ober te leveren / ende binnen beertdien daghen daer
nae heure productie doen / ten ware dat upt merckelicke oozsake partte
by den Gherechte langher dilay gheacordeert werde / ende by gebreke
van ten daghe dienende gerespondeert te hebben / sal partte anderwerf
gedachvaert zijn / op pene van belijdinghe van den seften inden Artij-
ckelen begrepen / oft andere pene naer ghelegentheid.

Dat xvij. Artijckel.

Item so en salmen voozder by monde oft by schyftueren niet pleypen
oft dienen dan totter duplike toe incluyt / ten ware dat by den gherech-
te naer gelegentheid vander saecke voozder te dinghen oft te schyften /
tot versoecke van partpen toe-gelaten werde / in welcken ghevalle men
sal moghen dienen by additien ende solutien / ende die seften daer-mit
bevonden verificeren / ende sullen alle die schyfturen oft dingtalen van
partpen ghedient werden onder den Secretaris / ende by den selven
gheappostilleert / ende sal hebben van elke appostillatie eenen halben
stuyber.

Dat xvij. Artijckel.

Item indien die saecke in rechte ghelegen is / ende datter geen seften
en zijn te bewyzen / totter sake dienende / sullen partpen al leur bescheft
by heuren schyftueren voegen. Ende inghevalle partpen niet en accor-
deerden d'eene seggende 't proces te moghen ghewiderert te zijn / sonder
seften / d'andere sustinerende ter contrarien / sal 't proces by Schepenen
ghevisteert zijn / ende de gene van Partte die in 't vooznoemde debat
bevonden

bebonden wordt onghelijck te hebben/ sal betalen tot profijt van Schepenen een Carolus gulden.

Dat xix. Artijckel.

Item Partye die productie sal willen doen/sal zijn ghetuyghen doen bieden teghens eenen betamelijcken dach/ ende ober-leveren den Commissarisen zyn schrifrueren ende een billet/ in-houdende die namē vandē getuygen/ metten Artijckelen daer op sy geproduceert werden / die wederpartye eerst daer toe vier-en-twintich ure van te voerē verdachbaert zijnde/ om zyn interogatoirien ober te leveren / ende die getuygen sijn sweeren indient hem goet dunckt.

Dat xx. Artijckel.

Item sullen gheen Certificatien in 't Gerechte ontfanghen werden/ ten ware sake dat die ghetuygen daer-inne ghenoeint/soo verre die selve binnen der stadt oft der stadts bypheydt van Drecht woonachtich zijn wederom van niens voer Commissarisen vanden Gerechte ghevoepen ende ghehoort waren/ die wederpartye geinthumbert als vozen.

Dat xxi. Artijckel.

Item oft pemaent binnen onse voer schzeven stadt ofte stadts bypheydt woonachtich / geboden ware om voer Commissarisen ghetuyghenisse te geven/ ende ten ghepzefigeerden daghe niet en compareerde/ salmen wederom doen citeren tegens den anderen dagh daer nae : op pene van thien stupbers voer die repse/tot behoef vanden Schout/die andere repse/ van een Carolus gulden tot behoef als boven / die derde repse by gyselinge oft anders tot discretie vanden Gerechte. Ten ware die getuygen sulcke nootelijcke saken te doen hadden dat sy niet comen en mochten /twelck sy den Deurwaerder te kennen geven sullen/die 'tselve partye ende Commissaris relateren sal / ende sullen die ghetuygen moghen epfchen ende ontfanghen vanden ghenen die hem voer Commissarisen heeft doen ontbieden/ die grooten.

Dat xxii. Artijckel.

Item die Commissarisen voer den welcken de enquesten gedaen sullen worden op die Artijckelen oft interogatoirien by partypen schrifte-lijck ober-gelevert/ sullen hebbē elck van hen-lieden voer heur-lieder vacatien 's daeghs vier stupbers/te weten vier ure voer eenē dach gereckent/ ende die Secretaris sal hebben van die selve enquesten te schryben en met Commissarisen te besoigneren 's daeghs ses stupbers / des wert by schuldich voer 't selve gelt de voer noemde enqueste te grolleren ende ondertepkenen / sonder ter cause van dien eenighe andere dach gelden te rekenen oft epfchen.

375
Dat xxij. Artijckel.

Item als Partypen heure ghetuyghen belept sullen hebben/ ende den tijdt hem by den Gerechte geprefigeert ober streken is/ sullen als dan renunceren van voozder productien/ ende publicatie der ghetuyghenisse moghen begeeren/ t welck hem t Gerechte gummen sal/ ende sullen partypen ghehouden wesen binnen acht daghen daer nae heure saecken/ met alle heuren Schyfturen/ Acten/ Brieven en Munimenten/ daer mede sy hen behelpen willen met Inventaris/ onder den Secretaris te bryngghen/ ende daer nae sullen partypen teghens den ghetuyghen ende heure ghetuyghenisse moghen segghen dat hen-lieden goet-duncken sal/ en dat binnen acht daghen: Ende binnen acht daghen daer nae heure ghetuyghen ende expositien beschermen ende salberen/ ende voozts inde sake concluderen/recht ende justitie begeeren.

Dat xxij. Artijckel.

Item die Secretaris ontfangen hebbende die saecken van partypen/ en sal hen-lieden daer nae niet mogen restituieren/ oft daer van offensse doen/dan in presentie van partypen/ ende sullen in heuren sake moghen bryngghen heure reprochen/ sibatien ende d'acte daer van ghedient/ oft versticken te zyn.

Dat xxv. Artijckel.

Item dat inden Inventaris gestelt sal werden/tot probatie van den welcken artijckelen elck stuck ober-gelept wozt. Ende en sullen partypen by heur-lieder Inventaris hen-lieden niet moghen behelpen by maniere van employe/met cenighe stucken die in t selve Procces by hen-lieden niet ober-gelept werden. Ende indien contrarie van desen gedaen werde/en sal by den Gerechte daer op geen regaert genomen zyn.

Dat xxvj. Artijckel.

Item de Voozspraken sullen in t Inventaris stellen d'acte van heur-lieder procuratie/en indien van responsiven gedient is/d'acte van commissie/d'acte van renunciatie/van productien/cude van conclussen in rechte. Ende die selve/ mitsgaders alle andere stucken ter materie dienende/tepckenen met A. B. etc. Ende de selven Inventaris onderteyckenen/op die pene van vier scuyvers/ tot behoef van den Gerechte.

Dat xxvij. Artijckel.

Item Schepenen en sullen niet wijsen dan op originale Brieven oft coppen gheauthentificeert/ partype daer op behooflich met inthimatie geroepen.

Dat xxvij. Artijckel.

Item Schepenen en sullen geen bonnisse slyten/ dan mettet meeste deel van twaelf Schepenen.

Item

Dat xij. Artijckel.

Item alst Gerechte vernieuwet werdt/ende eenige van den Schepenen verlaten sullen zijn / sullen die selve eerst by den Deurwaerder vermaent zijnde/ gehouden wesen al al-sulcke stucken als sy ontfangen sullē hebben/ onder den Secretaris te leveren / die sulcx terstont den Schout te kennen geven sal / om eenen anderen in zijn plaetse gestelt te werden.

De xj. Rubrijcke.

**Van Partypen te condemnieren.
oft absolveren.**

Dat eerste Artijckel.

Item Schepenen sullen voort-aen heure sententie diffinitive pronunciere by condemnatie ofte absolutie / ende dat in tegenwoordichheyt van partypen oft haerder volmachtichden/ oft de selve daer toe geroepen. En sal die Secretaris daer achter aen stellen de date van dien/sonder dat sy rechte oft onrechte aensprake/inleydinge oft uytleydinge ofte diergelijke woorden ofte suspensive conditien meer gebuycken sullen.

Dat ij. Artijckel.

Item die Schepenen sullen by der Sententie pronuncieren condemnatie oft compensatie van costen soo sy te rade vinden sullen / tot taxatie van den Gerechte/ sulcx als sy uyt redene geoozsaecht sullen wesen.

Dat iij. Artijckel.

Item als eenich oordeel tusschen partypen by schyftueren ghewesen word / sal die Secretaris 't oordeel tepekenen/ende verhalen daer-inne in 't cozte die substantie van de eysch/ ende antwoorde daer die wijfinge op gheschiedt is / ende sal daer van betaelt werden tot taxatie van den Gherechte.

Dat iiij. Artijckel.

Item dat onse voorschreven Schout oft zijn Substituut eenen pegeelicken vander Borghermee sterren ende Schepenen present zijnde/ inde administratie vander Justitie / zijn opinie hoeft voort hoeft vraghen/ en nae die meeste stemmen/ die op-comende saken concluderen ende termineren sal.

Dat v. Artijckel.

Item in saken van seer goote importantie ende twijfelachtich/ daer van die Schepenen in ghelijcken ghetale contrarie opinien sustineren/

377
sal die Sententie gewesen werden naer die opinien van den genen daer die Schout mede concludeert/ daer hy selve geen Partye en is/ oft niet en tendeert tot zijnen profijte.

Dat vij. Artijckel.

Item dat in saecken van swaerder impoztantien/ sullen die van den Gerechte partpen moge inde rebelicheyt doen in leggen/ omme die sake met alle der partpen schijstueren ende munimenten aen seeckere gheleerden by twee van den Gerechte die daer toe gecommiteert ende present wesen sullen te schicken ende consultatie te halen/ om daer nae Sententie ghewesen te werden. Wel-verstaende/ dat so verre de consultatie binnen die boozschzeven Stadt genomen werde/ dat die geschickte boozharen salaris ende vacatien niet meer en sullen hebben dan elck thien stupbers.

De twaelfde Kubzijke.

Van andermael te verhalen.

Dat eerste Artijckel.

Item nae dat die Schepenen eens ghewesen sullen hebben bonnisse diffinitijf/ so en sullen sy tusschē die selve partpen en inde selve sake geen bonnisse meer mogen geben dan noch eens/ inden saken niet hoger bedragende dan die weerde van thien pont/ van veertich grooten onser blaenscher munte elck pont/ en daer onder/ in die die verlieser dat begeert binnen den tijdt van acht daghen/ ende andere middelen oft redenen by brengt/ dan in d' eerste reyse by gebracht waren. Alwelck hy eerst gehouden sal zijn schijstelicken den Gerechte te vertonen/ versoekende advise om die saecken te moghen verhalen/ daer op dat hem een citatie op den triumphant ghegont sal werden/ om in zijn versoek te consenteren/ oft dat te debatteren/ ende men sal op 't selve dat sommierlick pzoederen.

Dat ij. Artijckel.

Item waert dat by d' andere Sententie het eerste bonnisse nae allen zijnen in-houden gheconfirmert werde/ sal die gene die 't boozschzeven verhael versocht heeft verbeuren des Gerechts bzeucken.

Dat iij. Artijckel.

Item partpen en sullen in desen gheballē heure boozgaende middelen niet repeteren/ dan alleenlick dingh-plechtich werden op de neuter middelen by den requirant booz-ghesteld. Ende soo verre 't Gherrecht bedunck

by

bedunckt dat die sake in gheschifte gheselt behoort te werden / sullen
parteyen heure middelen dies alleenlich aengaende by gheschifte stellen
ende voorts procederen nae rechte / ende dit al behoudelijck Parteyen
haer beroep aen onsen Hobe ende Raedt Provinciael van Drecht.

De xiiij. Kubzische.

Van Appellatie.

Een Artijckel.

Item alle Sententien by den Gerechte gewesen in personele actien
met excederende die somme van twee hondert Carolus gulden /
sullen geexecuteert werde niet tegen-staende eenige appellatie die
partye ghedaen mochte hebben / wel-verstaende indien gheappelleert
is / sal de triumphant gehoude wese eer hy sijn sententie ter executie doet
stellen / cautie suffisante te setten vooz die selve penninghen die hy upt
crachte van dier Sententie innen ende executeren wilt / den appellant te
restituieren indien die Sententie by Schepenen gewesen gheretractert
werde.

De xiiij. Kubzische.

Van Executie.

Dat eerste Artijckel.

Item alle Sententien machmen ter executie stellen als beerthien
dagen ober-streecken sullen zyn / naer die pronunciatie ende som-
matie van vier-en-twintich uren vooz d'executie al vozen gedaen /
en alle plechten terstont als die dagen van betalinge om-gecomen zyn.

Dat ij. Artijckel.

Item alle executien sullen gheschien by eenen van den stadts Deur-
waerders / ende dat by bebel ende onder 't zeghel vander officie van den
Schout met onse wapenē / welck executiozael aen die sententie oft acte
van condemnatie gehecht / den Deurwaerder ghelevert sal werden / al
eer hem geoorloft sal wesen eenige executie te doen / ende sal die Schout
hebben vooz zyn zegel twee stuyvers / ende die Secretaris van 't schry-
ben ende ondertepkenen des executiozaels een stuyver.

Item

579a

Dat iij. Artijckel.

Item die **Deurwaerder** sal hebben van sommeren een halve stuy-
ber/van executeren vier stuybers/ ten ware dat sulckx gheschiede buy-
ten der Stadt ende poozten van dien/inder stadts bypheypt/so sal hy heb-
ben dobbel geldt.

Dat iiij. Artijckel.

Item als pemandt in actie personele gecondemneert is/salmen naer
behoorlycke sommatie d'executie daer van doen/eerst aendē haeffelicken
goeden van den ghecondemneerde/ indien hem die ghenoech by den sel-
ven ghewesen werden/ alle welcke goeden men sal in presentie van den
Schout ende twee van den Gerechte/ by goeden Inventaris in secker
handt stellen/ ende aldaer houden ses dagen. Ende soo verre die gecon-
demneerde binnen ses daghen niet en betaelde / salmen tot versoecke
van den triumphant sulckie goeden met voozgaende proclamatie van-
den Om-roeper by gerede penningen openbaerlick bercopen / den win-
re al-bozen daer van gebende zyn toe-gewesen penningē metten costen/
ende d'overschot den ghecondemneerde. Wel-verstaende datmen sulck-
ken goeden nemen sal / omme executie daer op te doen / die den ghecon-
demneerde minst hinderlyck zyn/ ende naer die concurrentie ende t'be-
draghen vander schult/so nae als doenlick is.

Dat v. Artijckel.

Item waert sake datmen pemandt executeren soude aen tilbaer goet/
ende dat huys ghesloten ware daermen d'executie doen soude / so sullen
die Schout ende Schepenen vander Heerlichept wegen/ dat huys ope-
nen op des goets cost/ ende d'executie doen naer behozen.

Dat vij. Artijckel.

Item indien men niet roerende goets genoech vint/ salmen moghen
executeren aen die onroerende eyghen goeden : by ghebreecke van dien/
aenden schulden diemen hem schuldich ware/ daer na aendē thins-goe-
den. Ende indien die ghecondemneerde geen eyghen noch thins-goe-
den en heeft/ aen den byuchten van den leenen/ indien die sufficient zyn/
oft indien niet/ tot vercoopinghe van den selven leenen/ sonder presu-
ditie van den Leen-heere. Ende by gebreke van al dat voozschreben is/
indient de winre begeert / sal die ghecondemneerde gheapprehendeert
en gebanckelijck gehouden werden tot zyn selfs costen/wel-verstaende
dat die winre gehouden sal wesen tot alimentatie ende onderhoudenisse
van den gebangen te verschieten/ten minsten 's daechs eenen stuybere.

Dat vij. Artijckel.

Item en sullen geen Executoors Salaris van heur-lieder executie
mogen eysschen/ vooz dat sy heur-lieder executie holdaen sullen hebben/
ten

rbij

ten ware zy van der executie te volboen op hielden/by laste van partpen die hem-lieden te werck ghestelt heeft/al op pepne arbitraire.

Dat vij. Artijckel.

Item sullen de voornoemde Executeurs schuldich zijn haer-lieder executien te doen/naer dat zy by partpen versocht werden / soo haestelijck alst hun-lieden doenlich is / ende ontfaen hebbende by executie die penninghen vander ghecondemneerden / oft deel van dien/ sullen binnen drie dagen daer naer die selve penningen/ den triumphant leberen/ op pepne van arbitralijck ghecozrigeert te werden.

Dat ix. Artijckel.

Item op ghelijcke pepne als boven/wy verbieden den voornoemden Executeurs geen upt-stel der Partpen ghecondemneerde te geben/ende sullen hen-lieden contenteren metten salaris als boven.

De xv. Kubzjcke.

Van Pantweringe.

Dat eerste Artijckel.

Item als pemant den Schout en Schepenen oft heuren Dienaren/ wient bevolen wert pantweringe dede / te weten upten huyse te slupten oft daer upt te keeren / oft die panden upter hant te nemen / oft die geen panden genomen wilde hebben / sal verbeuren thien Carolus guldens tot behoef van de Schout: En so wie eenich van den Schout/Schepenen oft heuren Dienaren upten huyse stiete oft schoorde of dzechde te slaen/sal verbeure twintich Carolus guldens tot behoef als bovē/en so wie met stockē/steenē oft wapenē sloege/stake oft woypc/sal verliezen sijn hant/oft andersins lijflijck gecozrigeert te werden naer de gelegentheyt vander sake/en tot discretie vanden Rechters.

Dat ij. Artijckel.

Item indien pemant met een plecht oft willecooz niet verjaert zijnde gexecuteert wort/ende hem tegens die executie wilt opposeren/ sal den selven by den Deurwaerder eenen dach van rechte betreckent werden om te segghen die redenen zijne oppositie / waer op sommierlijck gheordonneert sal werden/ ende sal die begonste executie so lange aenstaen : ende so verre die gepande ten selven recht-dage niet en comparcerde oft hem met recht niet verantwoozden en conde / sal die begonste executie zijnen voortganck hebben/ende die gepande betalen die costen/ ende boven dien des Gerechts bzeucken. Insgelijcx indien verclaert werde een onrechte

281
directe pandinghe te zijn / sal de gene die de pandinghe versoekt heeft betalen costen ende bzuicken als boven/ soo verre bevonden werdt dat d' executeur niet gheexcuseert / maer volgende den last van wegghen den winder hem ghegheven geexecuteert heeft / ende van 't gunt bevonden wert die gepande schuldich te zijne / sal d' executie voozt-ganck hebben.

Dat iij. Artijckel.

Item als vermandt geexecuteert wozt voozt eenigerhande goet / gout / silber oft penninghen die niet wel erijchbaer en waren / ende geerne by den Gerechte voldoen ende betalen wilt / sal sulcx mogen doen tot schattinghe ende wijsinghe van Schepenen om zijn boete daer mede te beschutten.

Dat iiij. Artijckel.

Item als vermandt geexecuteert wozt aen zijn onroerende goeden / sal men by drie clock-lupdingen / elck ten minsten van veerthien dagen nae den anderen publiceren / datmen al-sulcke goeden op eenen betepckenden dach vercoopen wilt den meesten daer voozen biedende. Bevelende allen den ghenen die hem vermeten eenich recht oft toe-segghen op 't selve goet te hebben / dat sy voozt den Pant-vercoopers binnen den tijdt van ses wecken na die leste publicatie / van heur recht sullen doen blijcken by goede specificatie / op 't verbeuren die 't selve niet aen-bzochte binnen den gheprefigeerden tijdt / van zijn recht op dat goet versicken te zijne / daer van geexcipieert wyt-lantsche wesen / ende anderen persone die van rechts wegghen gepreilegeert zijn. Wel-verstaende dat binnen middelen tijdt ende tot dat van d' oppositie gedetideert sy / gesireceert sal wesen 't decretement van den vooznoemden vercochten goeden.

Dat v. Artijckel.

Item den geprefigeerden daghe van den coope / sal by den Erf-huyf-Meester in teghenwozdicheyt van den Pant-vercoopers / 't goet openbaerlick op-gheslagen ende den meesten daer voozen biedende vercocht werden / met al-sulcke lasten als daer op staen / ende die cooper sal by den Gerechte in 't selve goet ge-erft ende gerechts-brieven hem daer van verleent ende ghegout werden. Ende die penninghen daer af-comende sullen gelept wesen in handen van den Pant-vercoopers / omme by o:donnantie van den Gerechte gekeert te werden naer behozen.

Dat vij. Artijckel.

Item die eenich goet coopt dat by executie vercocht werdt / sal die selve terstont wijf hant doen / ende bozge stellen om te betalen / op al-sulcke termijnen als in 't vercoopen by 't consent van den Crediturs bevoozwaert sal zijn / ende indien hy sulcx niet en dede / soo salmen dat vercochte goet weder vercoopen tot synen costen ende perijckel.

Item

Dat vij. Artijckel.

Item soo wanneer eenich goet by executie oft andersins by die van den Gerechte vercocht werdt / sal die Schout vooz sijn Salaris daer af hebben elcke repse acht stuivers / ende die Pant-vercoopers met de Secretaris die daer van Register houden sal / elck vier stuivers.

De xvj. Rubrijcke.

Van Preferentie ende concurrentie.

Dat eerste Artijckel.

Tem so wanneer goet by executie vercocht is / en dattet vele credituren zijn / sullen die penninghen van den vercochten goeden comende / onder die Pant-vercoopers ghebocht werden / omme die te bewaren totter tijdt toe dat op die preferentie gheordineert sal zijn: en te eynde dat niemant vande credituren vercozt en werde / sullen alle die credituren openbaerlick op een markt-dach metter stadt-clocke geroepen worden / omme op eenen seckeren betamelijcken rechedach vooz 't Gerechte te comen / ende van heure recht verthouen / 't zy van preferentie oft van concurrentie / te weten 't sy dat zy willen seggen dat sy vooz die andere credituren betaelt behooren te wesen / oft dat sy gelyckelijck alle-gader na advenant van heuren schulden van den voozschyben penningen betaelt behooren te zijne. Ende die materie van preferentie getermineert zijnde / sullen die Pant-vercoopers onder wien die voozschyben penningen liggen / eenen pegelijcken van den credituren leveren achtervolgende 't vonnisse by Schepenen daer afgewesen / ende dit al op cautie / die elck van den Credituren sal stellen / omme te restituieren 't gunt dat hy ontfangen sal hebben / indien yemant na date van den voozsch vonnisse quame die van beter recht dede blijcken oft met herte deplen naer advenant als boven / indien hy van ghelijcke recht konste bewijfen. Ende indien die Pant-vercoopers onder wien die penningen rusten / anders deden oft weerloos worden dan vooz geseyt is / sullen gehouden zijn die credituren daer voozen te responderen ter sommen van den penningen toe / by heur-lieder anders dan voozsch staet gedepl't.

Dat ij. Artijckel.

Item soo wanneer yemandt gecondemneert wert sijn weder-partye te betalen daer eenighe boete oft pepne op staet / sullen die Schout oft Schepenen heur-lieder boeten / bzeucken oft pepnen niet mogen execute-ten / ten sy dat partye eerst ende vooz al voldaan is.

De xvij. Kubzische.

Van Consignatie van penninghen.

Een Artijckel.

Item indien penant gelt oft silver-werck onder den Schout/ ende Schepenen in des Gerechts handen leydt/ daer toe sal die Schout eenen Schepen setten om dat t'ontfangen/ en t selve in een buidel toe bezegelen/ soo datmen t over-leveren mach den genen dient ghebeuren sal met recht te ontfanghen ende te hebben/ alsoo goedt ende quaet alst in des Gerechts handen gelept werdt/ ende aen anders geen payement. Ende men sal by den Gerechte schryben inder Schepenen boeck/ in wat manieren ende tot wiens behoef t gelt daer ghelept wert/ ende indien t gelt oft silver open gelept wozt/ sal by den Secretaris geschreven werden hoe vele en wat payement dattet is/ daer van die gelt-houder sal hebben den hondersten penninck/ en die Secretaris sal daer van gheloont werden tot taratie van den Gerechte: ende viel daer in eenich gebreck dat sal die Schout upt-rechten/ en die geschicte Schepenen daer t gebreck by geschieden sal die Schout quijten van zijne schade.

De xvij. Kubzische.

Van Rechten vooz den upt-heemschen lypden in actie personele.

Dat eerste Artijckel.

Item wanneer wt-heemsche een Bozger oft Onderfaet vooz recht aensprecken wilt/ sal hy den selven vooz recht doen ontbieden tegens des anderen daechs daer na/ ende die wete aen zijn persoon oft in absentie tot zijnen Hupse ende Woonstadt doen/ welcken dach die geciteerde gehouden werdt waer te nemen ende antwoorde te geven op de aensprake die hem by den upt-heemschen ghedaen sal werden/ oft doch van beract te nemen tot 's daechs daer na oft by gebreke van dien sal deffault tegens hem gegeven werden/ en sal die upt-heemsche vooz procederen ende alle termijnen houden teghen den Bozger oft Onderfate overdwarfnacht/ gelijk als d'ene Bozger tegen den anderen vervolgen van acht daghen tot acht dagen als vozen geseyt is.

Item:

Dat ij. Artijckel.

Item waert saecke dat die uyt-heemsche in desen gheballē Sententie tot zynen boozdeel vercreghe / sal die selve sonder vertreck ter executie ghestelt werden / met vercoopinghe van den selven getareerden goeden ober dwersnacht.

De xix. Kubzijke.

Van Arresten.

Dat eerste Artijckel.

Item die Borghers oft ondersatē van Vtrecht / oft d'ingesetene der selver stadts bypheyft / en sullen malcanderen booz genen bycanden rechten buyten der Stadt in personele actie in rechte mogen betrecken / aenspreken noch yresten heure oft heure goeden / ten ware dat sy vluchtich oft bancquerouten waren / ende wie sulcx dede sal verbeuren thien Carolus guldens tot behoef van den Schout / ende gehouden wesen als sulcke pprocedures costeloos ende schadeloos af te doen.

Dat ij. Artijckel.

Item datmen der Borgheren noch Ondersaten goeden binnen onse Stadt Vtrecht oft bypheyft van dien / niet besetten en sal mogē / dan van huys-huere alleene / ten ware ofmen die goeden geladen bonde / op wagens of in Schepen / of drijvende / oft dragende.

Dat iij. Artijckel.

Item datmen alle uyt-heemschen woonende buyten onsen landē van Vtrecht / booz personele schulden ende actien sal moghen besetten binnen der stad of stadts bypheyft. Ende insgelijcx sullen die Inwoonders vander stad Vtrecht ende andere / booz ghelijcke schulden ende actien binnen der selver stede ende bypheyft moghen doen arresteren eenen Lant-man / ende oock den eenen Lant-man den anderen woonende binnen onsen lande van Vtrecht / soo sy van ouden tijden gedaen ende geuseert hebben.

Dat iij. Artijckel.

Item indien yemant versochte aen den Schout oft zynen Dienaers yemant beset te hebbē / sal de gene die de besettinge begeert mettē Schout oft zynen Aenecht moghen gaen totten genen die hy beset wilt hebben / ende waert dat die besette Persoon geen Borgher setten en wilde oft en sonde / en die besetter niet te byeden en wilde zyn met die belofstense van

385
ten beteyckenden daghe te rechte te comen op 's Heeren hoochsten boe-
ten/dan hem 't sechts versaghe aen den Heere / ende die Schout oft sij-
nen dienaer met de besetter niet machtrich en waren den man alleen te
houden ende in gebauckenisse te bzenghen / oft des besetters gemoeete te
hebben / sullen die Schout oft sijnen dienaer ende die besetter moghen te
hulpe nemen den genen die sy ghecrighen comen/ ende ontloopt die ge-
arresteerde daer-en-boven/soo sal die Schout oft zijnen dienaer daer af
vry wesen/ en die besette persoon die soo outcomt/ sal verbeuren 's Hee-
ren hoochste boete/ende sal die besetter zyn recht teghens den ontloopen
persoon moghen vervolghen.

Dat v. Artijckel.

Item die Schout ende den Gerechte van Drecht sullen kennisse ne-
men van den delinquanten woonachtich binnen eenich van den Im-
muniteyten oft vryheden van den Kercken oft Gods-huyzen/ ende sal
den selven daer moghen besetten ende vangen als op ander plaetsen als
tot haer toe gheweest is.

Dat vij. Artijckel.

Item insghelijcks sullen kennisse nemen in allen civilen saecken aen-
gaende den selven in allen schijn oft sy elders inder Stadt woonachtich
waren. Ende men sal sulcken persoon moghen betrecken vooz Schout
ende Gerechte / ende indien zy niet voozt en comen ende niet recht hen
verantwoozden / die aenspreker machse op ter besettinghe oft op die
verdachbaerdinghe in recht vervolghen ende verwinnen/ ghelijck oft
hem die besettinghe oft verdachbaerdinghe op andere steden ghedaen
waren / ende die Aen-leggher sal voozt moghen procederen also 't be-
hoort.

Dat vij. Artijckel.

Item indien die aen-clager geen Schouten dienaer en conste geerij-
gen/ soo sal hy die buyten lieden oft haer goet selve moghen besetten in
presentie van twee Bozgeren oft Onderfaten daer toe gheroepen/ ende
sal alsulcke besettinge sijn van sulcke auctoriteyt ende weerdē oft die hy
reinen geswozen Dienare gedaen ware/ende sullen die twee Bozgeren
oft Onderfaten elck daer af hebben eenen byaspenninck/ende wie vandē
Bozgeren oft Onderfaten voozschyben weyghert hier van kennisse te
bzaghen/alsmen hem lieden den byaspenninck presenteeert te gheven/sal
verbeuren eenen Carolus gulden tot behoef van den Schout. Ende sul-
ken die Bozgers oft Dienaers die de besettinge ghedaen sullen hebben
't selve den Secretaris aen-bzengen/teferende die saken/ somme / tijt/
ure vander besettinghe voozschyben/ behoudelijck alstijt den Dienaren
haer gherechticheyt ende behoorzlijcken salaris.

Item

Dat vij. Artijckel.

Item als pemandt beset is sal hy terstont te rechte ghestelt werden. Te weten/des selven daechs oft ten lancksten 's daechs daer nae/oft by gebreke van dien sal die ghearresteerde van den arreste ontslaghen wesen/ ende die besetter ghecondemneert inden onkosten ende schaden/ toe taratie van den Gerechte/ten ware dat 's daechs daer na Hephlich-dach ware/ ende indien ghevalle 's daechs daer aen.

Dat ix. Artijckel.

Item dat alle arresten gheschiedende op den persoon oft goeden van uyt-heemische lieden/ van rauwe/ civile onghelwesen ende onghelybildegeerde saken /sullen ontslagen zijn op cautie suffisante. Wel-verstaende dat sulcke cautionaris ontslagen sal zijn midts leveringe van den persoon oft goeden ghearresteert/ in sulcken state ende weerde als die waren ten tijde van den arreste.

Dat x. Artijckel.

Item dat by ghebreke vander vooznoemde cautie die personen oft goeden gearresteert als voozen sullen in arreste ende hechtenisse blijven ten coste van ongelijcke /ten uyt eynde toe vander sake.

Dat xi. Artijckel.

Item indien die gearresteerden uypen arreste ontslagen wort by consent van partye/ mit's dat hy belooft aen des Dienaers hant op ten betepckenden dach te rechte te comen/ en op ten voozschreven dach aldaer niet en quame sonder te hebben merckelijcke redene van excuse daer van 't Gerechte kernen sal/ sal verbeuren 's Heeren hoochste boete/ ende sal d'aen-legger voozt toe-gelaten werden zynen eyfch ober te geven/ verisficeren ende voozts procederen met intimatie so voren geseyt is.

Dat xij. Artijckel.

Item ten daghe dienende van eyfch te doen/ sal die Besetter zynen eyfch pertinentelijck doen/ ende soo vele hem mogelijk is 't bescreyt by hem ghereet hebben/ ende sal ghehouden wesen den besette persoon tot zijne verfoecke van als daer hem die besetter inder saccke mede behelpen wilt/ coype te geven.

Dat xiiij. Artijckel.

Item als pemandt gearresteert zijnde gelooft hy 's Heeren hoochste boete te rechte te comen/ sal gehouden wesen te rechte te comen ten uyt-eynde vander saccke toe.

Dat xv. Artijckel.

Item so wie beset werdt met een plechte die hy op 's Heeren hoochste boete belooft heeft te betalen/daer en sal die Schout zijn boete niet beurd noch in winnen eer hy Schout die plechte van den besetter voldaen oft den selven te vreden gestelt sal hebben.

Item

387
Dat xv. Artijckel.

Item indienten wyt eynde vander sake bebonden wert 't arreste ende beset qualick ghedaen te sijne/ sal den besetter gecondemneert sijn in costen/ schaden ende interesten tot taratie vanden Gerechte.

Dat xvj. Artijckel.

Item op ten gearresteerde of op zynen Zozen die hem dwerfnacht vooz recht verschijnen ende mede in saecken roerende mael-schade oft verderflick goet/bode-loon ende reet om rede / salmen sommierlijck met cozt onvertogen ende dwerfnacht recht pzoederen.

Dat xvij. Artijckel.

Item insgelijcx in saken niet excederende drie guldens ende roerende policie/ als ambachts neringe ende anderen daer op by den rade eenige penen geordonneert zijn/salmen op den overtreders vande selve ordonnanctie pzoederen ober dwerfnacht.

Dat xvijij. Artijckel.

Item alle actien oft inthimatiën in saken daermen ober dwerfnacht in pzoederen sal/ ghelijck voozschreven staet/ salmen ses uren te voozen doen eer die sake dienen sal.

Dat xix. Artijckel.

Item ten eynde dat partpen in saken voozschreven in rechte moghen gevoordert zijn/so sullē alle werck-dagē des na middaechs ten twee uren ten minsten drie Schepenen sitten by gebeurte ter plaetse daermen recht houdende is / vooz den welcken die termijnen van partpe ghehouden sullē werden. En indien die voozschreven drie Schepenen eenige swarichept inder sake bebonden/ sullē die selve in advijs moghen houden/ ende des anderen daechs 'tselbe den anderen vanden Gerechte rappozteren/omme daer na geappointeert te werden naer behooren.

De xx. Kubzijke.

**Van arrest op goeden toe-behoozende
den genen die al-hier niet justiciabel en ziju.**

Dat eerste Artijckel.

Item men sal in actie personele/ die goeden vanden wt-heemische personen/ niet gheprivilegeert wesende / in besettinghe ende arrest mogen stelle/ daer van die besetter gehouden sal wesen binnen veerthien dagen na de besettinge aende Schout en Gerechte te

te versoeckē / byleven van insinuatie aenden personen wien die selve besette goeden toe-behooren / by den welcken hem advertissement ghedaen sal werden van 't booznoemde beset ende dach / wanneer men daer op procederen sal / ten eynde dat hy comparere ende zijn defensie proponere indient hem goet dunckt / daer af die Schout hebben sal acht stuyvers. Ende soo verre de gheinthimeerde als dan niet en comparcerde / oft pemandt van zijnen wegen / ende die geswozen Bode eerst by eede geaffirmeert sal hebben dat hy die wete ghedaen heeft / 't welck by den Secretaris getepekent sal wesen / sal die ghene die de besettinge gedaen sal hebben voorts by citatie onder des Schouten zegel ende by Jchtinghe van den Bode tot elcke repse als vooren gheseyt is procederen op defaulten als den eenen Bozger tegen den anderen. En na dat die gene wiens goedt beset ware by contumacie oft anders ghecondemneert is / salmen procederen tot executie. Wel-verstaende datmen niet meer ghehouden sal wesen op alsulcke executie / dan een wete te doen / upt crachte vander welcke men tot reale executie procederen sal.

Dat ij. Artijckel.

Item waert datter arrest gedaen ware op eenich goet dat verderflic is / sal die gene die de besettinghe versocht heeft / 't selve goet by Schout en Schepenen mogen vercoopen / ende de penningen daer van comende / sullen onder den Pant-vercopers gezocht werden / tot behoef van den genen die daer toe gherechtich sal sijn. Ende indien die besetter alsulck goet niet en dede vercoopen / ende tgoet daer by verdozbe oft eenige schade lede / sal die besetter gehouden wesen tot schade ende interest / ende in dien oock by sententie d' Eygenaer van den besette goede van den eynd des besetters gheabsolveert wert / sal die selve Besetter boven schade ende interest noch verbeuren enen Carolus gulden tot behoef van den Gherechte.

De xxj. Kubzische.

Van den Inwoonders der Stadt vyzpheet.

Dat eerste Artijckel.

Item die inwoonders vander vyzpheet der stad vā Utrecht / salmen in recht mogen betrecken voor den Schout en Schepenen t Utrecht / en sullen aldaer justiciabel in sijn sakē criminele en civile / van schade / schuldē en alle personele actien / die niet verjaert en verdaecht

389
verdaecht en sijn/ in allen maniere als zj hier bozen vooz des staets en
oudermannē rechten iusticiabel plegē te sijne/ en die procedure sullen te-
gens dē selvē gehoude werde/ gelijc dē eenē bozger tegē dē anderē doet.

Dat ij. Artijckel.

Item alle oozdelen buypen Drecht inder stadts byzphēydt ghewesen/
mach de gene die tegens getwēsen ware/beroeppen vooz den Schout ende
Schepenen t' Drecht/ behouden partypen heure optie en voozder berocp
aen den Hobe Provinciael van Drecht.

De rrij. Kubziske.

Van Houwelicrche Voozwaerden ende Lijftochten.

Dat eerste Artijckel.

Item die goeden van man en wijf en sullen niet gemeen wesen/ ten
sp dat sp eerst haer gheboden inde V. Kercke ghehadt / ende mal-
canderen vooz die Kercke getrouet ende in-gelept hebben / en daer
nae tot eenre tafele ghelweest / ende malcander beslapen hebben / ende
dat gedaen zijnde so sal haer beyder goet eerst gemeen zyn/en sullen gelijc
deplen/ en sp en sullen geen goeden die sp aen malcanderen byzengen hem
selvē te bozen toebehozende/ oft aenval/ oft t' samen gelwin/ aen malcand-
ders hant moghen verbinden oft maecken/ zj en sullen daer af moeten
betalen die schulden die sp schuldich zyn of mogen werden.

Dat ij. Artijckel.

Item man of wijf die geen geboozte niet malcanderen en hebben/ en
mogen geen Dupsingen/ Hof-steden/ Erven/ oft Renten overgebē noch
weerloos werden vooz t' Gerechte / ten sp met gesamender handt.

Dat iij. Artijckel.

Item alle schulden die Man en Wijf t' samen of elck by-sonder vooz
oft nae die vergaderinge des Houwelicx gemaect hadden en schuldich
waren/ salmen met rechte aen heur beyder goeden mogen verhalen.

Dat iiij. Artijckel.

Item wel-verstaende dat staende Houwelijck/ geen wijfbuypen con-
sent van heuren man eenighe notable/ oft merckelijcke schulden sal mo-
gen maken/ sp en ware een openbaer Coop-wijf / in welcken geballe zj
schulden sal moghen maecken/ in saecken alleenlick haer coopmanschap
aen-gaende / welke schulden men by behoorzijcke proceduren aen die
ghemeen goeden sal moghen verhalen.

Dat v. Artijckel.

Item waert dat een wijf eenighe schult maeckte buypen consent van
heuren.

cxv
399

heuren Man/ oft dat die schult haer Coopmanschay niet aen en ginge/
oft dat die selve schult niet ghekeert noch ghecomen en ware tot heure
beyder pzoftjt/ daer af en salmen geen recht doen/ soo langhe als Man
ende Wyf beyde in levende lijbe zijn/ maer na die doot van een van hen
beyden/ mach die gene diemen schuldich ware die schult met recht ver-
volghen op 't Wyf oft op haren goeden / indien die Man eerst afljvich
werde/ oft op haren Erfgenenen/ oft op haren goeden als 't Wyf aflj-
vich gheworden is.

Dat vij. Artijckel.

Item een weduwe/ jonckvrou/ oft jongelinc die hem selven booz haer
wijf-en-twintich jaren houwelicht buyten sijn Ouders/ Mombors/ of
sijn naeste magen consent/ dē selven en sullen die Vader of Moeder niet
gehouden zijn eenige goeden tot bozdele van den Houwelijcke te geven.

Dat vij. Artijckel.

Item dat man ende wijf malcanderen geen goet geven noch maken
ensullen/ staende houwelijck/ dan Tijstochte alleene/ welcke Tijstochte
si booz den Gerechte malkanderen ten beyden zijden moghen maecten
ende anders niet.

De xxiij. Kubzijcke.

Van Schiftinge/ Schepdinghe ende Boedel-recht.

Dat eerste Artijckel.

Item soo wie een anderen roept omme te hebben schiftinghe oft
Scheppinge van den gemeenen boedel/ sal den genen daer teghens
hy sulcke scheppinghe versoekt / laten roepen ende citeren booz
Schoudt ende Schepenen/ ende indien hy niet en quame verdelwerf
geciteert sijnde/ sal de vierdemael geciteert ende geroepen werden/ om te
sien hy den Schout en Gerechte geprocedeert te werden totter versoch-
te schiftinge ende scheppinge: die welcke Schout ende Schepenen van
s Heeren wegghen die gheciteerde niet comparerende / sullen metten
eysscher al- sulcke schiftinge ende scheppinge doen alst behoort.

Dat ij. Artijckel.

Item waert dat die erfgenamē waer teghens schiftinge en scheppinge
begeert is/ ten betepckenden daghe booz recht compareerden/ consen-
terende inde boozschreven schiftinge en scheppinge/ so sal d' aenlegger hy
den Gerechte een sekeren betamelijcken recht-dach aengetepckent wer-
den/ ten welcken daghe hy gheshouden is sijn boedel-cedulle gherect te

491
hebben / ende zijn tegenpartye des versoekende over te leveren om die te debateren oft daer-inne te consenteren / ende voort s gheprocedeert te werden naer behooren.

Dat iij. Artijckel.

Item man of wijf die met sijn kinderen of met des anders erfgenamen onverteghen ende onghescheyden is / mach tot allen tijden alst hem belieft / op de kinderē oft erfgenamē voor den Schout en Schepene schiftinge / s cheydinge ende deplinge begeerē / ende sal die man of wijf gehouden wesen / den Schout ende Burgemeesteren / twee goede personen van den naesten vriendē van beydē zijden van dē Weef kinderen / so verre die bequaem daer toe zijn / oft anderē te presenterē / omme die tot Nombers vanden Weef kinderen gestelt te werden / den welcken die man oft wijf een wete vander versochte schiftinge ende cheydinge / ende eenen recht dach doen beteyckenen sullen.

Dat iij. Artijckel.

Item wat een wedulware of wedulwe onverdeylt van haren kinderē vererijcht / dat wort gemeyne tusschē den vererijgere ende den kinderen / als verereghen metter ghemeene have / maer wat een yegelick van hen 't s man oft wijf oft kinderen by maekingē oft bestervenisse aencomt / sullen s alleen behouden / sonder 't selve gemeen boedel te werden.

Dat v. Artijckel.

Item man of wijf die boedel-houder ghebleven is / sal den erfghenamen daer teghens hy schuldich is te deplen / rechte bewijsinghe doen van allen goeden / dat die persoon die daer doot ghebleven is / in 't laetste van zijnen leven besadt ende hadde / 't s dat die goeden zijn inden sterfhuyse oft daer buyten / binnen der Stadt oft daer buyten. Ende indien eenich goet by den Gerechte inden sterfhuyse bevondē wert / also verre d' erfghenamen des begeeren / so sal dat Gerechte 't goet seker wesen datter den erfghenamen niet ontvoert en werde / ende men hem daer aen rechten mach.

Dat vij. Artijckel.

Item als pemandt boedel-cedulle overleveren sal / dat sal hy doen tot sulcken dage als hem by den Gerechte gestelt wert / ende als die boedel-cedulle den erfghenamen overghelēvert sal wesen / soo sullen die erfghenamen hen beract daer op hebben veerthien dagen lanck. Ende sullen d' erfghenamen als dan die selve boedel-cedulle in 't geheel oft deel mogen weder-spreken / ende haer gebreken die s daer op weten in geschifte op dien dach den boedel-houder over-leveren / daer op die boedel-houder dan zijn beract hebben sal tot veerthien dagen daer nae / waer op s dan dingplechtich sullen werden na behooren.

Item

Dat vij. Artijckel.

Item soo waerneer die boedel-cedulle geclaert is/te wren by wijsnige der Schepenen oft toelatinghe van partpen dat sy niet gewraecht en wert/so sal die boedel-houder daer mede mogen volstaen. Behoudelick dat die boedel-houder zijnen eedt alsdan daer op doen sal/indien den selven boedel binnen jare ende dage niet recht aen-gesproken wert.

Dat viij. Artijckel.

Item waert dat pemant in eenigen boedel gerechticht ware/ende den boedel liet verjaren ende verdagen eer hy hem daer-inne liet leyden/ en daer nae tot eeniger tijdt quame ende hem in-leyden liet : soo sal die boedel-houder recht rekeninghe ende boedel eedt doen van alle goet datter was doen die in-leydinge geschiede.

Dat ix. Artijckel.

Item in die selve maniere mach die boedel-houder schiftinghe ende schepdinge begerende binnen 's jaers oft t'eynden 's jaers rekeninge en bewijs doen in manieren voorsz. Behoudelick altyt upstandigen/stommen/ dommen ende onmundigen in heuren rechten te blijven.

Dat x. Artijckel.

Item den eedt also gedaen zijnde salme die boedel-cedulle ter begeren van eenich van partpen leverē den collatiaris vande Schepenen/en die sullen die alsdan collationeren ende ghelijck maken/ ende sullen in 't vergaderen vande bladeren/ d'een vooz d'ander achter met heurē namē ondertepkenen. Ende so wes goeden d'erfgenamen meer binden connē na den eedt vanden boedel-houder ghedaen/sullen d'erfgenamen alleen hebben ende behouden/en daer omme so sal die Secretaris die beswozen boedel-cedulle een sonderlinck teeken geben daermense by kennē mach.

Dat xi. Artijckel.

Item daer is geen boedel-houder dan man of wijf/ die van hen bejden langst in levende sijbe is.

Dat xij. Artijckel.

Item alle termijnen in materie van schiftinghe ende schepdinge/ of te willen hebben rekeninge ende bewijs/ sullen gehouden werden van veerthien dagen tot veerthien daghen.

Dat xiiij. Artijckel.

Item indien die boedel-houder van pemant geroepen werde/ omme van hem te willen hebben schiftinge/schepdinge/rekeninge/bewijs ende reliqua/ende ten betepkenden dage niet en compareerde/sal deffault teghens hem gegeven werden/ende indien hy andermael ende derdemael verdachbaert zijnde achter bleve/sal geroepen werden om hem teghens den naesten rechtdach te sien condemnerē in alsulcken versoek ende be-

395
geerte van rekeninge als d' Erfgenamen doen sullen/ welcken dage hy
by Schepenen ghecondemneert sal wesen behoortijcke rekeninghe ende
bewijs te doen/ welke sententie geexecuteert sal werden so dat behoort.

Dat xiiij. Artijckel.

Item soo wie hem in eenighe Boedel metten rechte laet leyden om
erffnisse te hebben/ende inden onrechte gewijst wert/ die sal verbeuren
tot des Gerechts behoef twee Carolus gulden/cū hy sal den voozgan-
ger alle sijn costen ende schaden betalen by den Schepenen / na dat die
Schepenen vaer af onderbinden sullen : ende daer sal d' inleeder den ge-
rechte wifheyt vooz doen/eer dat sy hem inden Boedel leyden sullen.

Dat xv. Artijckel.

Item indien daer in leydinge in eenige Boedel geschiede/ ende daer
tegens oppositie viel/uyt cause van welke die in-gelept werde beduch-
tende ware dattet goet van den selven Boedel soude moghen ghedistra-
heert oft gediffipeert sijn/sal mogen begeeren 't selve goet wettelijck ge-
inventariseert ende gecstimmeert te zijne / ende dien volghende cautie ge-
stelt te werden/by den besitter of possesseur van den selven goeden.

Dat xvi. Artijckel.

Item om den Inventaris vande vooznoemde goeden te maecten/
sal die Schout twee Schepenen daer toe ordonneren/die onder hen bep-
den vooz coste en moeyte alle dage hebben sullen eenen Carolus gulden/
van soo meenighen dach als sy daer over sijn : Ende die Secretaris sal
't goet beschrijven/diemen loonen sal by den Gerechte nae de grootheyt
ende moeyte vander saccke.

Dat xvij. Artijckel.

Item insgelijcks sullen hebben die twee Schepenen die geordonneert
werden om den boedel te schepden/'twelck die boedel gelijk betalen sal.

Dat xviii. Artijckel.

Item wanneer dat die Schout ende Schepenen eenich goedt toe-be-
zegelen/ daer af sal die Schout hebben acht stuyvers/ ende elck vander
twee Schepenen die daer toe gheset werden vier stuyvers/ ende waert
dat eenich Boedel-houder 't sy Man oft Wijf eenige sloten die metten
Schepenen oft Gerechts zegel bezegelt waren ontzegelde oft hzake/ oft
dede ontzegelen oft hzaken/hepmelijck oft in 't openbaer / by hem selven
buyten den Gerechte/dat soudemen rechten aen haren lijvê/ oft anders
na gelegentheyt vander sake/tot discretie van Schepenen. Ende als men
dat goet weder ontzegelen sal/ daer af sal die Schout hebben vier stuy-
vers/ende elck van den twee Schepenen twee stuyvers.

Dat xix. Artijckel.

Item als twee oft meer in eenige goeden ghelijck bestoeben sijn/ die
hzieven

296

bruyt

bzierven die inden Boedel zijn / sullen blijven oft ghelept werden onder den outsten Leen-volger oft Erfgenamen van hen allen / die de bewaerder der bzierven wesen sal / ende d'ander moghen vidimus upten bzierven nemen op heur alre cost die daer-inne bestorven sijn. Maer waert dat haerer eenich dat meerder deel inden goeden hadde / die sal bewaerder der bzierven wesen. Behoudelijck dat die andere alle vidimus daer uyt nemen moghen als voorszeyven is.

Dat xx. Artijckel.

Item indien yemandt binnen der Stadt van Utrecht storbe die geen Erfgenam en hadde / oft dat niemandt anders d' erfrenisse vervolchde / ende dat die Schout die goeden ende erfrenisse met rechte becommerde vander Heerlichhepts weghen / soo sal die Schout die erfrenisse by den rechte nae hem nemen / ende dat by den Gherechte beschrijven met goede specificatie van den qualiteyten van den goeden daer af die Schout ende Gherechte elck een cedulle hebben sullen. Ende die goeden sal die Schout bewaren en behoortijcke onderhoude tot dien tijde dat yemant quame den Gherechte genoegh zijnde / ende beroon brochte dat hy van den dooden persoon gherechte Erfghenaem ware / ende als dan sal die Schout die dat goet onder hem hadde den Erfgenam die goede by den Gherechte weder over-leveren over dwersnacht / na dat die Schepenen dat betoon gessen hebben / ende en dede die Schout des niet / soo sal hy d' erfgenamen daer en 't eynde heuren cost betalen / die sy daer nae daer-omme deden / ter tijdt toe dat hy hen die goeden ghelevert heeft : ende waert datter eenich bederffelick goetd ware dat den Schepenen dochte best vercocht te wesen / dat salmen vercoopen by den Schepenen : ende wes oncost by den rechte op dese erfrenisse ghedaen sal werden / dat salmen van den goeden betalen / ende twee Schepenen die van den Schout daer toe geschickt sullen werden / sullen onder hen beyde 's daechs voorsz cost ende moeyte hebben een Carolus gulden. Ende die Schout sal hebben voorsz sijn bewaernisse ende moeyte den bystichsten peninck. Welverstaende dat die voorszeyven Schout sulcke goeden allene bewaren sal den tijdt van vier Jaren. Ende 't eynde dien / sullen die goeden comen tot profijte van den Heere / niet te min indien yemandt van den bloede van den over-leden quame / binnen den tijdt van den verdbendeel van hondert jaren nae 't overlyden / sullen hem die goeden geresitueert werden.

Dat xxj. Artijckel.

Item een Weduwe die voorsz de bare wtgaen wilt / sal dat moeten doe sonder hupck ende rovel ende met dagelicke cleederen / sonder eenich goet uyt den boedel te hebben. Ende mochtmen daer na bewijzen dat sy
ander

395
andere eenich goet uyt den boedel hadde / so is sy des boedels plechtich.

Dat xxij. Artijckel.

Item oft yemant ruymde vooz sijn schult/ende eenich goet hier achter
licte dat beset werde met Schout ende Schepenen / soo salmen tot ver-
soecke vandē besetter's twee Schepensschicke/daerme dat roerende goet
by vercoepē sal in 't Erf-huys/ ende wes daer af comt sullen sy die schul-
denaers deyle elck na advenant vā sijne schult daer af hy geverificert
sal hebben. Wel-verstaende dat huys huer ende Schepenen plechten oft
loften / ende anderen gepzebilegerde schulden vooz sullen gaen,

Dat xxij. Artijckel.

Item desgelijcks oft hier eenighe Boedel verstozve die niemandt als
erfgenaem aen-tasten en wilde / ende die goeden vooz die schulden beset
werden / soo salmen elck tot versoecke vanden besetter's twee Schepens
schicken om die goeden van sulcken sterf-huys te inventarieren / ende
te vercoopen / ten behoeve vanden crediteuren / omme van heur-liever
schulden betaelt te zijne in manieren voozschzeven.

Dat xxij. Artijckel.

Item dat die lef levende van man of wijf die ge-echte kinderen ach-
ter laten/ deyle alle eyghentlijke goeden metten kinde of kinderen
half ende half/ ende naer de doot van Vader oft Moeder/ soo deplen
die kinderen elck even vele. Behoudelick 't recht vander representatie/
by ons der voozschzeven stadt ende lande van Drecht tot profijte van-
den kints kinderen verleent / ende behoudelijck oock eenen pegelijcken
zjns voozdeels ende voozdelijcke goeden.

Dat xxv. Artijckel.

Item dat van allen aenghecochten leen-goeden buyten ghemeenen
boedel / verstozvinge ghedaen sal werden van die helft der penningen/
daer 't selve vooz ghecocht is.

Dat xxvj. Artijckel.

Item stozven die kinderen na des Ouders doot sonder wettelijcke
gheboozte achter te laten / die Erben op heure andere broeders oft su-
sters soo wel vanden halven als vanden ghehelen bedde / ende stozven
die kinderen vooz eenich van vader oft moeder / soo erben sy op haer
vader oft moeder.

Dat xxvij. Artijckel.

Item indien yemant stozve ende geen Echte kint of kinderen / vader
noch moeder / broeder noch suster achter en liet / die sal zjn goet erben
op zjn naeste bloet ende erfghename / soo wel van des vaders als des
moeders zijde / ende so wie even na inden bloede oft vander machtale
zjn / deplen even vele ende succederen in capite naer 't ghetal vanden
personen

305

personen / daer inat oock begrepen zijn die bestaende van eender zijde alleene / behoudelijck enen pegelijcken zijns heerlijcks ende bozdelijcks goet / ende 't ghene hy met zegel ende bytven diemen met recht niet weder-spreken en mach bewijfen can.

Dat xxvij. Artijckel.

Item dat die smayele Bastarden overleden zijnde / sonder wetachtige geboorte achter te laten / erben sullen heure goeden op die naeste Mage van heur s. Moeders zijde alleen / in alle manieren oft sy echte kinderen geweest waren.

De xxiij. Kubzijcke.

Van Vriederhande boozdeel.

Dat eerste Artijckel.

Item dat een man overlevende zijn wijf / neemt boozdeel vā zijne wijve / ende 't wijf tegen den kinderen oft erfgenamen van heuren man / ende die outste soon na zijns vaders overlijden / neemt boozdeel teghen zijn boeders ende susters / als hier na volcht.

Dat ij. Artijckel.

Item een Bozger t' Utrecht overlevende zijn huysvrouwe / neemt tot zijn boozdeel drie Peerden / des hy die heeft / elck Peert drie-en-dertich maenden oudt / daer hy dagelicks met plach te rijden / met zijn selfs gesaepde met heuren gereyde / oft also vele min als hyder heeft.

Dat iij. Artijckel.

Item voortz neemt hy alle zijn Harnasch / wapenen ende cleederen tot zijnen lijbe behoorende.

Dat iij. Artijckel.

Item neemt oock een deken / een paer slaepplakens / zijn heer-bedde oft beste bedde / zijn ooz-cussen ende tafel-laken / een dwael / zijn mael.

Dat v. Artijckel.

Item een boeren-nap indien hy een heeft / maer heeft hy genen boeten-nap / een silveren schale / die beste sonder een / des hy der drie heeft oft meer / heeft hy der twee / die beste / heeft hy een die selve / een silveren lepel / een ketel diemen dagelicks plech te besigen / een coperen pot / des gelijcks twee flesschen ende een bijnl.

Dat vj. Artijckel.

Item desghelijcks neemt die outste Soon vanden overleden Vader / maer die Moeder neemt haer boozdeel te voozen upt.

347
Dat vij. Artijckel.

Item neemt die Vrouw tot heuren voordele / heur cleederen daer sy te hoochtijde mede gaet/haer beste salie ofte hupcke/ ende haer cleederen daer sy dagelijc inne gaet/haer beste bedde alst ten hoochtijde staet/haer tafel/haer schyagen/ t beste tafel laken/haer beste dwale ende candelaece op de tafel/haer voet-nap oft hy daer is/maer is daer geen voet-nap/eē silberen schale/ die beste sonder een/ des daer drie of meer waren/ isser twee die beste/ een die selve/ een silberen lepel/ een coperen pot/ een ketel/ haren moztier steen/haer water-bat/taughe/ hale/treest/panne/rooster ende crauwel/haer sout-bat/ haer beste kiste ofte cosser/ haer koffer met haer doecken die tot haren hoofde behooren.

Dat vij. Artijckel.

Item wes voordeel niet en heeft en salmen niet coopen.

De xv. Kubrijcke.

Van Hupshuere ende Hupsinghe
diemen in listochte besit.

Dat eerste Artijckel.

Hem soo wie eenige Hupsinghe oft erve in huerweer besit/eē sulcken gelt als daer hy t om ghehuert heeft niet en betaelde binnen ses weken na elcken termijn van betalinge/so mach die verhuerder hem doen verdachvaerden ende procederen over dwerfmaecht als vozen geseyt is.

Dat ij. Artijckel.

Item waert sake dat die verhuerder beduchtende waer vooz sijn verschene ende toecomende pacht/so mach hy des huermans goet dat hy in den hupse/oft opte erve heeft/by den Schout doen besettē vooz den selvē/ binnen jarigen ende een half jaer toecomende pachtē/eē sal die huerman bozge setten oft pant daer vozen leveren by den rechte/eē by gebreke van dien/sal die Schout des goets seker wesen/eē enen daer-inne setten van der heerlicheyts wegen op des goets cost/ ende die also daer-inne geset wert sal vooz sijn cost ende bewaren hebben ses stupvers daerhs/sonder eenige voozdere costen daer op te mogē doen ten achterdele van partypē/ oft die Schout mach by inventaris eē kennisse van twee Schepenē also vele goets nae hem nemen als daert vozen beset ware/eē vanden oncost die daer met recht op ginge/ eē die verhuerder mach hem s rechts versien aenden Heere/indien daer so veel goets inden hupse is daermen hem aen rechten mach/ ende dat voozt verholgen naer behooren.

Item

Dat iij. Artijckel.

Item waert dat twee of meer in een hupsinghe oft erbe gherechticht waren/so sal de gene die dat meestedeel daer aen heeft/die hupsinghe ende erbe mogen bewonen/ op al sulcke huere ende pacht als Schepenen dat taxeren ende schatten sullen.

Dat iiij. Artijckel.

Item insgelijcks sal de gene die eenich deel of paert heeft aen eenich hups oft erbe/gepsefereert werden inder huerweren/so verre hem daer ghelieft te wonen oft d'erbe te ghebruycken / vooz allen anderen die dat huere willen/mits betalende die huere tot Schepenen schattinge.

Dat v. Artijckel.

Item indien twee of meer t' samen gelijcke paert ende deel hadden aen enige hupsen ende erben/ende elck van dien dat begeerden te bewonen/die sullen in teghenwoozdicheyt van twee Schepenen ten minsten/ t' samen loten wie van hen-lieden dat bewoonen sal/ daer van die Schepenen daer present zijnde/eenen behoozlijcken tijdt noemen sullen/hoe langhe de gene die de lotinghe wint die hupsinghe bewoonen sal/ soo verre partpen overmits haer-lieder discoozt sulcks van den Schepenen ver-soecken/mits betalende jaerlicks daer van t' ghene dat Schepenen in teghenwoozdicheydt van partpen vooz die lotinghe gheozdonneert sullen hebben.

Dat vij. Artijckel.

Item daer twee of meer gerechticht zijn in een hupsinghe oft erbe/ so en sal geen van hen allen enige timmeringe oft reparatie mogen doen/ dan by consent ende believen van d'ander die daer paert aen hebben/ of by gebzeke dat zy t' samen niet en konnē acco:deren/oft dat eenige vā die uptlandich waren/sullen tot versoeke twee Schepene daer toe geschicht werden/ omme by den selven alsulcke timmeringhe ende reparatie gedaen te werden als naer recht behoozen sal.

Dat viij. Artijckel.

Item indien yemandt 't sp verhuerder oft huerman/ die de huerwee: tusschen hen-lieden gemaccht niet langer houden en wilt/ daer den tijdt vander selver huerwee gheerpireert is/die sal zijn partpe daer mede hy ghecontraheert heeft/ t' selve te kennen geben vooz ker:avont/ als hy te Paesschen daer na die huerwee verlaten wilt/ en vooz nativitatis Jo:annis/als hy Viciozis daer na upt die vooznoemde huerweere scheyden wilt: oft ten langsten binnen veerthien daghen na elcken voozschreven daghe/oft by gebzeke van dien/sal die voozgaende huerwee gecontinueert werden noch een half jaer daer nae.

Dat viij. Artijckel.

Item indie yemant 't sy verhuerder oft huerman na dat hem de huere were op gesept is / hem opposeren wilt / mits dat hy sustineerde den tijt bande huere were noch te loyen / so sal hy sijne tegenpartye byden Deure waerder doen opsegghen / ende hem beteyckenen te recht te comen ten eersten recht-daghe / omme te segghen die redene zijne oppositie : waer op die Schepene sommierlic recht doen sullen / ende indien die voozschreben opposant ten selven daghe niet en compareerde / sal verstoffen wesen van sijne oppositie / ende die aenclager zijn conclusie toe ghewesen zijn.

Dat ix. Artijckel.

Item oft die gene die de hupsinge oft erbe toebehoorde eenige hinder oft schade daer by gecrege / dat hy sijn hupsinge oft erbe ter goeder tijt niet gherupint en conde gheerijghen / die schade sal hem die bewoonder rechten ende verstorzen by den schepenen / ende sulcken oncost gelden als daer met recht om ghedaen ware.

Dat x. Artijckel.

Item een Huerman en sal zijn ghehuerde Hups oft Erbe niet boort verhueren / dan den genen die der selver Hupsinge niet meer guetselijck wesen en sal dan hy principale Huerman ghedaen soude hebben. Behoudelijck den Verhuerder altijt zijn keure / omme die huere were van 'thups aen hen te nemen: om 'twelcke die huerman die zijn hupsinge oft erbe boorts een anderē verhueren wil / gehouden sal zijn den verhuerder 'tselbe te kennen te geven / tot alsulcken tijt als men die huere were behoort op te segghen / ghelijck voozschreben staet.

Dat xi. Artijckel.

Item also die hupsingē daer-inne eenige wijn-tappers wonen tacite gelypotekeert zijn vooz de erijfen banden wijne daer-inne geslagen / so sal die wijn-tapper die de hupsinge in huere heeft / gehouden wesen den verhuerder goede suffisante bozge te stellen / vooz den selven erijse / tot alderdyt als die verhuerder des aen zijnen huerman versoeckt.

Dat xij. Artijckel.

Item waert dat yemandt per bracke oft verargerde aende hupsinghe oft erbe dat hy bewoonde / dat sal hy weder doen maecten ghelijck dat te voren was / byden den eyghenaers cost ende schade / al vooz dat wytgaen vander huere / op pepne dattet die Schout by den Gerechte sal mogen doen maken op den derden penninck meer.

Dat xij. Artijckel.

Item die eenighe Hupsinghe in lijfsocht besit / die sal die Hupsinghe dicht ende in goeden raecke houden op zijnen cost zijn leven lanck durende / als een lijfsochter na rechte schuldich is / van dat den hups be-hoeflijck ende van noode ware : ende so wie des niet en dede / ende 't selve

Schout

100

Schout en Schepenen gebleken zijnde/ sal dat moeten doen maken bin-
nen twee maenden daer na. Ende by ghebrake van dien/ die Schout by
den Gerechte sal moghen doen maken op den derden penninck meer/
als vooren gheseyt is.

De xxvj. Kubzische.

Van verboden ende gheypothe- queerden goeden.

Dat eerste Artijckel.

Tem so wie vandē Borgeren vā Drecht lijf-renten op die vooz-
schzeben stadt heeft/ en mach die selve lijf-renten niemant over-
geven/ noch commer daer op maken / ten ware dat hy eerst ende
vooz al die vercoop de voozschzeben Stadt gepresenteert hadde.

Dat ij. Artijckel.

Item indien in vooztijden eenighe Hupsinghen oft Erben binnen
Drecht belast oft gheypothequeert warē met eenige jaerlijcsche erf-ren-
ten/ ende niet en ware verclaert met hoe vele penninghen men die sou-
de moghen lossen/ die sullen geloft mogen werden den penninck seshien/
in sulcker munte als ganck hadde ten tijde vander vercoopinghe / of die
weerde van dien/ soo verre vander date vander constitutie vander sel-
ver rente blijcke/ ende dies niet met sulcke munte als ter date vander
lossinghe gevalucert is ende cours ende ganck heeft: ende metter vooz-
noemde lossinghe sullen oock moeten op-gheleyt werden die verschenen
renten oft pachten/na 'tbeloop des tijts. Behoudelijck dat hier-inne niet
gecompzehendeert en sullen wesen de chijfen oft erf-renten / die by den
out-eygen aen hem gereferbeert zijn/ sedert den jare van veerthien hon-
dert ende twee-en-t' seventieh.

Dat ij. Artijckel.

Item datmen binnen Drecht geen Erben / Hupsingen oft Hof-ste-
den beswaren noch belasten sal mogen met eenige jaerlijcsche onlosbaer
rhinsen oft erf-renten/maer die zijn Hupsinghe oft erben binnen Drecht
sal willen belasten/ sal 't selve mogen doen/ mits die hypothequerende
den penninck twintich ende niet hogher / of den penninck seshien ende
niet daer onder / welke renten die vercoopers of haer Erfghenamen
altijt tot haerder belicfte sullen mogen lossen / mits betalende die ver-
loopen ende verschenen pacht ende renten/ ende betalende den penninck
twintich of seshien ende daer-en-tusschen.

G ij.

Item

407

Wat liij. Artijckel.

Item dat als pemandt hebbende thynsen oft outepghen op eenighen huyfen oft erben leggende binnen Utrecht/die selve thynsen oft outepghen pemandt vercoopt/ sal die eygenaer van den huyse oft erbe die belast is die naestinge hebben van den coop / ende sijn huyse ende erbe bypen moghen/ mits opleggende die penningen die de coopere daer vozen geloost hadde te geven : ende indien d' Eygenaer vanden huyse die renten selve lossiet/ sal sulcken gebuyt huyse ende erbe byp blyven ten eeuwigen dage/ sonder eenige jaerlijcsche erf-renten weder daer uyt te mogen vercopen oft belastē / dan niet voozwaerdē datmen de jaerlijcsche erf-rentē voozschyben weder aff sal moghen coopen/ elcken penninck om twintich oft feshien der selver penningen in manieren boven geschreven.

Wat v. Artijckel.

Item indien pemaent eenige huyfingen/hof-steden of erbe vercochte/ daer meer oude onlosbaer renten uyt gingen dan daer hy 't op vercocht hadde/ so dat hy 's niet leveren en conde na vermogen des coops/die sal elcken penninck mogen verstozen den vercooper met twee-en-dertich ge-lijcke penninghen.

Wat vij. Artijckel.

Item gebeurdet dat pemaent eenige huyfen/hof-steden oft erben vercocht hadde/ op sekere oude onlosbaer renten die daer uyt gaen soudē/ en niet uyt en gingen/so sal die coper gehouden wesen den vercooper vooz elcken penninck van dien op te leggē dē penninck twee-en-dertich/oft de vercooper die selve jaerlijcsche rent betale ter belieste van dē selven coper.

Wat vij. Artijckel.

Item indien pemaent eenigherley verbonden/ oft andere goeden vercochte/ die hy niet machtich en waere te voldoen noch te volbzenghen sonder argheleest/ende daer vozen aenghespzoocken werde met eenighen rechten: die salmen ontslaen / nndts betalende schaden ende interesten tot taxatie van den Gerechte.

Wat vijij. Artijckel.

Item soo wie eenich goet vercochte daer af hy machtich is leberinge te doen/ ende achter nae dies hem ontmacht ende anderen vercoopt/sal verbeuren tot 's Heeren behoef ses Carolus guldens / oft anders ghecozrigeert wesen/naer ghelegentheydt van der sake tot discretie van den Gherechte.

Wat ix. Artijckel.

Item insghelijcx sal verbeuren/die gene die in 't vercopen ende transfporteren van eenige huyfen oft erben/verswijcht eenige renten oft lastē daer uyt gaende/ ende pemaent daer mede bedrogen werde.

102401
xxvii

De xxvij. Kubzifcke.

Van Timmeringe.

Dat eerste Artijckel.

Item indien 't gebeurde dat pellant van nu hooztaen wifft nieuwe fondamenten legghen om te timmeren/sal ghehouden wesen 't selve zijn naeste gebuer gerechtelick te laten weten/acht dagen te bozen eer dat hy dat fundament sal willen leggen/ hoe/ waer ende in wat manieren/en die gestwoozen daer hy nemen/ende als hy begonnen heeft sulck fundament te leggen/sal hoozts moghen timmeren/ten ware zijn naeste ghebuere hem dat verbode Cert-werck vier boeten hoghe boben die aerde ware/ ende indien hem niet verboden en werde hoozts te timmeren Cert-werck vier boete hoge ware boben die aerde/sal moghen hooztbaren sonder verbeuren/ ende zijn begonnen werck volmaecken/ ten ware dat die Raebuer absent ware/ die welke in sulcke ghevalle in veerthien daghen naer zijn weder-comste die Timmeringhe sal moghen verbieden/ oft hy verliest zijn recht van die Timmeringhe te moghen doen af-breecken. Schoudelijck nochtans den selven indien hy beswaert is zijn actie van den schaden ende intresten.

Dat ij. Artijckel.

Item waert oock soo dat pemandt eenich werck oft Hupsinghe timmerde/ sonder die wete te laten doen aen den ghenen die sulcks hinderlick soude mogen zijn/ ende dat selve getimmer Jaer ende dach in calck ghelegen ende ghestaen heeft/ soo sal dat Ghetimmer moghen blijven staen. Maer men sal den ghenen die alsulcke ghetimmerde te nae ghebouwt oft getimmerd is verstoozinge daer van doen/ tot kennisse van den Gherechte.

Dat iij. Artijckel.

Item als pemande die sijntreckinghe begeert/ sal die Schout metten Schepenen gaen ter plaetsen contentieur/ ende dat rechten.

Dat iiij. Artijckel.

Item als d'een den anderen zijn timmeringhe verbiet/ wie inden onrechten bebonden werdt/ sal zijn weder-partye zijn costen ende schaden opleggen/tot taratie vande Schout ende Schepenen/ende sal die gene die
werck

403
't werck verboden heeft / tot behoef vanden Gerechtē verbeuren eenen Carolus gulden.

Dat v. Artijckel.

Item niemant en sal des anders lucht op zijn erbe betimmeren mogen dan met een viercant steenhuyjs / gelept in calc / ten minstē een roede wijt / so verre die erbe daer is / met gespannen dake / ghedeckt met harden dake ende met eenen uytgaende schoozsteen / ende niet met eenigen loodsen : ende soo wat getimmer dat in cley ghemetst staet ende gemetst sal werden / en is geen timmeringe van weerden / daer yemandt zijn getimmer mede beschudden oft yemant sijn lucht mede benemen mach.

Dat vij. Artijckel.

Item niemant en sal beyensterē maken yn en sijn beneden acht voeten hoge van zijnder deelen / daer hy licht mede schept aen des anders Erbe / ende die beyensteren sullen met yseren tralien gemacckt wesen / daer men niet dooz en mach.

Dat vij. Artijckel.

Item indien yemandt twiste om timmeringhe / oft erfscheydinge / oft anders dat des huyjs oft erfs noot ware / sal die Schout tot versoccke van partypen daer toe schickē twee schepenen metten geswozen / na ordonantie van welcken partypen hem reguleren sullen. Ende sullen die geschickte schepenen ende geswozen booz heuren fallaris hebben cley vier stuyvers / en die Secretaris sal oock hebben vier stuyvers. Te ware dat zijn arbeyt die hy ter cause van dien dede / ware seer groot. In welcken geballe hy geloont sal worden / tot taratie vanden Gerechtē.

Dat vij. Artijckel.

Item die een huyjs oft muer staende aen zijn ghebueren erbe doet afbreken / is schuldich inde plaetse van dien tot zijne costē een heynd-muer te setten / ende indien hy 't selve doet setten opte gherechtē palen tusschen hem ende zijn ghebueren / soo is die heynd-muer ghemeen / ende moet booztaen tot ghemeen costen onderhouden zijn / maer indien hy die heynd-muer doet setten op zijn erbe / soo behoort hem die alleen toe / ende moet die tot zijnen costē onderhouden.

Dat ix. Artijckel.

Item niemant en mach den d'rop ofte anckers hoofden hebben oft setten buyten sijn erbe / sonder 't consent van zijn gebueren.

Dat x. Artijckel.

Item die inde plaetse van een ghemeen ghelint / tuyn of heyndinghe / wilt doen maken een muer / mach die doen maken op zijnen cost / ende naer dat die muer volmaecht is / soo is die selve muer gemeen / ende behoort tot gelijcken costē onderhouden te werden.

Item

hal
xxx

Dat xi. Artijckel.

Item niemant en mach beynstereen maken oft lucht of ghesichte nemen dooz of in een gemeene muer.

Dat xij. Artijckel.

Item niemant en mach aen een gemeene muer pet doen maken/daer hy die ghemeene muer mede soude moghen berargheren/ als Obens/ privaten/ ende dierghelijck/ maer indien hy 't selve by die ghemeen muer wilt doen maken/ moet een muer tusschen beyden maecken ten minsten anderhalve steen dicke. Ende die soo bewaren dat die gemeen muer daer af gheen letsel en hebbe / ende zijn ghebueren geen ongerief.

Dat xij. Artijckel.

Item die een huys setten wil op een ghemeen muer / daer te bozen gheen ghestaen en heeft / is schuldich 't water vanden selven huys op zijn erbe te leyden/ oft bozen ter stratē uyt sonder letsel van zijn gebuer.

Dat xij. Artijckel.

Item indien die ghebuer recht hebbende inden selven ghemeenen muer/namaels zijn huys ooc op rijzen ende hogen wilt/ so mach hy met zijnen huys ende miserie inden gemeenen muer varen / sonder pet te gheben/ of te betalen booz 't hoghen vander boozschyeben muer / ende soo verre die ghebuer soo hoghe timmert met zijnen huys als d' andere/ soo behoortmen die gote weder te legghen op die ghemeen muer/en van dan booztaen te onderhouden tot ghemeen coste.

Dat xv. Artijckel.

Item als men op een ghemeen muer een gote wilt legghen daer van te bozen gheen geleghen en heeft / ende die bozen ter straten niet uyt en comt/ soo behooren die Ghebueren recht hebbende inden ghemeenen muer 't water vande gote te leyden half ende half.

Dat xvi. Artijckel.

Item die met een slayer comt op sijn gebuerē huys/ is schuldig de slayer so 't onderhoude dat sijn gebuer daer by geē schade oft letsel en hebbe.

Dat xvij. Artijckel.

Item twee ghebueren toe-ganck hebbende tot een heymelicheyt onder de aerde wesende / zijn schuldich die tot ghelijcken costen te onderhouden ende te doen rupmen oft reynighen. Ende als die gemeen priuaet oft heymelicheyt in goeden state is / soo mach d' een van henlieden indient hem beliest daer van scheyden/ sonder die selve meer te gebuycken. Ende van dan boozt-aen is hy onghehouden van eenighe costen daer aen te moeten hanghen. Oft de selve priuaet te daen scheyden met enen muer tot zijnen coste. En van dan boozt aē sal elc zijn helft onderhouden tot zijnen coste.

Dat xvij. Artijckel.

Item als d'een ghebuer den anderen consenteert in zijn muer te ma-
ghen baren/ soo wort ende blijft assulcken muer van dan boort-aen een
ghemeen muer. Ten sy datter conventie ter contrarie sy.

Dat xix. Artijckel.

Item niemant en mach op sijn selfs erve eenighe buyluisse oft on-
reynichept leggen/ noch eenige last oft swaerte setten/ cuplen oft putten
graven / daer by zijn ghebueren eenen stanck oft letsel gheerijghen ma-
ghen.

Dat xx. Artijckel.

Item een muer upt zijn loot wesende ende hanghende ober die Erbe
van zijn ghebuer/ moet ingetoghen zijn/ ende in loot geset zijn tot costen
vanden ghenen die den muer toebehoort / oft tot ghemeene coste/ indien
die muer ghemeen is.

Dat xxj. Artijckel.

Item als pemandts boomen ober zijnen gebueren erven hangen / so
moet hy die doen cozten/ oft die helft vanden byuchten die ober hanghen
zijn ghebuer laten volghen/ daer af die gebuer ober wiens erven die bo-
men hanghen die keure sal hebben.

Dat xxij. Artijckel.

Item een pegelijck is schuldich zijn schoo:steen soo hooghe te maken
dat zijn ghebueren vanden roocke oft andersins geen ongherief en heb-
ben.

Dat xxij. Artijckel.

Item een peghelijck is schuldich 't water vallende van zijn huys / te
leyden op 't zijne/ sonder letsel van zijn gebueren.

Dat xxij. Artijckel.

Item die sijn waterloop heeft ober of dooz eens anders erve/ is schul-
dich in 't gat vanden waterloop te doen stellen een steen met een pferen
tralie/ om te verhoede/ dat daer dooz geē visch- sop/ pisse/ oft andere buyl-
nisse mach leyden/ maer alleenlijck schoon water oft Hemels water.

Dat xxv. Artijckel.

Item niemant mach zijn erve boven den ouden gront soo hoghen/
oft oock soo nederen/ dat zijn ghebuer eenich hinder oft schade daer by
hebbe.

Dat xxvj. Artijckel.

Item indien dat pemandt den anderen te na timmerde / sal die gene
die 't hinderlich is of te na gaet/ sulcx met recht moghen verbieden/ ende
dat ter plaessen daer 't wert gemaect wert. En wes naderhant op of aē
't begonnen werck ghetimmert wert/ sal by p:oviste ende sonder andere
kennisse

106
101

xxx

kennisse van saken ghedemollicert ende afghelykzoken werden/ tot coste banden genen die tegens sulcke verbodt gedaen heeft. Wel-verstaende nochtans / dat die selve die alsulcke werck begonnen heeft/ mits siellende suffisante cautie om 't werck af te breecken / indien dat bevonderd wert alsoo te behooren/ boozts sal mogen timmeren.

Dat xxvij. Artijckel.

Item wat ghetimmer dat boven een derdendeel van hondert Jaeren getimmerd ghestaen heeft/ dat sal alsoo getimmerd blijven/ ende daer en salmen gheeu rupminge af moghen bieden noch verstozinghe af doen.

Dat xxvij. Artijckel.

Item indien eenighe differentien verresen booz Schepenen tusschen parthyen ter cause van timmeringhe/ ende van noode ware op d'erbe te gaen/ sal die Schout committeren twee Schepenen/ die tot allen tijden sullen mogen gaen ter plaetsen contentieur/ ende nemen inspectie oculaire/ ende die partyn booz hen-lieden geroepen ende gehoor/ sullen 't proces verbael by den Secretaris doen aentepckenen/ ende den Gerechte heur rappoozt doen/ om daer op by den Gerechte gheoordonneert te werden.

De xxvij. Rubrijcke.

Van ober-giften ende maken.

Dat eerste Artijckel.

Item waert dat pemandt binnen onse Stadt van Drecht of byzheyt van dien gheseten/ eenich goet roerende of onroerende soude willen overgheben/ of maken/ loften ofte plechten doen/ die sal tot allen tijden moghen comen oft zijne ghemachtichde met volcome ende speciale macht seynden booz den Schout ende Schepenen/ booz der Schepenen banck/ oft inder Schepenen huys oft daer bozen/ ende wes anders gheschiet/ sal van onweerden wesen/ ten ware dat pemandt alsoo cranck ware dat hy booz den Gerechte niet comen en mochte/ in welcken gheballen sullen Schout ende vier Schepenen tot alre tijdt moghen gaen binnen zijnen huys/ ende soo wes giften / ende maken by den selven alsoo gedaen sullen werden/ sullen van weerden wesen. Wel verstaende dat die booznoemde Schout ende vier Schepenen ober sulcx niet staen en sullen/ ten ware dat die ghene die make/ gifte/ oft lofte doen wilde/ zijnder redenen ende verstant machtich ware.

Dat ij. Artijckel.

Item waert dat pemandt quame booz de Schepene/ die enige plechte of loften

609. 61.
of loften doen/ of eenich goet weerloos werden wilde/ ende die Schepene
nau twijfelden dattet yemant schaden of hinderen mochte/ die hy eeni-
ghe schulde schuldich ware/ oft dat die plechte/ lofte oft gifte niet recht-
veerdich en ware/ soo sal hy sweeren dat hy die plechte/ lofte / of gifte
niet en doet om yemant 't zijne mede te ontvremden dien hy eenige schult
schuldich ware/ ende dat de plechte/lofte of gifte rechtveerdich hy sonder
bedroeh of argelift: ende desgelijcks sal hy sweeren die de plechte/ lofte
of gifte ontfanckt/ dat hy dat niet en ontfanckt om yemant 't zijne me-
de te ontvremden / van eenige schult die de andere die de plecht doen
of zyn goet weerloos worden wilde/ schuldich wesen mochte / sonder
bedroeh/ende dien niet tegenstaende blijft d'actie van fraude in weerde,

Dat iij. Artijckel.

Item als yemant aenghetegen wert/ dat hy eenich goet oft makin-
ghe ontfangen heeft vooz 't Gerechte/om yemandt daer mede te bedrie-
ghen/ oft daer mede te ontvremden den schuldenaers vanden ghenen
die de giften oft maken ghegeven oft gemaect hadden / so sal hy swee-
ren zyn ontschult (indient begeert wert) oft hy sal die gifte quijt schelden.

Dat iiij. Artijckel.

Item man ende wijf sullen gesamender hant vooz den Schout ende
Schepenen 't Wrecht in 't gerechte haren onbegeuen kinderen en niet uyt-
geplicht wel goet moghen geven/ oft maken/ oft loften doen/ tot haren
goet-duncken/ dat van weerden wesen ende blijven sal/ sonder die gifte/
makinge oft lofte weder gemeen boedel te werden. Behoudelijc dat die
niet gheschieden sal mogen om yemandt zyn goet mede te bewapenen/
vooz schulden/loften/oft plechten/die de Ouders ghemaect oft gedaen
hadden/ oft noch maken oft doen mochten/ want hen die schuldenaers
aen 't selve goet mede sullen mogen verhalen/ende rechts daer op plegg/
gelijck oft daer geen gifte/ makinge/ lofte ofte plechte vanden Ouders
tot behoef van haren kinderen gedaen en ware.

Dat v. Artijckel.

Item indien yemant 't zy maech of vrient oft vzeemt persoon/ eenige
kinderen die Vader ende Moeder hadden/ oft die met Vader oft Moeder
in gemeen boedel saten/ wesen gaben oft maechten/ oft loofden of verplo-
gen/ dat sal van weerden blijven ter geenre behoef dattet geschiet ware/
sonder gemeen boedel te werden.

Dat vij. Artijckel.

Item dat die knechtkens sullen mundich ende ytter boechdren
zyn tot heuren achtien Jaren/ ende die Maechdekens tot haren twintich
Jaren / maer geen van beyden en sullen heur goet weerloos mo-
gen werden/ oft erde vercoopen vooz haer twintich jaren / dan hy con-
sente

sente van heuren mombaren oft naeste vrienden/ ende die Schepene sul-
len vanden magen oft mombaren/ daer die kinderen haer goeden mede
weerloos werde/ oft die plechte oft loften mede doen/ eerst weten by ede
of die kinderen genoech hebben vooz 't gene dat sy weerloos werden/ lo-
ven/ oft verplegen sullen/ eer dat sy daer ober staen sullen.

Dat vij. Artijckel.

Item wanneer dat pemandt den anderen eenighe tilbaer habe ober-
gheeft vooz Schepenen/ soo sal die geene die de tilbaer habe ober-ghe-
geben wert/ rechtevooz die habe nae hem nemen vanden bodem daer
sy waren binnen denersten dwerstaecht/ ende niet weder op den bodem
brenge/ of in des geens handt diese ober-ghegeven heeft. Ende waert
datse weder op den bodem daer sy af-gedzagen waren/ oft in des geens
handen diese ober-ghegeven hadde gebrocht werden/ soo soude men dan
eenen pghelijcken daer aen rechten/ ghelijck oft die niet ober-ghegeven
hadden getweest.

Dat vij. Artijckel.

Item d' Erfghenamen van eenen overleden/ die by zijn Testament
ghemaect heeft sehere Executeurs/ in wiens handen hy ghestelt heeft
alle sijne goeden roerende ende onroerende/ om te vol-doen van zijn Te-
stament ende uysterste wille/ moge vooz Schout ende Gerechte t' Drecht
stellen goede suffisante bozch-tochte van 't voozschreven Testament oft
uysterste wille te vol-doen binnen Jare/ en betalen alle 't gene daer inne
't sterf-huys vanden overledē gehouden mach zijn. Ende mits stellende
die selve bozch-tochte/ moeten den selven Erfghenamen volgen alle die
goederen by den overleden achter-ghelaten/ sonder dat die Executeurs
in dien ghevalle hem eenichsins onderwinden moghen vander admini-
stratie vanden selven sterf-huys/ en indien d' Erfghenamen binnen jare/
't selve Testament niet ter volcomē executie brochten/ sullen d' executeurs
d' administratie van dien wederom moghen aenbeerden/ ende niet min
moeten die voozschreven Erfghenamen den executeurs betalen van heu-
ren Legaten die hen by den overleden gelaten zijn/ hoc wel die selve ge-
geven mochten wesen vooz heurlicder moepte ende arbeyt/ die sy souden
moghen hebben doen inde administratie vanden sterf-huys/ ende men
sal die selve executeurs ter cause van heurlicder administratie in Rechte
moghen betrecken/ ter plaetse daer den astrybigen in 't leste sijns lebens
terechte behoorde.

Dat ix. Artijckel.

Item die een ander eenighe rente oft eenighe andere actie wilt trans-
porteren ende ober-geven/ sal 't selve moghen doen vooz den Gerechte
t' Drecht/ mits eerst by sijnen edt verclarende/ wes hem ter cause van
den

609
den selven actien van sijnen schuldenaer ontbreect/ende dat die opzachte niet en is simulaet/maer puer ende subber. Ende dat hy daer van geen voozder pzoftit/ dan alleenlijck soo veel alst aengact die penningen daer voozen die actie vercocht wert wachtende en is.

Dat x. Artijckel.

Item een schuldenaer/die van een anderen uyt crachte van alsulcker ghetranspoyterde ende gherechtelijke op-ghedzaghien actie oft obligatien / houdende houderz bziess daer den eysscher geen pzinicipael af en is/aenghesproken wert/mach versoecken op den aenlegger herclaringe van 't gunt hy vooz alsulcke actie den pzinicipael ende eerste Crediteur ghegeven oft gelooft heeft/ waer op die aenlegger als dan gehouden is/ 't selve by zynen eede te verclaeren. 'tWelck gedaen zijnde/ sal die Verweerder niet hoger oft swaerder ghecondemneert worden/ dan ter somme daer vozen die aenclager die selve actie ghecocht heeft ghehadt.

Dat xi. Artijckel.

Item waert dat die schuldenaer aengesproken zijnde in manieren als boven/wederom ten achteren is aen sijnen creditur die d'actie getranspoyteert heeft / ende daer van pzoymptelijck of ten naesten daer aen volgende rechtbach dede blijcken / die mach de selve schulden compenferen tegens die eerste schult. Wel verstaende/indien hem meer ontzakte aen sijnen eersten ende pzinicipale Crediteur/van die gene die d'actie ontfangen heeft/uyt crachte van dien soudē mogen winnen/ sal 't selve op zynē eersten ende pzinicipalen Crediteur ende niet opten anderen moeten behalen.

De xxix. Kubzijke.

Van heughen diemen Schepenen geven sal.

Dat eerste Artijckel.

Item als yemant eenighe willekeur oft actie van condemnatie/ bupte die rolle passeren wilt sonder constitutie van rentē/oft oock gelijcke actien transpoyteren wil/die alleenlijc by den Secretaris geregistreert werden/sal die ghene tot wiens behoef sulcke willekeur oft transpoozt gepasseert werdē/betalen vooz de heuge een stupver/ en vā een plecht inhoudē de constitutie vā rentē/transpoozte vā diē/overgiste van hupsingē/erbe oft belijdinge van hylersche voozwaerdē/van timmeringhe/ ende dierghelijcken/ van loste/ gifte/ make/ vertichte/ lijftochten

lijfsochten/ ende van al 't gunt voo? Schepenen gedaen wert/daer van
men brieven onder des Stadts oft Schepenen segel expedieren sal/sal de
ghene tot wiens behoebe sulckx gedaen woort/geben voo? een heuge drie
stuyvers. Wel verstaende dat van een op?acht/verticht/gifte oft make
van eenige huysingē/ hebbende voo? ter straten uytgaende een opgaen-
de steenen gebel/ salmen betalen van elcke huys in plaetse van hant-
schaen voo? een heughe seben stuyvers.

Dat ij. Artijckel.

Indien daer meer dan een/ 't sy oberghever oft ontfanger zijn/ sullen
die voo?schyven heughen dobbel wesen.

Dat iij. Artijckel.

Item die twee Schepenen voo? dewelcke ghetuygenisse belept wert/
by certificatie extraordinaire/sullen voo? die examinatie vanden getuy-
ghen hebben elcks drie grooten/ dies sullen die Schepenen so?ge dragen
dat die ghetuyghen gheexamineert worden op de cause van heur-lieder
scientie/ die welcke ende 't gunt dat daer oft gedependeert by den ghe-
tuygen verclaert wesende / sal by gheschryfte in't toucheren van heurlie-
der deponstie ghestelt werden.

De xxx. Kubzijke.

Van Dienst-boden.

Dat eerste Artijckel.

So wie 't sy knecht ofte maecht hem verhuert te dienen/sal gehou-
den wesen in sijnen dienst te gaen ende uyt te dienē/ en vooz? zij-
nen dienst ses weken voo? elcken termijn vander verbaertijt op
te seggen/ende insgelijcx werdt gehouden te doen die meester.

Dat ij. Artijckel.

Item in geballe pemant hem verbozvert buytē tijts uyt sijnen dienst
te gaen / sonder behoorzijcke redenen daer toe te hebben/ sal van zijn
loon ende sallaris niet betaelt werden. En van gelijcken indien pemant
zijn knecht oft maecht buyten tijds oo?lof geeft sonder redenen/ sal ge-
houden wesen hem zijn loon te geven vanden halben Jare.

De xxxj. Kubzijke.

Van Nombaerschap.

Dat eerste Artijckel.

Item

44
Item een man sal zijn kinderē vermomberē tot haren mundigen
dagen toe / te weten een knechtken tot dattet achtien jaren out
is/ en een maechdeken tot dattet twintich jaren out is/ in sulcker
manieren dat hy der kinderē magen van heuren moeders wegen
jaerlicke rekeninge en bewijsinge vander kinderen goeden doen sal Ende
en hadden die kinderen geen magen binnen Drecht van haers moeders
weghen/ soo sal hy die rekeninge doen vooz twee vanden Stade/ oft twee
andere goede mannen die onse Schout ende Bozgermeesteren daer toe
setten sullen. Ende dat sal die vader den Schout ende Bozgermeester te
kennen geben / om die twee vanden Stade oft goede mannen daer toe te
setten. Ende oft hy dat niet en dede/ so valt hy van zijn mombaerschap/
ende die Schout en Bozgermeesters sullen dan den kinderen mombers
setten upten Stade ofte upten Bozgeren. En onderwonde hem die va-
der daer en boben die momberschap oft der kinderen goeden / dat sal hy
Schout ende Gerechte gecozrigereet werden na gelegentheyt der saken.

Dat ij. Artijckel.

Item desghelijcks sal een weduwe heure kinderen selve vermombe-
ren totter kinderen mundigen dagen toe/ ende daer af jaerlicke reke-
ninghe ende bewijsinghe doen der kinderen magen van heurs vaders
wegen/ in allen manieren en op 't verbeure als voozschreven is. Maer
als die moeder eenen man neemt soo is die momberschap upt / insge-
lijck en sal haer die Moeder der voochden niet onderwinden/ als die
vader vooz den gerechte oft in zijn uiterste wille zijnen kinderen ande-
ren mombers gecozdonneert heeft.

Dat iij. Artijckel.

Item eens kints mombert 't sy man oft wijf en sal dat goet vanden
kinde niet aen-tasten/ hy en heeft al voren inventaris vanden kinderen
goeden gemaeckt / ende suffisante bozghen ghestelt vooz Schout ende ge-
rechte/ daer die kinderen mede bewaert sijn/ dat goet niet te verarghe-
ren / ende tot dier tijt toe sullen Schout ende Schepenen den mombere
houden upter mombaerschap. Ende die mombaers sullen gehoude we-
sen 't dobbel vanden inventaris na dat sy den selven byden collatuaers
ghecollationeert ende by hem ende den Secretaris ghetepkent sal zijn
inden gherecht te leveren / om in een kiste die daer toe gecozdonneert sal
wesen ghesloten te werden/ mitsgaders alle 't gheene dat henlieden aen
comt ende besterft binnen den tijde dat sy in voochden sijn boben heur
lieder eerste versterffenisse. Ten eynde dat die kinderē altijt wetenschap
van heure momberschap en de visse daer af hebben moghen/ om te we-
ten den staet van heuren goeden/ soo die waren den tijde van heuren ou-
ders oberlijden.

Item

Dat iij. Artijckel.

Item een gebozen oft gestelde **Momber/sal** vander kinderen goeden jaerlicx rekeninghe ende bewijsinge doen vooz den naesten magen ende vriende en eenige hande **Gerechte** die daer toe geordonneert sullé wesen.

Dat v. Artijckel.

Item alle **Mombaren** van onmundighe kinderen/ sullen den selven kinderen ende haren goeden eerbaerlijck/ deuchdelijck ende wel regieren ende vermomberé totter kinderen doozbooz/ nutschap en profijt/ ende heuren schulden en renten in manen/ ende met recht in- winnen na allen heuren vermoghen/ ende dat recht aen- legghen ende beginnen binnen den eersten halven jare nae dat die schulden oft renten verschenen zijn/ ende dat recht dan voozt ten eynde uyt- volgen sonder aflaten/ alsoo dat die kinderen by heuren **Mombaren** aen heuren schulden ende renten niet beschadicht en werden/ ende oft die **Momber** dat niet en dede ende dat verswinde/ ende die kinderen daer af by hem beschadicht werden/ sullen die **Mombaers** hen dat oprichten ende betalen.

Dat vj. Artijckel.

Item oft eenighe onmundighe kindeeen goeden van pemandt met rechte beclaecht oft besproken werden / om eenighe schulden oft saken den kinderen aendzagende/ ende die **Mombaren** dat met recht niet en verantwoozden oft die schult niet en betaelden (soo verre die kinderen anders soo vele goets hadden) soo sullen die **Mombaren** den kinderen dat af gewonnen goet/ oft anders heure schaden verstozen ende oprichten by **Schout** ende **Schepenen** tot sulcker weerde/ gelijc dat weert was ten tijde alst hem af gewonnen werde.

Dat vij. Artijckel.

Item die **Mombaers** en sullen der onmundiger kinderen goeden niemant leenen/ onder- doen/ noch laten beuren sonder rente daer af te hebben op goede wif hept/ ende sekerhept/ daer mede die kinderen bewaert zijn/ ende t' eynde der kinderen mundigen dagen/ tot heure vermaenen/ hen- lieden die wif hept oft dat ghelt oft goedt dat hy vanden kinderen goeden uyt- geleent/ uytgeset oft pemandt hadde laten heuren/ ober- leveren en bewijsinge daer van doen/ op dat de kinderen by heuren **Mombaren** heur goet niet gijte noch verbijskert en werde.

Dat viij. Artijckel.

Item als die kinderen mundich sullen zijn/ soo sullen die **Mombaers** den kinderen alle heure goeden/ erven/ renten/ gelt ende schulden die sy vanden kinderen wegen ontfangen mogen hebben/ binnen den tijt heuren **momber- schap**/ den selven kinderen als sy van hen- lieden vermaent werden ober- leveren/ ende hen bewijsinge daer van doen vooz den

113
Schout ende Gerechte vander Stadt/ op dat sy weten mogen wat goe-
den sy hebben ende waer die gelegen zijn/ ende oft die Nombaers aflij-
bich werden eer dat sy die kinderen heuren goeden bewesen hadden in-
der manieren boozscheyden/ dat sullen die erfgenamen vanden Nomb-
baers terstont doen/ ende men sal den Weef kinderen andere Nombaers
setten.

Dat ix. Artijckel.

Item Nombaers die eenige onmundige kinderē in heuren eost hou-
den/ en sullen vande cost niet meer hebben/ dan also vele als den Schout
ende Gerechte goet duncken sal. Aengesten die persoon der kinderen en
die grootheyt haers cost naer dat sy verteeren mogen.

Dat x. Artijckel.

Item die eenige Jongers onder boochdye staende/ tot eenen houwe-
lyck togen ofte rieden/ daer- inne den Jongers merckelycke schade/ ach-
terdeel ofte cleynicheyt gelegen ware/ sonder consent ofte by- wesen van
den Nombaers oft naeste vrienden/ sal daer af by Schepenen arbitra-
lyck ghecozigeert werden naer ghelegentheyt vander sake.

Dat xi. Artijckel.

Item onmundighe kinderen en sullen niet versumpen ter tijdt toe dat
sy tot heuren jaren gecomen sijn/ ende sullen tot alre tijt met recht mogen
spraken tegens heur Nombaers om rekeninge van hen- lieden te hebbe
oft om eenige goeden die sy vernemen dat hen toe behozen.

Dat xij. Artijckel.

Item ware yemandt stom/ dwaes ofte uptlandich/ die niemant en
hadde die hem boozsonde/ die en sal niet versumpen/ dan men sal hem
Nombaers setten.

De xxxij. Kubzijcke.

**Ozdomantie op die
Wecht-keuren.**

Dat eerste Artijckel.

Wo Erst so wie yemant binne onse stat van Vrecht ofte vryheyt der
selber in toornigen moede steeckt/ hout/ slaet/ stoot/ onwcerdelick
aengrijpt/ sijn mes bloot upt treckt/ sijn piek/ stock/ boge/ busse of
andere wapenen op yemant soect en daer mede dzecht/ oft met
kannē/ pottē/ tinne oft aerde slaet ofte werpt/ sal d' eerste aenbechter ver-
heure thien Carolus guldens en seftiē stupvers/ insgelijc sulke ooc ver-
beuren.

heuren ghelijcke keuren d'een burger of ondersate teghens d'ander / die
ergens buyten de voozschzeven Stadt in tooznigen moede stake. xxxiij

Dat ij. Artijckel.

Ende alst niet bewijsselijck en is wie d'eerste aenbechter geweest is/
sullen partypen die voozschzeven boeten half ende half betalen.

Dat iij. Artijckel.

Item waert dat die gewonde conde bewijssen met eenen getuyge den
anderen eerst hem geaggreseert te hebbe/ 't selfde oock affirmerende by
eede/ werdt vander boete geabsolueert.

Dat iiij. Artijckel.

Soo wie pemandt of nae pemandt in tooznighen moede met steenen
werpt/ tsh dat hy pemaunt raekte oft niet/ verbeurt boven die voozschze-
ven bzeucken twee Carolus guldens.

Dat v. Artijckel.

So wie pemaunt in taensichte onweerdelicken spuyt met quaden moe-
de/ verbeurt ses Carolus guldens.

Dat vij. Artijckel.

Item by nachte naer 't luyden vander werck-clocke/ inde Kercke/ of
op 't gewijde/ insgelijcx inde vyzheydt van dier plaetse/ oft presentie van
den Gerechte sijn allen keuren dobbel.

Dat vij. Artijckel.

Item alle Weerden ende Weerdinnen werden ghehouden 't gebecht
binnen heuren huyzen gheballen/ binnen vier-en-twintich uren onsen
Schout aen te bzenghen/ by verbeuren van dobbel keuren/ ende op die
selve pene sijn die Barbiers schuldich binnen den voozschzeven tijdt den
selven Schout te denuncieren of in 't Keur-boeck te doen teyckenen die
gequetste ende gewonde personen die sy verbinden oft meesteren.

De xxxij. Rubrijcke.

Van Oberspel.

Dat eerste Artijckel.

So wie van nu vooztaen 't sy man oft vyzouwe in oberspel bebou-
den werdt/ sal vooz d'eerste repse verbeuren thien Carolus gulde-
nen/ ende vooz de tweede repse / indien hy eens daer van geozri-
geert sijnde andermael achterhaelt wert/ sal verbeuren twintich
Carolus guldens. Ende vooz die derde repse ghebannen oft andersins
gheozrigeert wesen tot discretie vanden Gerechte.

I ij

De

Van informatie precedente / ende vangen om criminele saken.

Dat eerste Artijckel.

Die Schout der voozschzeben stadt Utrecht / sal hem informeren van allen seften ende delicten geballen oft gecommittcert onder sijn jurisdictie / ende niemant (bysondere van goede name ende fame) appzehenderē / sonder voozgaende informatie precedente.

Dat ij. Artijckel.

Ten ware de Delinquant op 'tseft oft daet bebondē werde / oft de selve als vagabonde oft leechgangher binnen der stadt Utrecht oft vyzhept van dien converseerde / die welcke sonder eenighe andere voozgaende informatie by den Schout gheappzehendeert sal mogen werden.

Dat iij. Artijckel.

Item allen anderen upt-heemschen sal hy moghen vangen op behe-mente suspitie / met sulcke voozstemicheyt nochtans dat hy niemant ver-onghelijcke. Wel-verstaende / dat die Schout ghehouden wert terstont sijn redenen van suspicien te vertoonen die vanden Gherechte / omme opter detentie oft relaxatie vanden ghevanghen gedisponeert te werden na behooren.

Dat iiij. Artijckel.

Item al eer eenighe conclusie teghens den gebangen genomen wert / sal hy by den Schout ende Gerechte gebangelijck geinterroguert ende ghevzaecht werden / op die voozschzeben informatie / oft 't geen hem by den selven Schout tot laste ghelept sal werden. Daer op hy gehou- den wert te responderē ende te antwoorde by kenninge oft loocheninge.

Dat v. Artijckel.

Item sal 't voozgenomde examen gheschieden seer cortz naer dat die persoon ghevanghen sal wesen. Ende vooz' t vooz'noemde examen ghe- daen / en sal niemant van den vrienden ende magen / noch andere / geade- mittcert werden den ghevangen te spycken / oft daer by te comen / van in 't by-wesen van yemant van den Schout ende Gerechte / te weite / daer toe gecommittcert zijnde.

Dat vi. Artijckel.

Item indien die ghevanghen in maniere als boven geinterroguert zijnde / per heeft begonnē te kennē tot zijne laste / in 't responderē varieert hy

xxrb

by beranderinge van colour/ftamerende oft bebedende/oft andersins hem
felven suspeckt maecht/ ende by de inforzmatie pzedecente te seer belast
is/ oft datter gzoote suspicien ende inditien tegens hem sijn/ sal die ge-
bangen die om guade ende enozme stucken gheappzehendeert is/ by oz-
domnantie vanden Gerechte te scherper examen gelept mogen werden/
omme die wachhept te ondertasten ende t'extorzueren. Wel-verstaende/
dat die vanden Gerechte/ al eer sy pzedere totter torture/bisitteren sul-
len die inforzmatie pzedecente / ende in deliberatie stellen of d'inforzmatie
voozsz behoort geretoleert te werden of niet.

Dat vij. Artijckel.

Item als die stucken oft seften den ghebangen aengesep / niet enoz-
me zyn/ ende de presumptien cleyn sijn/ ende die ghebangen byder in-
forzmatie weynich belast wert / ende andersins ghevonden van goeder
fame ende name / ende stantastelijck die op-ghelepde seften ontkent/
in sulcken gevalle en salmen den selven niet ter bancke leggen.

Dat viij. Artijckel.

Maer sal indien ghevalle/ die Schout eytsch by goede specificatie en-
de beductien van der sake by gheschzifte obergheven ende conclusie ne-
men/daer op die ghebangen antwoozden sal/ende naer dat die sake vol-
dingt of vol-schzeben is/wert d'inforzmatie pzedecente by twee Schepe-
nen gherecoleert/ende enqueste ghenomen/ op die seften by den Schout
ende ghebanghen voozsz geallegueert / ende voozsz ordinaerlyck ghe-
pzedecert ter diffinitive/ na behooren.

Dat ix. Artijckel.

Item indien den delinguant hem fugitijf maect /sal tegens hem gepzo-
tedecert werden by contumatie en annotatie van goeden/in maniere als
in t'capittel vanden defaulté inden criminele saken hier boven geseyt is.

Dat x. Artijckel.

Dat voozsz onsen voozsz Schout van Drecht wyt crachte van eenige
inforzmatie pzedecente/den Delinguant niet hale en mach wyterkercke/
ten waere in saken by den ghemaeenen rechte hem ghepermitteert/maer
mach die wel beleggen/om hem indien hy wyt quame te appzehenderen.

Dat xj. Artijckel.

Item dat die Schout sal moghen appzehenderen om delicten/ Clerc-
ken wesende in dissoluten habijte ende sonder erupne oft tonsure.

Dat xij. Artijckel.

Item soo wie fortseijck resistteert in t'appzehenderen of executeeren de
Schout / zynen substituyt oft dienaers/ den selven slaende ende quet-
sende /sal verliesen zyn rechtcheant/ of andersins gestraft werden/naer
gelegentheydt vander sake.

417
Dat xiiij. Artijckel.

Dat van quetsuren ende wonden die de ghevanghen ontfanght in 't appreghenderen/d' Officier niet en heeft te verantwoorden/alsser van rebellicheyt blijkt/ende in 'taentasten en appreghenderen/die selve dienaers niet geexcedeert en hebben die behoorzlike maniere van vangen.

De xxxv. Rubrijcke.

**Van vangenisse-houders/
ende vangenisse-bzake.**

Dat eerste Artijckel.

In dien eenighe criminelijck gevanghen/ by notoire ende merckelijke neglilentie of quade toeficht vanden Cypier of van zijnen luyden upt-bzake ende wech liep/ sal die selve Cypier staen in de plaetse vanden genen die ontcomen is/ omme criminelijck oft anders gepunieert te werden/ ter arbitrale vanden Gerechte.

Dat ij. Artijckel.

Soo wie criminelijck ghevangen leyt ende upt-bzacket sonder fortfel/ sal teghens hem geprocedeert werden by contumacie/ soomen tegens absente/ criminelijck schuldich is te procederen.

Dat iij. Artijckel.

Die gene die ontcomt forfelijk/ende die saken daer-omme hy gevanghen is bekennt heeft/oft daer van by ghetuyghe berwommen is/ alwaert dat 't criem niet capitael en ware/is punierlijck vanden lijve/oft andersins tot discretie vanden Gerechte.

De xxxvj. Rubrijcke.

**Van ontslaen in materie criminele
op bozchtochte / ende by Procureur
die sake te mogen beleyden.**

Dat eerste Artijckel.

In allen delicten daer die punitie is van lijve/lede/openbaer schavotteringe/geesselinghe oft dierghelijcke/ en is die gevangen niet t'ontslaen op bozchtochte. Ten ware d'officier sijn conclusie civile genomen hadde/en den rechter dochte also behooren te geschieden.
Item

Dat ij. Artijckel.

Item niemandt en mach ontfanghen sijn als borzghē/ om eenige per-
soon te rechte te brengen/ op pēne van sijn lijf ofste lide.

Dat iij. Artijckel.

Maer die principael mach hem verbindē weder inne te comen/ op pe-
ne van achterhaelt te zyne van 't seyt hem opgeseyt.

Dat iiij. Artijckel.

In delicten daer die punitie coꝝpozele sijn soude/ en mach niemant by
Procureur comparerē/ ten ware omme te allegeren de rebenen van ab-
sentie/ of te proponeren expection declinatoire of dilatoire.

Dat v. Artijckel.

En ware in seere lichte delicten/ daer toe alleene pene van gelde staen-
de is/ of in delicten civilijck inne gestelt of oock criminelijck/ soo verre
den Delinquant op cantie van vangenisse ontslegen werde/ in welcken
gevalle hy niet schuldich en wert in persone te compareren / dan ten da-
ghe hem specialijck gheboden inne te comen.

Dat vij. Artijckel.

Sullen nochtans die gebangen van crimincle saken/ aen die vanden
Gerechte mogen versoeken omme met taelmans heure sakē te commu-
niceren/ ende heur defentie te doen/ daer op die vanden Gerechte oꝝdon-
neren sullen als naer behooren.

De xxxvij. Kubzjcke.

Van ter bancken te leggen.

Dat eerste Artijckel.

Men sal niemandt ter bancke leggen/ ten sy hy eerst op 't seyt ge-
interroguereert sy als boven geseyt is.

Dat ij. Artijckel.

Soo en sal oock niet/ alst van te vozen niet en blijkt/ dat stuck
daer omme hy gebangen is/ geschiet is/ ende in geballe hy eenich delict
weerdich van punitie bekent van hem selven/ sal hem informeren vandē
selven deliecte/ wetende watter af is/ om daer naer gheprocedeert te wer-
den nae behooren.

Dat iij. Artijckel.

Men sal niemandt ter bancke leggen als hy 't stuck gekent heest/ of
kennen wilde sonder pijnē ten ware dat hy 't seyt niet alleen hadde kon-
nen doen/ want in dit cas/ soudemen hem mogen pijnē omme te weten
sijn complicen.

Men

Dat iij. Artijckel.

Den sal niemandt ter bancke legghen dan by voo?gaende iudicien/
vonnisse/ ende ozdonnantie vanden Gerechte.

Dat v. Artijckel.

Die scherpe examinatie sal met sulcke moderatie ende ghetempert-
heyt gheschieden/dat 't lichaem vanden patient niet gem'ickt/ gemint-
leert/ oft te seer ghequett werde/ ende sal de voo?noemde tozturē wesen
straf/ middelbaer/ oft mindze/ nae die pzesomptie ende inditien die van
den delichte zijn/ ende na die qualiteyt vander delichte.

Dat vij. Artijckel.

Aller vele Delinquanten van een stuck zijn/ soo sal eerst begonnen
werden vanden geenē die de cranckste/ oft meest suspekkt is.

Dat viij. Artijckel.

Item als den Delinquant opte banck 't seft beleden heeft / so salmen
hem 't self de/ eenen dach ten alre minsten daer nae/ bupten vanden van
psere/ in pzesentie vanden Gerechte verhalen. Ende indien hy als dan
persisteert daer van acte maken ende vueghen byder saken.

Dat viij. Artijckel.

Die eens ghekent heeft op die banck/ ende daer naer loochent/ sal
wederom ter bancke gelept werden/ omme hem in zijn confessie te doen
persisteren/soo verre den Gerechte dunckt die indicien suffisant genoegh
te zijne/ omme sulcken persoon ander werf ter bancke te brengen.

Dat ix. Artijckel.

Item indien die patient legghende op die banck/ altoos loochent ende
niet kennen wilt/ sal wederom in vanghenisse sekeren tijt tot discretie
vanden Gherechte ghelept werden/ ende daer gehouden. Ende indien
hy by nieuwe indicien niet beswaert en wert/ is op hant-tastinge t'on-
slaen/ ende tot vermaninge weder inne te comen/ oft geheel t'absolue-
ren/ na gelegentheyt vander saken.

Dat x. Artijckel.

Wouwen die kinderen dragen en salmen niet pynen tot sy verlost sijn.

De xxxviij. Kubzijke.

Van Confronteren.

Dat eerste Artijckel.

 Is twee ghevanghenen malcanderen belasten/ ende dat sy
disco?deren/ salmen eenen pgehelycken apaert ende bysonder
interrogueren/ op de disco?dantie/ met alle circumstantien/ ende
daer

daer na beyde te samen.

Dat ij. Artijckel.

Ende indien zy persisteren in heure contrarieteit/ en datmen anders die waerheyt niet ghelweten en zan/ soo werden sy ter Banck gelept.

De xxxix. Kubzijke.

Ordinarie punitien der Stadt van Drecht van diefte.

Dat eerste Artijckel.

 In d'eerste cleyen simpel diefte/ en salmen den Dief niet hanghen/ maer sal geslaghen werden met roeden.

Dat ij. Artijckel.

Om die tweede simpel cleyen diefte/ sal insgelijcs geslagen werden met roeden/ ende sijn oore gecoyt.

Dat iij. Artijckel.

Ende om die derde sal hy hanghen sonder swaricheyt/ ten ware dat om sijne goote joncheyt of ander merckelicke saken/ de gerechtte anders dachte.

Dat iiij. Artijckel.

Soo wie steelt in 't hups daer hy woont/ of in tijden van brande/ sal hanghen voor d'eerste reyse/ of andersins ghepuniert werden/ naer gelcgentheyt vander sake.

Dat v. Artijckel.

Soo wie gestolen goet wetens herbercht/ oft wetens coopt/ oft mede deylt/ is punierlijck gelijk den principalen.

Dat vij. Artijckel.

So wie kerckelijc goet/ als kelcken/ Epbozien/ Cassen daer in eenich heplichdom is oft gheweest heeft/ beclcedinge vanden Altaer/ of andere geconsacreerde habijten vander kercke/ steelt inder kercken/ oft op 't ghewijde/ is (al hadde hy anders geen dieberpe meer ghedaen te punieren met die galge.

De xl. Kubzijke.

Van Dootslagen.

Dat eerste Artijckel.

Item wie pemant t'onrecht dootslaect metten sweerde geexecuteert werden/

127
Werden/ en indien hy 't ontcomt sal verbeuren tachtentich carolus gul-
dens upt sijn goeden/ ende niet min/ soo verre hy naemaels in handen
comt/sal gepunieert werden metten sweerde soo bozen geseyt is.

Dat ij. Artijckel.

Soo wie bevel doet om een anderen doot te slaen / die werdt ghehou-
den inden dootslach/gelijck of hy 't selve gedaen hadde.

Dat iij. Artijckel.

Ende die gheagresseert sijnde in noot-were van sijn persoon / den
agresseur dootslact / ende hem stelt daer na in handen vander Justicie
daer hy den dootslach ghecommitteert heeft / ende daer af behooylijck
dede blijcken/en sal niet verbeuren.

De xij. Kubzijcke.

Van valsche accusatie ende munte.

Dat eerste Artijckel.

So wie pemant valschelijcken accuseert/denuncieert oft betuycht
van eenighen delicten/ ende booz sententie sijn ongelijck bekent/
sal 't selve partje gheinteresseerde ende de justicie pzoofytelijck en-
de eerlijck beteren/ oft andersins gepunieert werden tot arbitra-
ge ende discretie vanden Gherechte/ ende soo verre hy persistseert in sijn
valsche accusatie/denunciatie oft getuyghenisse / sal gepunieert werden
met gelijcke peyne / als soude gheweest hebben of gheweest is ghepu-
nieert de ghene dien hy valschelijck geaccuseert/ ghedenuncieert ende
betuycht hadde.

Dat ij. Artijckel.

So wie die munte vanden Heere valscht/het sy met schroyen/ conter-
seyten/met coleuren/ ofte andersins/ oft die valsche munte slaet/ die sal
verbeuren 't lijf/te weten/die schroyders metter galghe/ ende die valsche
muntenaers metten viere.

De xij. Kubzijcke.

Van krachten ende ober-daden.

Soo

Dat eerste Artijckel.

Soo wie met quaden ebelen moet aen pemandts deure steeckt oft smijt met messen oft andere wapenen / sonder pемant te quetsen oft voozder te procederen / die verbeurt twintich Carolus guldenen : Comt hy daer by sozts inne sonder pемant te misdoen / sal verbeuren veertich Carolus guldens / ende voozts arbitralijck gecozrigeert werden. Ende indien hy daer-inne wesende / pемant mitf dede / met wpt drifte ende by soztsen / sal verbeuren 't lijf. Ende indien die selve van pemandt binnen den selven huyse wesende / doodt gheslagen wort / en sal niet daer aen verbeurt wesen / maer werdt gehouden vooz noot weere.

Dat ij. Artijckel.

Soo wie een macht / weduwe / religieuse / oft andere eerbaer vrouwe vercracht / die sal geexecuteert werden metten sweerde.

Dat iij. Artijckel.

Insgelijcx sal gestraft werden die sulcken persoone ontshaccht / met alle sijn mede helpers / die raet daer toe gegeven hebben.

Dat iiij. Artijckel.

Die de strate schent / of pemandt sijn goedt oft gelt by sozts of d'zpegemente afneme / die verbeurt sijn lijf sonder verdoach.

Dat v. Artijckel.

Die een anderen slaet ende merckelijke quest / omme dat hy ober hem den Heere gheclaecht oft teghens hem ghetuycht hadde / oft om dat hy tegens hem in rechte staet / die verbeurt sijn rechterhandt / of sal anders gecozrigeert werden naer gelegentheyt der salie tot discretie vanden Gerichte.

De xliij. Kubzjcke.

Van Moorde.

Dat eerste Artijckel.

Soo wie achterhaelt is van moorde / die is executerlijck metten viere oft sweerde naer ghelegentheyt des moordts / ende wy verstaen moordt / verholen dootslagen gedaen by voozsenighen rade / die de facteur verradelijcken doodt sonder roepen of waerschouwen.

Dat ij. Artijckel.

Item alle Moordenaers geexecuteert metten sweerde / salmen stellen op raden / ten exemple van anderen.

428

De xliij. Kubzijcke.
Van Moort-bzande.

Dat eerste Artijckel.

So wie yemants Huys oft andere Edificie / of eenich andere
goet verbrant / daer inne 't vier stekende met opsetten wille / sal
metten viere gheexecuteert wrdden.

De xlv. Kubzijcke.

Van Blasphemie.

Dat eerste Artijckel.

So wie Godt almachtich / die Moeder Godts / oft den Sancten
oft Sanctinnen blasphemeert / sal vooz die eerste reyse ghestelt
werden te water ende te bzoode sekeren tijt / tot discretie vanden
Gerechte / ende daer-en-boven verbeuren xx. Carolus guldens /
vooz die tweede reyse sal op de kake gestelt ende gegeesselt zijn / en vooz
die derde reyse sal werden gheschabotteert / ghegeesselt / dooz de tonghe
ghesteken ende gebannen / al tot discretie vanden Gerechte.

De xlvj. Kubzijcke.

Van Injurien.

Dat eerste Artijckel.

Alle injurien verbael daer yemants eere ofte fame aenelceft /
niet verjaert zijnde / sullen met eerlijcke ende profijtlijcke amende
den naer gelegentheit vander saken / tot discretie vanden Ghe-
rechte ghecozrigcort werden.

Dat ij. Artijckel.

Wel-verstaende datmen lichte perssoonen van quade name ende fa-
me / gheen eerlijcke oft honozabele amende ofte reparatie doen en sal.

Allen welcken Puncten ende Artijckelen, ende elck van dien wy hebbē geconfirmēert, geauctoriseert en gedecreteert confirmeren auctoriseren ende decreteren by desen, willende en verklarende dat die selve Artijckelen voortaan sullen onderhouden en onverbreklick geobserveert worden, voor eeuwich Edict, Costumen, Usantien en manieren van Procederen binnen onse voorz Stadt en vryheyt van Utrecht, in rechte en daer buyten, en dat voortaan niet van noode sijn sal die selve Costumen en Usantien te verifiseren anders dan by extract geteykent by den Secretaris onser voorz stad van Utrecht. Abolerende, af en te niet doende alle ander Costuymen, Usantien, Observantiē, en manieren van Procederen ter contrariē, oft van dese onser Ordonnantie discreperende. Verbiedende den Borgeren ende Inwoonders onser Stadt en Vryheyt van Utrecht, en allen anderē van wat qualiteit, conditie en auctoriteit die sijn, Advocatē, Voorsprake en Procureurs van Partyē voortā te introducerē, allegerē oft poserē andere costumē, ordonnantie, usantie oft maniere van procederen der voorz stede en vryheyt, dan de gene hier bovē geinfereert, ordonnerende voorts, dat mē in allē sakē en stucken, niet begrepē en verklaert in dese onse voorz ordonnantie, sal procederē en hem regulerē conforme en naer dispositie van geschrevē recht. Behoudelijc in al onse rechten ende hoocheit, en reserverē aē ons en onse nacomelinge, Erf-Heeren en Erf-vrouwē vander Stadt, Stedē en Landē van Utrecht, die declaratie, interpretatie, veranderinge, ampliatio oft restrictie van dese onse voorz ordonnantie, verclaringe, statuyt en decreet, tot allen tijdē als wy en onse voorz nacomers bevindē sullen nut en oorboorlijk te sijne totter welvaert, ruste en oorbaer onser voorz Stadt van Utrecht: Ontbieden daeromme ende bevelen onsen lieven ende getrouwen den Stadthouder, President ende Lieden van onse voorz Rade Provinciael tot Vtrecht, Schout, Borgermeesters, Schepenen en Rade aldaer, dat sy elck int sijne, ende so hem dat aengaet dese onse verclaringe, ordonnantie, statuyt en decreet observeren ende onderhouden, en doen observeren en onderhouden na heur

425
vorme ende in houden, sonder daer tegens yet te doen of te laten geschien ter contrarien in eeniger manierē. Bevelen insgelijx onse voorz Schout van Utrecht, dat hy dese onse voorz Ordonnantie van stonden aen condige en uyt roepe, oft doet condigen ende uyt-roepen ter puyen der selver Stat, daermen gewoonlijck is publicatie ende uyt-roeping te doen, die selve doet en laet registreren by den Secretaris der voorz Stadt, inden Register daer toe geordonneert, ten eynde dat niemant des ignorantie pretenderen en mach, en wantmen van desen onsen Brief van doen sal mogen hebben in vele ende diverse plaetsen. Wy willen dat totten *Videmus* of Cope autentijcke van dien, gecollationeert ende geteykent by eenen van onsen Secretarisen, oft by den Secretaris ter voorz Stadt volcomen geloove gegeven sy, gelijk tot desen originalen Brieve. Want ons alsoo belieft, des t'oirconden so hebben wy onsen Zegel hieraen doen hangen. Gegeven in onse vryheydt van Turnhout, den vijfften dach van Julio, in 't Jaer ons Heeren M. D. ende L. van onsen Keyserriick xxxj. Ende van onsen Rijken van Castilien ende andere xxxv. Aldus onderteykent by den Keyser in sijnen Rade.

De Zoete.

Gecollationeert tegen de voorz Costuymen, Usantien, &c Geregistreert staende in 't Register vander Ordonnantie 't Hof Provinciael van Utrecht, ende is bevonden daer mede t'accorderen.

Onderteykent by my Schrijvere.

Dese voorz Ordonnantien, Puncten ende Artijckelen hier voor inne geroert, zijn van wegen der K. M. onser alder Genadichsten Heere, in teghenwoordicheydt van mijn Heer die Schout, Burgermeesteren ende Schepenen der Stadt Utrecht openbaer metter Stadt clocke gepubliceert, des Dijnfdaechs den lesten Sept. in Jaer ons Heeren M. D. ende L.

426

Die Tafel om lichtelijck te vinden die Rubrijcken/ Articulen ende materien begrepen in desen teghenwoozdigen Boeck.

Van der Stadt Policien.

Die eerste Rubrijcke.

Item dat gheen Oekens van den Gilden gerocpen sullen worden ende niet moghen vergaderen. Artijckel j. fol. liij Item dat in de Gilden niemant en sal mogen twesfen die bande neeringe niet en sijn. Artijckel ij. fol. liij Item dat de Schout den ontfanc hebben sal. Artijckel iij. fol. liij Item dat iaerlijcks twee Burghemeesters gestelt sullen werden. Artijckel iiij. fol. liij Item dat twaelf Schepenen gestelt werden. Artijckel v. fol. liij Item dat Schout/Bozgermeesters/Schepenen ende Cameracrs geen Stadts goeden mogen pachten. Artijckel vij. fol. liij Item dat twee Cameracrs gestelt sullen werden. Artijckel viij. fol. liij Item dat xliij. Raden gestelt sullen werden. Artijckel viij. fol. liij Item dat Schout/Bozgermeesters/Schepenen/Rade/Cameracrs/Secretarissen in geen ander Dozsten ende Heeren dienst sullen mogen twesfen. Artijckel ix. fol. liij Item dat die Schout een Substitut sal moghen sullen. Artijckel x. fol. liij Item dat die Schout of sijn Substitut sullen twesfen maenders van allen vonnissen. Artijckel xi. fol. liij Item dat de Schout in allen saken 't moozt boeren sal. Artijckel xij. fol. liij Item dat de Schout den Schep-rechter eeden sal. Artijckel xij. fol. liij Item dat die Schout sal moghen verbieden d'een den anderen in woorden noch in wercken te misdoen. Artijckel xliij. fol. liij	Item dat de Schout niemant hanghett en sal in gemeen delicten sonder informatie pcederen e. Artijckel xij. fol. liij Item dat die Schout niet doet en sal in swaeren sake sonder adhyss handen. Stadthouder. Artijckel xviij. fol. liij Item dat de Burghemeesters geen gelepde gebett sal. Artijckel xvij. fol. liij Item dat boeten ende bzeucken van misbruyck inden erxissen en andere Stadt goeden comen sullen/ d'een helft tot des Kiepselijcke Maesleijcs profijt/ d'ander helft totter Stadts profijt. Artijckel xvij. fol. liij Item daer men geen misdien ontfonghen sal van bzeckende Dozsten/Prinren/Veren oft gemeenten. Artijckel xix. fol. liij Item dat de Stat clocke niet ghetuyt sal worden/ dan by bebel vanden Schout oft sijnen Substitut. Artijckel xx. fol. liij Item van bzecken van behuyl/ boozden besetten Bozgeren ende onderfanc te sijnzen. Artijckel xxi. fol. liij Item dat macht-bzecken en Certificatien gaende wjnten der Stadt/ gemaeckt sullen werden onder der Stadt Signet/ ende die nauven vander Schout/ Burghemeesters ende Schepenen. Artijckel xxij. fol. b Item dat die Kerck-meesters ende officien inde Kercken/ gestelt sullen werden by den Schout ende Burghemeesters inder tijt. Artijckel xxij. fol. b Item nyt wiens bebel die bergaderinge van Schepenen ende Raden gestien sal. Artijckel xxliij. fol. b Item

127.
Item dat men den Dekens van de Gilden / d'ozbiantie van de gulden booz-lesen sal / waer intre verboden is vergaderinghe te wogen maerken.

Artijckel xxv. fol. b

Item wanneer de wet vernieuwt sal werden.

Artijckel xxvj. fol. b

Item van dat die Raedt vergaderen sal alle maerz dage.

Artijckel xxvij. fol. b

Item dat die Schout ende Schepenen alle dijnse dage recht houden sullen van allen saechen citswneel ende civyl.

Artijckel xxviii. fol. b

Item van de vorende te visiteren 's daechts na dat de Rolle af-gepleyt sal wesen.

Artijckel xxix. fol. b

Item dat die Schout een van de Burgermeesters oft Schepenen substitueren sal.

Artijckel xxx. fol. b

Item dat die Schepenen ende Secretarissen op den recht-dach compareeren sullen.

Artijckel xxxi. fol. b

Item dat die ghene die gheschiedt werdt / geen onschult sal wogen nemen.

Artijckel xxxij. fol. b

Vande Booz-spraken.

De tweede Rubrijcke. fol. b

Item dat niet meer dan acht Booz-spraken wesen sullen daer toe mit ende bequaem.

Artijckel j. fol. bj

Item dat een pegelijck sijns selfs sake bedinghen / of by eenen Booz-sprack doen beledigen sal.

Artijckel ij. fol. bj

Item dat niemant ober nozbeel dingen sal.

Artijckel iij. fol. bj

Item van d'een in des anders woorden niet te ballen.

Artijckel iiii. fol. bj

Item van de Booz-spraken die haer partijen recht beschuyuen.

Artijckel v. fol. bj

Item dat die Booz-spraken paert noch deel hebben sullen.

Artijckel vj. fol. bj

Item dat die Booz-spraken hebben sullen die gzaoten hant elcken termijn.

Artijckel vij. fol. bj

Item van die geen Booz-sprack ge-rigen conde.

Artijckel viij. fol. bj

Item dat die Booz-spraken Partijen hant hebben tijden geen Schijftueren maerken oft helpen maken sullen.

Artijckel ix. fol. bj

Item dat de Booz-spraken manteckich booz den Gerechte spreken sullen.

Artijckel x. fol. bj

Vanden Gerechts-boden.

De derde Rubrijcke. fol. bj

Item dat die Deurwaerders alle recht-dagen tegenwoordich sullen wesen.

Artijckel j. fol. bj

Item dat die Deurwaerder hebben sal van een Citatie eenen halven stuyver / ende inde vyfhebt dobbel gelt.

Artijckel ij. fol. bj

Item dat die Gherechts-boden niet meer nemen sullen.

Artijckel iij. fol. bj

Vanden officie vanden Secretaris ende sijn salarctis.

De vierde Rubrijcke. fol. bj

Item dat de Secretaris 't Register sal houden.

Artijckel j. fol. bj

Item dat die Secretaris bewaren sal alle schijftueren.

Artijckel ij. fol. bj

Item dat die Secretaris alle giften ende Drechten te Boecke bezegen sal.

Artijckel iij. fol. bj

Item dat die Secretaris collationeren en auctentificeren sal de Coppen tegens d'Originalen ende partje daer toe geciteert zijn / omme 't selve te sien docht.

Artijckel iiii. fol. bj

Item dat de Secretaris hebben sal vander presentatie / van eynd doen / deffaut te begeven / intendit ober te leggen / ende verfoech doen / een halve stuyver.

Artijckel v. fol. bj

Item dat de Secretaris die Rolle op lesen sal.

Artijckel vj. fol. bj

Item dat die Secretaris sijn Rolle volmaect sal hebben 's daechts booz den Recht-dach.

Artijckel vij. fol. bj

Item den Woon van een Gherechteliche Wederzief.

Artijckel viij. fol. bj

Item van alle de Willighe Acten te Conde-
men

Artijckel ix. fol. viij

Item booz een iudicial of te wilsfighe acte wat die Secretaris hebben sal.

Artijckel x. fol. viij

Item dat die Secretaris sal moghen hebben eenen Clerck.

Artijckel xj. fol. viij

Item van boerheit ende bzieben t'ober sien.

Artijckel xij. fol. viij

Item dat die Gallatiacs een rechte mate draaghen sullen.

Artijckel xij. fol. viij

Item dat die Secretaris ghefloont sal werden tot paratie banden Geerechte/in saeken boben niet gespectineert.

Artijckel xij. fol. viij

Hoemen booz den Gerechte

procederen sal/ ende eerst van citatie.

De vijfde Rubzjcke. fol. viij

Item hoe ende waer die citatien ghedaen sullen werden.

Artijckel j. fol. viij

Item dat tusschen den dach van verdaechbaerdin- ghe ende den verchdach te minsten eenen dach loopen sal.

Artijckel ij. fol. viij

Item van die wye een anders name procederen wil als Nombars/ Curatoors.

Artijckel iij. fol. viij

Item dat die Deurwaerders de citatien den Se- cretaris neibzengen sullen 's daerchs te vozen eer den verchdach dienen sal.

Artijckel iij. fol. viij

Item dat partnen oft gemachtichden den Secre- taris in de Rolle doen stellen sullen 's daerchs booz den verchdach henn teemijnen.

Artijckel v. fol. ix

Item banden genen die absent zijn/ d'absentien te mogen opten verchdach afligeren.

Artijckel vj. fol. ix

Item datmen booz den Scherechte stille staen sal.

Artijckel vij. fol. ix

**Van Deffaulken in Crimi-
nele saecken.**

De sefte Rubzjcke. fol. ix

Item wanneer die Schout nemen tolt infor- matic ende de gedaechde niet en compareert.

Artijckel j. fol. ix

Item van des Delinquant's goets te besetten.

Artijckel ij. fol. ix

Item banden Delinquant metter cloeken te doen roepen.

Artijckel iij. fol. ix

Item van den Delinquant noch tweemaal geroe- pen intendit ober te leggen.

Artijckel iij. fol. ix

Item banden Delinquant te bannen totcr Stadt ende vzhjeydt.

Artijckel v. fol. x

**Van deffaulken in Civile sa-
cken.**

De sebenste Rubzjcke. fol. x

Item dat die gedaechde gheabfolbreert werde par- tie niet compareende.

Artijckel j. fol. x

Item van aubernaet/ derdemaet ende vierdemaet ghedachbaert te werden / ende intendit ober te leg- ghen.

Artijckel ij. fol. x

Item dat de boeren inde vzhjeydt dobbel wesen sullen.

Artijckel iij. fol. x

Item dat d'episcoper in saecken niet excederende r. Carolus guldens zynen episc sal moghen stercken by rede.

Artijckel iij. fol. x

Item dat die Schout procederen sal teghens den genen die eenen quaden eedt ghedaen hebben hogher swevende datt haer schult is.

Artijckel v. fol. x

Item van bzieben ende obligatien te kernen oft t'ontkennen.

Artijckel vj. fol. x

Item indien gemant zijn bzieben van obligatien ontkende.

Artijckel vij. fol. xj

Item van niet en deffault op verjaerde senten- tien executoziale dereneren.

Artijckel viij. fol. xj

Item van Proessen aen te nemett indien die ge- daechde tweemaal achter blijft t' proces ghehouden werde booz aetgenomen.

Artijckel ix. fol. xj

Item van saecken van guarande ofte waeren- schap.

Artijckel x. fol. xj

II Item

Item van bereyninge van goeden by exentie.

Artijckel xj. fol. xj

Item vanden genen die ruyninghe gheboden is / haer handten te reeckten vanden ewen ende huyfen.

Artijckel xij. fol. xj

Item datmen by ghene ghetuyghe huer bewysfen mach.

Artijckel xij. fol. xj

Van Defaulken na Litifcon- testatte.

De viij. Rubijckhe. fol. xj

Item na onschende antwoorde / indient vermandt gheer blede van pachten / sal 't recht boozt baren na 't gene dat boozt hem in ghebracht is ghetweest.

Artijckel j. fol. xj

Wande gene die hem vermeten actie tegen vermandt te hebben.

De ix. Rubijckhe. fol. xj

Item wande gene die hem actie vermeten te hebben / mogen bedwingen haer actie te intenteren.

Artijckel j. fol. xj

Van Recht-voozderinge.

De x. Rubijckhe. fol. xj

Item vanden eyfch ende conclusie by monde ver-
rincelijck te doen / inde Rol gheteyckent sal wer-
den.

Artijckel j. fol. xj

Item van betaet te mogen nemen op acht dagen.

Artijckel ij. fol. xj

Item van die vooz een ander interbeniven vol-
taurie te stellen.

Artijckel iij. fol. xj

Item van 't antwoorden / oft den eyfch by ghe-
schifte te begeren.

Artijckel iiij. fol. xj

Item van een ander citatie tegen den genen die
van antwoozt verstellen is.

Artijckel v. fol. xj

Item datmen allen exceptien t'erenael propone-
ren sal.

Artijckel vij. fol. xj

Item van die hem vermeten betalinghe te betoff-
sen.

Artijckel vij. fol. xij

Item die schult bekent en geene betalen wilde.

Artijckel viij. fol. xij

Item van ropien van beebeten te verfocken.

Artijckel ix. fol. xij

Item van den verweerder niet toegelaten te wer-
den tot zijn recht als d'aen-lygger zijn intentie waer
te bewysfen.

Artijckel x. fol. xij

Item van den Eedt boozt 't Gherecht gheslaest te
worden by den Secretaris.

Artijckel xi. fol. xij

Item van te sweeren oft den eedt te refereren.

Artijckel xij. fol. xij

Item vanden genen die den eedt ghesweereet
waert ende in weygeringhe zijn eedt te doen.

Artijckel xij. fol. xij

Item datmen den tydt van acht daghen nemen
mach om den eedt te doen.

Artijckel iij. fol. xij

Item van Commissarissen te begeeren nae den
duplicque / als der actiulen ghespondert is.

Artijckel xiv. fol. xij

Item wande stücken te wiffelen acht dagen na dat
responfiden gebiedt sal zijn.

Artijckel xv. fol. xij

Item van niet verder by monde noch schriftueren
te dinghen dan totter duplicke toe inclusys.

Artijckel xviij. fol. xij

Item van of pachten niet accorderen ronden / su-
stineerde 't proces te mogen ghetwideret sijn / d'ander
ter contravien / die in ongelijck valt te verbeuren een
Carolus gulden tot Schepenen behoef.

Artijckel xvij. fol. xij

Item die productie willen doen den Commissar-
is over te leveren sijn schifstueren ende Billet.

Artijckel xix. fol. xij

Item wande getuygen te vercolleren.

Artijckel xx. fol. xij

Item wande getuygen te compelleren boozt Com-
missaris te moeten compareren.

Artijckel xxi. fol. xij

Item van 't loon van Commissarissen ende Se-
cretaris van enquesten.

Artijckel xxij. fol. xij

Item van 't renuncieren van boozder productie
publikatie wande ghetuyghen reprochen ende salwa-
ten.

Artijckel xxij. fol. xij

Item van pachten huer saecken niet te verstu-
ren noch onskente te doen / dan in presentie van par-
tjen.

Artijckel xxij. fol. xij

Item

Item handen Inventaris te maerken ende niet te helpen by manieren van employe.

Artijckel xxv. fol. riiij

Item wat die booghzaken in haer Inventaris stellen/ te weten promissien acte van commissie/acte van renunciatie/ van productie/ conclusie.

Artijckel xxvj. fol. riiij

Item dat Schepenen niet missen sullen dan op originale brieven ofscoppen geauthenticeert.

Artijckel xxvij. fol. riiij.

Item van bonnisse te sluyten mette meescheel van twaelf Schepenen.

Artijckel xxviii. fol. riiij

Item dat die Schepenen die af-gaen heur stucken byzigen sullen onder de Secretaris.

Artijckel xxix. fol. xv

Van Partpen te condemnieren oft absolveren.

De elfste Rubzyjcke. fol. xv

Item dat Schepenen heur sententie diffinitive pronuncieren sullen by condemnatie oft absoutie.

Artijckel j. fol. xv

Item dat de Schepenen pronuncieren sullen condemnatie oft compensatie van costen.

Artijckel ij. fol. xv

Item dat de Secretaris onderreychenen sal het gene dat by schryfueren gewesen is.

Artijckel iij. fol. xv

Item dat die Schouder den Booghermeesteren/ Schepenen heur opinie hooft woog hooft vraghen sal.

Artijckel iij. fol. xv

Item als Schepenen opinien in gelycken getale mactanderen contrarieren sal die sententie gemessen werden nae die opinie van die gene daer die Schout mede concludeert.

Artijckel v. fol. xv

Item datmen in saecken van impozantie die conclusiane sal mooghen halen.

Artijckel vj. fol. xv

Van andermael te verhalen.

De twaelfste Rubzyjcke. fol. xv

Item dat Schepenen noch eens sullen mogen wijzen in saeken niet hooger bedragende dan thien pont.

Artijckel j. fol. xv

Item indien de gene die 't verhael vercocht heeft/ de sententie teghen ghevoelen wurde/ sal verbeuren 's verjers bzeiken.

Artijckel ij. fol. xv

Item van gheen booggaende middelen te repetieren.

Artijckel iij. fol. xv

Van Appellatie.

De xiiij. Rubzyjcke. fol. xvj

Item niet teghenstaende eenige appellatie die sententien ghe-executeert werden als de somme niet en bedraecht ober die twee hondert Carolus guldens.

Artijckel j. fol. xvj

Van Executie.

De xiiij. Rubzyjcke. fol. xvj

Item vande sententie ter executien te stellen xiiij. dagen na de pronunciatie.

Artijckel j. fol. xvj

Item dat d'executien geschien sullen onder 't segel vander officie van den Schout/ met executozialen.

Artijckel ij. fol. xvj

Item vanden loon van den Deurwaerder van summieren ende executieren.

Artijckel iij. fol. xvj

Item inwaer aen dat d'executie geschien sal.

Artijckel iiii. fol. xvj

Item dat Schout ende Schepenen 't huys sullen mogen doen openen.

Artijckel v. fol. xvj

Item so manneken niet voerende goets genoech en hinc/ hoemen doort executeeren sal.

Artijckel vj. fol. xvj

Item dat die Deurwaerders geen salaris van executie sullen mooghen eysschen/ sy en behaert de executie ghedaen.

Artijckel vij. fol. xvj

Item dat d'Executeurs vercocht/ terstont de executie doert/ ende de ontfangen peemtingen over-leveren sullen.

Artijckel viij. fol. xvj

Item dat d'Executeurs geen uytstel geben en sullen.

Artijckel ix. fol. xvj

Van Pantweringe.

De xv. Rubzyjcke. fol. xvij

Item van die den Schout/ Schepenen/ heuten diena-

431
diensaren pantiereijngen bede.

Artijckel j. fol. xvij

Item van die hen tegen d'executie opposeren wil / d'executie aen slaen sal.

Artijckel ij. fol. xvij

Item van pemaandt geexecuteert merdt booz penninghen die niet wel crijchbaer en waven.

Artijckel iij. fol. xvij

Item van als pemaandt geexecuteert merdt aen zijn ontvoerde goeden met cloek-luydinghen te pcederen.

Artijckel iiii. fol. xvij

Item van 't goet by den pantbercoopers ende erfhuys-meesters beroocht te werden.

Artijckel v. fol. xvij

Item van dat wie goet coopt bozgen stellen sal.

Artijckel vi. fol. xvij

Item van 't fallaris bande Schout / Pantbercoopers ende Secretaris.

Artijckel vij. fol. xvij

Van preferentie ende concurrentie.

De xvj. Rubrijcke. fol. xvij

Item dat Creditiers heir penninghen lichten sulden upt handen banden pantbercoopers onder cautie.

Artijckel j. fol. xvij

Item van geen boeten oft peynen te nemen / ten sy pautye eerst voldoen is.

Artijckel ij. fol. xvij

Van consignatie van Penninghen.

De xvij. Rubrijcke. fol. xvij

Item van gheldre oft silver in 't recht ghebocht rselve inde Schopen boech gheschreven te worden by den Secretaris.

Artijckel j. fol. xvij

Van Rechten booz den uytheemischen lieden in actie personele.

De xvij. Rubrijcke. fol. xvij

Item die geciteerde merdt gehouden den dach maer te nemen.

Artijckel j. fol. xix

Item dat die sententie terfont ter executie gestelt sal worden.

Artijckel ij. fol. xix

Van Arresten.

De xix. Rubrijcke. fol. xix

Item dat de Bozgeren ende Onderfaten makranden niet arresteren en woghen.

Artijckel j. fol. xix

Item van Bozgeren goeden niet te besetten in die byzondere van Drecht.

Artijckel ij. fol. xix

Item banden uytheemischen ende santlieden te arrestereen.

Artijckel iij. fol. xix

Item bande besette persoon die geen bozge stellen conde.

Artijckel iij. fol. xix

Item wie kennisse nemen sulden van die inde muniteyten woonachtich sijn.

Artijckel v. fol. xix

Item datmen inde muniteyten sal mogen citsen ende besetten pcederende.

Artijckel vij. fol. xix

Item van selfs te mogen besetten in pfectie van twee bozgeren.

Artijckel vij. fol. xix

Item datmen de besette personen terfont te recht stellen sal.

Artijckel viij. fol. xx

Item dat alle arresten ende citisse saechen onder cautie suffisant outslaghen sulden sijn.

Artijckel ix. fol. xx

Item dat die gheen cautie en stelt / blyben sal in hechtenisse.

Artijckel x. fol. xx

Item banden gearresteerde belovende te recht te comen.

Artijckel xj. fol. xx

Item dat d'epseher sijn bescheyde ghecredit hebbet sal.

Artijckel xij. fol. xx

Item van te recht te comen ten uyt-synde bander saken.

Artijckel xiiij. fol. xx

Item de Schout en sal geen boeten nemen / de besetter sal eerst te vreden gestelt wesen.

Artijckel xv. fol. xx

Item die 't arrest t'ourecht doet / sal gheronden neert haerden in costen.

Artijckel xv. fol. xx

Item op arresten etc. te pcederen ober d'over nacht.

Artijckel xvij. fol. xx

Item in saken niet excederende drie gulden.

Artijckel xvij. fol. xx

Item van citatie te doen ses uren booz den recht-dach.

Artijckel xvij. fol. xx

Item

Item dat alle daghe dize Schepenen te recht sitten sullen.

Artijckel xix. fol. xx

**Dan Arresten op goeden toe-
behoozende den genen die alhier niet
justiciabel sijn.**

De xx. Rubrijcke. fol. xx

Item datmen de goeden banden wvtheenschen in
aanest sal mogen stellen.

Artijckel j. fol. xx

Item datmen beverstijge goet sal mogen laten ver-
roopen.

Artijckel ij. fol. xxj

**Dander Inwoonders der
Stadts vyzhepdt.**

De xj. Rubrijcke. fol. xxj

Item van d'Inwoonders der stadt Wvrecht booz
den Schout ende Gerechte te mogen eiteren.

Artijckel j. fol. xxj

Item van vormisse inde vyzhepdt gemesen te mo-
gen booz 'r Gerecht tot Wvrecht beroepen.

Artijckel ij. fol. xxj

**Dan Houtwelicx boozwaerden
ende lijstochten.**

De xxj. Rubrijcke. fol. xxj

Item wanneer de goeden van Watt ende Wvst ge-
nen sijn.

Artijckel i. fol. xxj

Item dat Watt ende Wvst sonder gheboozte niet
mogen obergerhen.

Artijckel ij. fol. xxj

Item van schulden by man ende wijf gemaecht.

Artijckel iij. fol. xxj

Item dat de heeren kintren heeren man geen no-
table schulden maken en mach.

Artijckel iij. fol. xxj

Item van of een wijf buyten heeren man schulden
maecte.

Artijckel v. fol. xxj

Item van de ghene die hen selven Wvlichen booz
xxv. jaeren.

Artijckel vj. fol. xxj

Item dat man ende wijf maekanderen niet macken
mogen dan lijstocht.

Artijckel vij. fol. xxj

**Dan Schiftinge/ Schepdin-
ge ende Boedel-recht.**

De xxij. Rubrijcke. fol. xxj

Item dat die Schiftinge/ Schepdinge verforcht/
sijn wederpartie doen eiteren sal.

Artijckel j. fol. xxj

Item dat die Boedel-herder ghehouden wert sijn
Boedel cedulle ober te leggen.

Artijckel ij. fol. xxj

Item van de kinderen d'Omniaers te stellen.

Artijckel iij. fol. xxj

Item wat een Weduwe oft Weduwe vercrjcht
onberdepte sittende met haeren kinderen/ wert ghes-
meen.

Artijckel iij. fol. xxj

Item dat die Boedel-herder den erfgemamen re-
kettunge ende bewijs doen sal.

Artijckel v. fol. xxj

Item dat erfgenamen Boedel-cedulle ontfangen-
de becaet sullen hebben.

Artijckel vj. fol. xxj

Item van de Boedel set te doen.

Artijckel vij. fol. xxj

Item van rekettunge vanden Boedel te doen.

Artijckel vij. fol. xxj

Item dat de Boedel-houder binnen 't jaer Schif-
tinge ende Schepdinge begeeren mach.

Artijckel ix. fol. xxj

Item van de Boedel-redullen den Collatiers te
leveren.

Artijckel x. fol. xxj

Item datter geen Boedel-herder en is dan Watt
ofte Wvst.

Artijckel xj. fol. xxj

Item van verwijnen in saken van Schiftinge ende
Schepdinge.

Artijckel xij. fol. xxj

Item dat die Boedelhouder geroepen zijnde vier-
denmael gerondenneet sal werden.

Artijckel xij. fol. xxj

Item die hem in liet leyden/ en inde onrechte viel.

Artijckel xiiij. fol. xxj

Item indien inleydinge geschiedt est oppositie viel.

Artijckel xv. fol. xxj

Item dat den Tabentaris gemaecht sal wvrdt by
de Secretaris en die de Schout daer toe ordonneert.

Artijckel xvj. fol. xxj

Item van den twee Schepenen loont die den Boe-
del scheyden sullen.

Artijckel xvij. fol. xxj

Item van 't goet toe te besleggen en te ontfleggen.

Artijckel xvij. fol. xxj

Item die brieven des Boedels sullen onder den
outfien erfgemamen blyben.

Artijckel xix. fol. xxj

Item van of gemande stozbe ende gheen g'fobes-
nauwen.

132

namen hadde.

Artijckel xx. fol. xxij

Item van die booz: de bare uytgaen loot.

Artijckel xxj. fol. xxij

Item van die booz: sijn segult ruymet.

Artijckel xxij. fol. xxij

Item ofr niemant siozbe/ ende niemandt den Boedel aantastet woude.

Artijckel xxijj. fol. xxijj

Item dat die leste levende deydt metten kinderen half ende half.

Artijckel xxiiij. fol. xxiiij

Item van de verkozinge van allen aenghecochten Leen- goeden te doen.

Artijckel xxv. fol. xxiiij

Item hoe de kinderen die sonder geboozte sterben/ erven na heurs vader's doot.

Artijckel xxvj. fol. xxlij

Item van de gene die sterben sonder echte gebozen kinderen / Vader ende s'broeder/ suster oft broeder/ erven op sijn naeste bliort.

Artijckel xxvij. fol. xxv

Item van de sumpere lastaerden erfelisse.

Artijckel xxvijj. fol. xxv

Van Driederhande boozdeel.

De xxij. Rubrijcke. fol. xxv

Item dat de man boozdeel neemt van sijn wijf/ ende 't wijf van haren kinderen/ ende die soon van sijn vader.

Artijckel j. fol. xxv

Item dat een Bozger 't Drecht tot boozdeel neemt drie peerden.

Artijckel ij. fol. xxv

Item dat een Bozger sijn Varnasch gheveert tot boozdeel neemt.

Artijckel iij. fol. xxv

Item van boozder boozdeel dat een Bozger 't Drecht neemt.

Artijckel iiij. fol. xxv

Item noch van boozder boozdeel eens Bozgers tot Drecht.

Artijckel v. fol. xxv

Item noch van het boozdeel vanden outsen sone.

Artijckel vj. fol. xxv

Item van 't boozdeel der Wrouwen.

Artijckel vij. fol. xxv

Item dat men geen boozdeel coopen sal.

Artijckel viij. fol. xxv

Van Huys-huere ende Huysen diemen in lijf-tochte besidit.

De xxv. Rubrijcke. fol. xxv

Item van de gene die Huysen ende Erben in huereveert besidit.

Artijckel j. fol. xxv

Item van by bedructinge der betallinge 't goet inden huys te besiden.

Artijckel ij. fol. xxv

Item dat die 'tmeeste banden huys totcomt mach bewoonen.

Artijckel iij. fol. xxvj

Item dat die part of deel heeft aen 't huys ofte erve geprefereert sal warden.

Artijckel iiij. fol. xxvj

Item dat die gheleyche part hebben aen huys oft erve s' samen sullen looten.

Artijckel v. fol. xxvj

Item van niet te tinnereert in huys of erve dan by consent des ghevee die daer part aen heeft.

Artijckel vj. fol. xxvj

Item van Huys-huere op te seggen.

Artijckel vij. fol. xxvj

Item van oppositie tegens 't opseggen des huereveerde's.

Artijckel viij. fol. xxvj

Item van te boeten schade den Huys-heere opcomende/ mits by sijn Huys niet ter goeder tydt ontvuynt can gelycken.

Artijckel ix. fol. xxvj

Item een ghehuerde Huys boozt te verhueren.

Artijckel x. fol. xxvj

Item Huysinghen daer Wijn-tappers in woenen.

Artijckel xj. fol. xxvj

Item van die yet berecht in een gehuert Huys.

Artijckel xij. fol. xxvj

Item van die in lijf-tocht eenich huys besit.

Artijckel xijj. fol. xxvj

Van verbonden ende ghepotequeerden goeden.

De xxvj. Rubrijcke. fol. xxvij

Item van die lijfrenten op de stad heeft.

Artijckel j. fol. xxvij

Item van Huysen belast met renten sonder verclaringe hoemen die sal moghen lossen.

Artijckel ij. fol. xxvij

Item van hoe hooch oft laghe men Huysen ende Erben hypotequeren sal moghen.

Artijckel iij. fol. xxvij

Item van die Lijnsen oft out-eygen vercoopt.

Artijckel iiij. fol. xxvij

Item van die Huysinghen oft Erben vercoopt/ daer meer onlosbaer renten ingaen dan daer hijt op vercocht hadde.

Artijckel v. fol. xxvij

Item die vercoopt by sekerre onlosbaer renten die

die daer uytgaen souden/ende niet uytgaen.

Item van die vercoopt dat hy niet lederen en mach.	Artijckel vij.	fol. xxvij
Item van die een dincx tmeumael vercoopt.	Artijckel vij.	fol. xxvij
Item van die eenige renten of lasten beswoijcht.	Artijckel vij.	fol. xxvij
	Artijckel ix.	fol. xxvij

Van Timmeringe.

De xxvij. Rubrijcke.	fol. xxvij
Item van dat de gene die Timmeren wil/ 't selbe sijn naeste gebueren te vozen sal laten tueten.	Artijckel j.
Item van die Timmerer sonder 't selbe sijn gebuer te laten tueten.	Artijckel ij.
Item van de ghene die sijn treckinge begeert.	Artijckel iij.
Item van die den anderen sijn Timmeringe verbiel.	Artijckel iij.
Item van een ander sijn licht te bestimmen.	Artijckel b.
Item van beynsteren te maken.	Artijckel bj.
Item van de gene die trinsten om Timmeringe oft erf-scheydinge.	Artijckel bij.
Item van die een Huys of muer aen sijn gebuer een erve doet af bzehen.	Artijckel bij.
Item van den droop oft Anckers-hoofden niet te seten buyten sijn Erve.	Artijckel ix.
Item van een muer te maken inde plaets van een ghemeen ginc.	Artijckel x.
Item van men geen gesichte mach neuen dooz een ghemeen muer.	Artijckel xj.
Item van pet te maken aen een ghemeen muer.	Artijckel xij.
Item van een huys te maerken op een ghemeen muer.	Artijckel xij.
Item van den gebuer recht hebbende in den selben ghemeen muer.	Artijckel xij.
Item van een Gote op te legghen op een ghemeen muer.	Artijckel xv.

Item die niet een slayer come op sijn gebuerens huys.

Artijckel xvij.	fol. xxix
Item van twee ghebueren toegants hebbende tot een bepuncticheyt.	Artijckel xvij.
Item van die een ander consenciert in sijn muer te baren.	Artijckel xvij.
Item van niet te setten/ gzaeden/ ofte te leggen tot letsel van sijn gebuer.	Artijckel xix.
Item van een muer uyt sijn loot bresende.	Artijckel xx.
Item van bomen ober des gebueren erve hangende.	Artijckel xxi.
Item van Schoo/streenen te maken.	Artijckel xxi.
Item van 't water vallende handen huys te leyde.	Artijckel xxij.
Item van de ghene die sijn water-loop dooz erve anders Erve heert.	Artijckel xxij.
Item van niet te hooghen oft nedeen tot hinderen des gebueres.	Artijckel xxv.
Item van de ghene die den anderen te nae Timmerde.	Artijckel xxvj.
Item van ghetimmer ghesaen hebbende een desden deel van houderc Jaen.	Artijckel xxvij.
Item van inspectie oculaer te nemen.	Artijckel xxvij.

Van ober-giften ende maken.

De xxvij. Rubrijcke.	fol. xxx
Item waer men giften/loften/ of pleshten doen sal.	Artijckel j.
Item hoe Schepenen hen dzagen sullen twijfelende van aghelst.	Artijckel ij.
Item van die aengerogen waert in frande niet ontfangen te hebben.	Artijckel iij.
Item van dat ouders ongehylichte kinderen goet mogen maken oft loften doen.	Artijckel iij.
Item van machingen/ giften oft belofren gedaen kinderen met vader oft moeder in ghemeen boedel sittende.	Artijckel b.
Item van meer knechtens ende meyskens uytverboochdye sullen sijn.	Artijckel bj.

Item van tilbaer habe over te geben ende na hem te nemen.

Artijckel vij. fol. xxxj

Item van Testamenten's tyt te sluyten.

Artijckel viij. fol. xxxj

Item van eenighe rente oft andere actie transpoziteren ende over geben.

Artijckel ix. fol. xxxj

Item van yemant die tyt crachte van getranspoziterde actie act-geproket werdt.

Artijckel x. fol. xxxj

Item van yemant die tyt crachte van ghetranspoziterde actie act-geproket / die wederom ten achteren is aen zijn crediteur / d'actie getranspoziteert hebben de.

Artijckel xi. fol. xxxj

Van heughen diemen Schepenen geben sal.

De xxx. Rubrijcke. fol. xxxj

Item hoe vele men vooz die heughe van eenich kraifpoozt geben sal.

Artijckel j. fol. xxxj

Item wannere de heughe dobbel sijn sullen.

Artijckel ij. fol. xxxij

Item hoe vele Schepenen sullen hebben van ghetuygen examineren.

Artijckel iij. fol. xxxij

Van Dienst-boden.

De xxx. Rubrijcke. fol. xxxij

Item dat dienstboden haen tijdt sullen tyt dienē.

Artijckel j. fol. xxxij

Item bande gene die buyten tijdts tyt heuren dienst schepden.

Artijckel ij. fol. xxxij

Van Mombaerschap.

De xxxj. Rubrijcke. fol. xxxij

Item van dat een Man sijn kinderen sal vermombaeren mit's doerde rekeninge.

Artijckel j. fol. xxxij

Item hoe een Weduwe hare kinderen vermombaeren sal.

Artijckel ij. fol. xxxij

Item dat een Mombaer inventaris geben ende talle stellen sal.

Artijckel iij. fol. xxxij

Item dat Mombaers jaerlijcx rekeninge sullen doen.

Artijckel iij. fol. xxxij

Item hoe een Mombaer des onmondigen kints

goedten regeren sal.

Artijckel v. fol. xxxij

Item van kinderen gorden die met recht aen-geproket werden.

Artijckel vij. fol. xxxij

Item van onmondighen kinderen gorden niet te lenen dan op renten ende misshet.

Artijckel vij. fol. xxxij

Item dat de Mombaers den kinderen wondich werden de haer goeden sullen overleveren si betuyg doen.

Artijckel viij. fol. xxxij

Item van Mombaers onmondighe kinderen in heuren cost houdende.

Artijckel ix. fol. xxxij

Item van jonghe's die onder voochdpe staende tot Houtwelijck trecken.

Artijckel x. fol. xxxij

Item dat onmondighe kinderen niet moghen besuymen.

Artijckel xi. fol. xxxij

Item bande ghene die stom / dwaes oft wylandich is.

Artijckel xij. fol. xxxij

Ozdomantie op die Becht-heuren.

De xxxij. Rubrijcke. fol. xxxij

Item bande boeten van becht / oezpen of ghe-weer te trecken.

Artijckel j. fol. xxxij

Item van alst niet blycht wie d'eerste aenbecht is geweest.

Artijckel ij. fol. xxxij

Item wannere de gewonde met een getuyge wet te bewijfen den anderen hem eerste gheaggreseeert te hebben.

Artijckel iij. fol. xxxij

Item bande gene die na yemant met steend werpt.

Artijckel iij. fol. xxxij

Item van die yemant in 't aensicht sijn.

Artijckel v. fol. xxxij

Item wannere alle heuren dubbel sijn.

Artijckel vij. fol. xxxij

Item dat Weerden ende Weerdinnen / de Daters 't Schecht sullen aen-bryngen.

Artijckel viij. fol. xxxij

Van Overspel.

De xxxij. Rubrijcke. fol. xxxij

Item bande boeten der Overspelers.

Artijckel j. fol. xxxij

Van infozmatie precedente en vanghen om Criminele saecken.

De xxxij. Rubrijcke.

fol. xxxij

Item van niet t' appzenderen sonder informasie precedente.

Artijckel j.

fol. xxxij

Item van Delinquanten opt seyt behandelen/ etc. te vanghen.

Artijckel ij.

fol. xxxij

Item van upheemsche te vanghen op bekenste suspitie.

Artijckel iij.

fol. xxxij

Item van ghevangens te interrogeren op die informasie precedente.

Artijckel iiij.

fol. xxxij

Item van geen bzienden oft anderen te admittiren tot gevangenis.

Artijckel v.

fol. xxxij

Item van ghevanghenen ter scherper examen te legghen.

Artijckel vij.

fol. xxxij

Item wat gevanghenen men niet ter bancke en sal legghen.

Artijckel viij.

fol. xxxb

Item hoemen teghens slachten ghevangen sal prodeeren.

Artijckel viij.

fol. xxxb

Item van een Delinquant hem fugitijs maectende.

Artijckel ix.

fol. xxxb

Item van Delinquanten niet upter Kercke te halen.

Artijckel x.

fol. xxxb

Item van Clercken te appzenderen.

Artijckel xi.

fol. xxxb

Item van die sozterlijck resysteert in t' appzenderen.

Artijckel xij.

fol. xxxb

Item van monden die de gevangen ontfaecht in t' appzenderen.

Artijckel xij.

fol. xxxb

**Van Vanghenisse-houders.
ende Vangenisse-bzake.****De xxxb. Rubrijcke.**

fol. xxxb

Item van wanneer yemant by negligentie vanden Clippier uut-bzecht.

Artijckel j.

fol. xxxb

Item vande gene die upt-bzecht sonder sozfe.

Artijckel ij.

fol. xxxb

Item vande gene die sozfelijck upt-bzecht.

Artijckel iij.

fol. xxxb

Van ontlaen in Materie criminele op bozch-tochte/ ende by een Procureur de sake te mogen beleiden.**De xxxij. Rubrijcke.**

fol. xxxb

Item in wat Delicten den gevanghen op bozch-tochte niet t' ontlaen en is.

Artijckel j.

fol. xxxb

Item van niemant als tege t' ontfangen op pene van sijn lijf oft lier.

Artijckel ij.

fol. xxxb

Item hoe verre hem de pynipale mach verblinden.

Artijckel iij.

fol. xxxb

Item in wat Delicten men niet by Procureur compareren en mach.

Artijckel iiij.

fol. xxxb

Item in wat Delicten men niet ghehouden is in persone te compareren.

Artijckel v.

fol. xxxb

Item dat die gevangen sullen mogen een taekman hebben.

Artijckel vij.

fol. xxxb

Van ter bancke te legghen.**De xxxij. Rubrijcke.**

fol. xxxb

Item van niemant ter Banck te leggen dan eerst opt seyt geinterrogeert zijnde.

Artijckel j.

fol. xxxb

Item van die eenich Delict bekent.

Artijckel ij.

fol. xxxb

Item van niet ter Bancke te legghen / die sonder pijn t' Delict bekennen.

Artijckel iij.

fol. xxxb

Item van niet ter Banck te legghen / van by omdominantie vanden Gevrecht.

Artijckel iiij.

fol. xxxb

Item hoedanich de scherpe examinatie trefsen sal.

Artijckel v.

fol. xxxb

Item van deel Delinquanten van een stadt t' examineren.

Artijckel vij.

fol. xxxb

Item vanden Delinquant die t'seyt opte Banck beleiden heeft.

Artijckel viij.

fol. xxxb

Item van die opte Banck geleden heeft ende daer nae toeder onkent.

Artijckel x.

fol. xxxb

Item van die op te Banch legghende altoos ont-
ken.

Artijckel ix. fol. xxxvj

Item van bezuchte vrouwen niet te pijnigen.

Artijckel x. fol. xxxvj

Van Confronteren.

De xxxvij. Rubrijcke. fol. xxxvj

Item van twee ghevangens maeleander betasten-
de elck apart te examineren.

Artijckel j. fol. xxxvj

Item vanden selven ter Banch te legghen.

Artijckel ij. fol. xxxvj

Ordonnaire Punition / der

Stadt van Drecht van dieste.

De xxxix. Rubrijcke. fol. xxxvij

Item om d'eerste sinnele dieste salmen den Dief
geffelen.

Artijckel j. fol. xxxvij

Item om die tweede geffelen ende een ooge rozen.

Artijckel ij. fol. xxxvij

Item om die derde veyse hangen.

Artijckel iij. fol. xxxvij

Item van die steel ten huys daer hy inoont / in
sijde van zande.

Artijckel iijij. fol. xxxvij

Item van die gestolen goet herbercht / roopt of me-
de deyt.

Artijckel b. fol. xxxvij

Item van kerck-dieven.

Artijckel bj. fol. xxxvij

Van Doodtslagen.

De xl. Rubrijcke. fol. xxxvij

Item van die nemant t'onrecht doot slaet.

Artijckel j. fol. xxxvij

Item van die hebel doet onne een ander doot te
maen.

Artijckel ij. fol. xxxvij

Item van die den agresseur doot-slaet in noot-
weere van zinnen verfoont.

Artijckel iij. fol. xxxvij

Van valsche Accusatie ende Munte.

De xli. Rubrijcke. fol. xxxvij

Item van die nemant valscheijck denuncieert of
betuyght.

Artijckel j. fol. xxxvij

Item van die te Heeren munte valsche.

Artijckel ij. fol. xxxvij

Van krachten en overdaden.

De xliij. Rubrijcke. fol. xxxvij

Item van die nemant forse aen-doet aen son deu-
te of binnens huys.

Artijckel j. fol. xxxvij

Item van vrouwen cracht.

Artijckel ij. fol. xxxvij

Item van ontschaken.

Artijckel iij. fol. xxxvij

Item van straet-schendinghe.

Artijckel iijij. fol. xxxvij

Item van die een ander quess / om dat hy ober-
hem den Heere geclaecht oft tegen hem getuygt heft /
of teghens hem in verbe staet.

Artijckel b. fol. xxxvij

Van Moozde.

De xliij. Rubrijcke. fol. xxxvij

Item Moozdenaers salmen executeren metten
sweerde ofte byere.

Artijckel j. fol. xxxvij

Item Moozdenaers geexecuteerde metten sweerde
de salmen stellen op raden.

Artijckel ij. fol. xxxvij

Van Hoort-zande.

De xliij. Rubrijcke. fol. xxxvij

Item datmen Hoort-zanders beenen sal.

Artijckel j. fol. xxxvij

Van blasphemie.

De xlv. Rubrijcke. fol. xxxvij

Item van puntie der Blasphemieorders.

Artijckel j. fol. xxxvij

Van Injurien.

De xlvj. Rubrijcke. fol. xxxvij

Item datmen vooz Injurien amende sal doen.

Artijckel j. fol. xxxvij

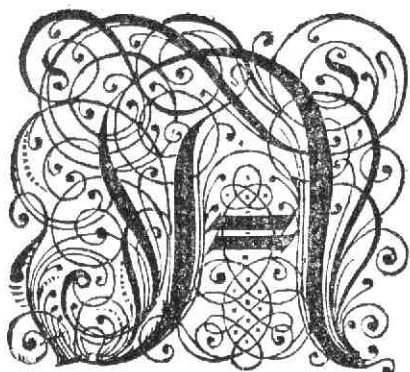
Item datmen liechte persoonen geen eerlick an-
de sal doen.

Artijckel ij. fol. xxxvij

Hier volepnt die Tafel van desen tegen-
woozdigen Boeck.

438

Provisioneel Ordonnantie opte executien ende de gyselinghen vooz den Gerechte van Drecht.

Also 't Gerecht van Drecht bevinde dat overmits daer ge' seker siegel gestelt oft gemaect en is opte forme van executien van alle Sententien die in rem judicatum gegaen zijn/ en andere provisioneel sententie oft appointementen niet appellabel/ en dat vooz dien/ d'selbe executien verscheydelyken gepraetiscert worden by Requesitē/waer vooz 't Gerecht seer gemolesteert/ende d'executien seer geretardeert worden.

SOO IST, dat 't Gerecht inherende in effecte die maniere van doen/vooz hen-luyden gheuseert/so veel het mogelijk ende dienstelijc is/by provise geordonneert heeft/ tot dat anders van wegen Conincklycke Maj. daer-inne sal wesen voozscen/ tge- ne hier na volcht/daer naer partpen hen sullen reguleren.

Dat eerste Artijckel.

Inden eerste/dat vooztaen die sententie oft condemnatie/inhoudende betalinge van penningē/ als partpe geen goederen en weet te becomen/ daer aen sy haer executie soude mogē dirigerē/en dat die gecondemneerde naer voozgaende Sommatie in gebreke blijft te betalē/sal de Triumphant na d'expiratie van ses dagē/na d' eerste Sommatie/den gecondemneerde andermael mogē doē sommerē/ omme aenwysinge van goede te doene binnen xxiij. uren/ende hem daer toe dach beteykenen op de Rolle.

Dat ij. Artijckel.

En sal die Triumphant t'eynde die xxiij. ure/daer van presenterē opte rolle/ alwaer die gecondemneerde d' selbe aenwysinge gehoude sal wese te doene/en by gebreke van dien/sal jegens hem deffault wordē verleent/en die Triumphant verclarende dat hy sijn diligentie gedaē heeft en die goederen vande gecondemneerde te weten/ en geen en weet te vernemē/ daer aen hy volgende d' Ordonnantie soude mogē executerē/sal ten ver- soeke vanden Triumphant appzehensic gedecerneert worden jegens dē gecondemneerde/indien die sommatie aen sijn persoon is gedaen.

Dat iij. Artijckel.

Anderse sal van noode wesen anderde Sommatie te laten doen/ ende sal in sulcken ghevalle op 't tweede deffault die voozschreben appzehen-

430
ke woorden ghedecerneert.

Dat iij. Artijckel.

Wel-verstaende dat indien die ghecondemneerde merckelijck suspect ware de fuga, sal den Triumphandt terstondt sijn redenen van suspicie by geschryfte mogen oberleggen/ met die verificatien daer toe dienende/ ende versoecken al woens te sommeren / versekeringhe vande persoon vanden ghecondemneerden.

Dat v. Artijckel.

In welke geballe indien de redenen van suspicie / ende verificatien van dien pregnant bevonden woorden / sal de facto appzehentie woorden ghedecerneert.

Dat vj. Artijckel.

Item in alle Sententien of Appointementen/ inhoudende facti prestationem, daer-inne by gijfelinghe geprocedert woort/ sal die gecondemneerde na vooz-gaende Sommatie ter eerster betepkeninge van gijfelinghe / ghehouden wesen inde selve te compareren / ende daer-inne te blijven/ ende eben verde die ghecondemneerde sulcx niet en dede/ sal die Triumphandt sijn onghewoozsaemheyt ende contumacie doen accuseren opte krolle.

Dat vij. Artijckel.

Ende blyckende by relatien van 't gene voozschyben is/ sal seghens den ghecondemneerde deffault verleent/ ende penale gijfelinghe woorden ghedecerneert.

Dat vij. Artijckel.

Ende eben verre de ghecondemneerde eben-wel in gebzeecken blyft/ sal die pene woorden ghedecerneert/ ende den Deurweerder gheautoriseert/ ende belast d' selve te executeren aende ghereetste goederen van den ghecondemneerde / ende andere gijfelinghe ghedecerneert op dobbele pene.

Dat ix. Artijckel.

Ende sal ten naesten Recht-dage/ die Deurweerder gehouden wesen den Schout (des versocht zijnde) te verthoonen van 't pant/ diens aengaende geexecuteert/ ofte hant-bullinge daer vooz ghenomen/ ende by gebzeecke ho d' Executie vande voozschyben pene als dan niet ghedaen en heeft/ ofte hem diens aen-gaende niet en excusert/ den Gerechte genoech sijnde/ sal den Schout in sijn epgen name/ daer van verobligert wesen.

Dat x. Artijckel.

Item indien die gegijfelde/ die tweede reyse in gijfelinghe niet en compareert/ sal die Triumphant sijn contumacie en inobedientie opte krolle
le accu-

le accuseren als boben / ende sal jegens den gecondemneerden deffault
gegeven worden / ende vooz-gaende penen gedecreteert / ende die Deur-
weerder gheauchtozifceert als boben / ende die derde penale gijfelinghe
verleent.

Dat xj. Artijckel.

Van welcke pene die Deurweerder gehouden al wesen te doen / als
boben.

Dat xij. Artijckel.

Ende indien die ghecondemneerde noch contumax ende inobedient
blijft / sal vooz de derde repse sijn inobedientie opte Rolle worden geac-
cusceert / ende jegens hem deffault verleent / en die voozgaende pene gede-
creteert / ende ten versoecke vanden Triumphant / appzehenste van sijn
persone gedecerneert.

Dat xij. Artijckel.

Ende sal die Deurweerder gehouden wesen / die derde pene te execu-
teren / als boben.

Dat xiiij. Artijckel.

Ende indien die gecondemneerde gegijfelt zijnde / hem daer jeghens
sal willen opposeren / sal op de Rolle moghen versoecken / daer toe ont-
fanghen te worden.

Dat xv. Artijckel.

Wel-verstaende dat al eer die gecondemneerde ghehoort sal worden /
hy ghehouden wort in gijfelinghe te gaen / ende sijn obediencie te ver-
claren op de Rolle / ende te betalen die costen van voozgaende deffault-
ten / indien daer eenige sijn.

Dat xvj. Artijckel.

Ende dat ghedaen zijnde / sullen sijn redenen sommierlijck ghehoort
worden / ende die Triumphant ter contrarie / ende sal daer op hyden Ge-
rechte gedisponeert worden.

Dat xvij. Artijckel.

Ende indien 't Gerecht die redenen vanden opposant apparentelijck
pregnant vint / sal als dan in oppositie ontfangen worden / mit sijn namp-
tiserende die boete van dien / mit sijn welcke hy verstaen wort / ontslagen
te sijn uyter gijfelinghe / tot dat de sake van oppositie gedecideert sal we-
sen.

Dat xvij. Artijckel.

Ende oft gebeurde / dat die ghecondemneerde npt eenighe notelijcke
saecken absent ware / ten tijden dat die gijfelinghe bereckent wort / sal pe-
nants vanden huyse vanden gecondemneerde / deselve absentie / ende
die saecke van dien op de Rolle mogen allegeren / daer op hy den Ghe-
rechte (indien sy deselve absentie deuchdelijck ende notelijck bevinden te
wesen)

4611
wesen/den gecondemneerde een gratiose wyt-siel gegoft sal mogen worden/na gelegenthejdt vander saccke.

Dat xix. Artijckel.

Ende oft die ghecondemneerde pinneris niet te becommen en ware/ in materie van gijfelinghe / ende dat hy hem absenteerde in fraudem vander Executie/soo salmen jegens sulcken gecontumaceerden/ende absenterende moghen procederen by arrest op zijne goederen/doende deselbe by den Gherechte inventariseren/ende in bewaerder hant stellen/ tot verskeringhe vander executie ende costen van dien/ende in geballe van boozder contumacie/sal boozts gheprocedert worden/ als naer rechte/ 't welck nochtans op de Rolle eerst versocht/ ende gedecreteert sal worden.

Dat xx. Artijckel.

Item als yemant gecondemneert is ad factum, 't welck hem niet moghelijck en is te prestieren/sal moghen presenteren schaden ende interesse te betalen/ende daer mede volstaen/ende d'executie ontgaen.

Dat xxi. Artijckel.

Die pene van gijfelinghe sal wesen ordinarie thien stupbers/ 't welke op 't tweede deffault ghedubbeleert/ ende op 't derde deffault getripleert sal worden.

Dat xxij. Artijckel.

Ende in wichtighe saecken sal die eerste pene moghen gheset worden (als des versocht wort) op eenen gulden/ 't welke op 't tweede en derde deffault geaugmenteert sal worden/als boven.

Actum ende gepronuncieert

den xxvij^{en}. Novembris, Anno XV^c.
LXXII.

1647

Placcaet ende Oꝛdonnantie van mijne Heeren

die Staten vanden Landen van Vtrecht/ beroerende de lossin-
ge van Renten/ Uytgangen ende Outepgens.

AURITS, gebozen Prince van Ozaignen/ Gra-
ve van Passou/ etc. Marquis vander Vere/ etc.
Stadt-houder/ mitsgaders die Statē vande Lan-
de van Vtrecht/ allen den genē die desen sullen sien
oft hozen lesen saluyt: Doen te weten/ also diverse
questien en geschille/ sonderlinge tusschen den On-
derfaten vande Provincie van Vtrecht en andere
dagelijcx verrijfen / ter oorzake vande lossinge der
rentē die vooz de rijninge vande gelde geconstitueert sijn geweest/ en dat
gelijke ofte meerdere swaricheden/ apparentelic sullen staē te verwachtē/
by so verre t'eeniger tijt die speciē van penningē als nu cours hebbende
in heure upterlijke valcur en cours werdē vermindert: sustinerende als
nu vele Crediteurē van dien datmen die losse na tencur en in-houdē van
heure byrivē met swaren gelde/ met gelijken getal van specien/ en op al-
sulcke valcur soude hebbē te doe/ als de vooznoemde rentē eertijts gecoft
en geconstitueert sijn geweest/ en die Debiturē ter contrarie/ dat sy met
lopenden gelde soude mogē volstaen/ in regaert dat d'estimatie/ permissie/
en loop vande gelde/ vande hoge Overicheit dependeert/ achtende die re-
dene te bereyffschē/ als dat die prijse in 't af-lossen der Renten inde somme
en quantiteit soude wesen/ gelijc met die somme en quantiteit/ daer mede
die selve Rentē inde constitutie van dien gecoft zijn geweest/ en dat over
al die Hoost-sommen/ jeghens die loopende Renten eenpaerlijcke ghe-
proporzionceert behooren te blijven: Nademael men by experientie be-
vint/ dat dooz die verscheydenheyt der Opinion inde voozsz saccke/ ende
menichvuldige alteratien daer over gemoebeert/ vele goederē beswaert/
ende diverse Renten ongelost blijven staen / die anders apparentelijck
outlast/ bevynt/ ende af-gelost souden werden. Omme in desen eenparic-
heyt te doen observeren ende wech te nemen diverse swaricheden/ pro-
cessen ende geschillen/ die ter oorzaccke van 't gene voozsz is alreets ver-
resen sijn/ ende noch voozder souden mogen verrijfen.

SOO IST, Dat wy hier op gehadt het advijs vanden eerffen en
anderen Staden vanden Hobe van Vtrecht nae vooz-gaende beschij-
vinghe / met rijpe deliberatie verclaert ende gheozdonneert hebben/
verclaren ende ozdonneren mits desen/ dat alle ghebestichde ende onge-
bestichde Renten/ mitsgaders oock Uyt-ganghen ende Outepgens uyt
Wysen/ Erven ende Landen/ iude Stadt/ Steden ende Landen van
Vtrecht

163 70724
Vrecht gelegen boozts aen losbaer sullen wesen met ghelijcke somme
ofte quantitept van gelde daer mede die eerst gheconstitueert sijn ghe-
weest / Calculerende die Somme van dien nae upt-wijzen bande eba-
luatie oft permissie die leest booz deselue constitutie inde Provincie van
Vrecht gepubliceert is geweest/ende die somme bande lossinge nae upt-
wijzen bande evaluatie ofte permissie die leest booz date bande selue losse
inde Provincie van Vrecht sal wesen gepubliceert/ en dat van gelijcke
die loopende Renthen sullen worden betaelt met alsulcken gelde als
nae de leste evaluatie ofte permissie van elcke tijt der betalinge toeghe-
laten is/ en dit al sonder regard te nemen op eenige stipulatiën ter con-
trariën/achtende onbehoozlick te wesen dat particuliere personen/ die
specien vanden gelde tot andere quantitept en gebuyck stellen/ofte po-
gen te introduceren/ als die by den Heere vanden Lande gestelt ofte ge-
permitteert sijn. Ende oft gebeurde dat den Crediteur niet en conde doen
blijcken met wat pyse ofte hooft-somme die Renthen oft Uytgangen in
questie geconstitueert sijn/ in alsulcken gevalle sal den Debitteur alsoo-
danige Renten ende uytganc mogen lossen elcke penningh van die/ met
sesthiën gelijcke penninge/ ende dat volgende de leste evaluatie ofte per-
missie als boozt/ en so verre den Crediteur comt te bewijzen/ dat de Ren-
then ofte uytganc in questie is Outeygen/ so sal alsodanich Outeygen
gelost werden/naer advenant den penning twee ende dertich/ niet gelde
nae vermoghen die evaluatie ofte permissie inde Provincie van Vrecht
als dan leest gepubliceert. Ordonneren daeromme en bevelen wy den eer-
sten en andere Raden vanden Hove van Vrecht/ en allen andere Offi-
cieren/ Justicieren/ ende Onderbaenen vanden Lande van Vrecht/ ende
boozt allen den gene die t gene boozt is aengaet ofte aengaen mach/
hun nae den in-houden van desen booztaen te regulere/ verclarende booz-
nul en van onweerde al t gene ter contrarie gestipuleert is/ ofte gedaen
sal woerde/ al tselve casserende ende/ annullerende mits desen/ niet jegen-
staende eenige ooc beschreven ofte andere Rechte/ Ordonnantien/ Plac-
caten ofte Costumpen ter contrarie/ deselue derogerende mits desen.

En ten eynde niemant van t gene boozt is ignorantie en hebbe te pre-
tenderen: Outbiede wy daeromme den eersten en andere Rade vanden
boozt Hove/ dese alomme inde Stadt/ Stede en Lande van Vrecht te
doen vercondigen/ upt-roepen ende publiceren/ daerinnen gewoonlijck
is upt-roeping en publicatie te doen. Gegeven t Vrecht onder on-
sen Zegel op den negentienden Januarij 1598.

Onder-stont:

Ter Ordonnantie van mijn voornoemde Heeren die Staten.

Onderteeckent/ G. de Ledenberch.

Ende was besegelt met een op-gedruckt Zegel in Rooden Wasse.